C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Verne_Jules-Dva_Robinsoni.pdb

PDB Name: Verne Jules-Dva Robinsoni
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 2.5.2007
Modification Date: 2.5.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

JULES VERNE
Dva Robinsoni
NÁVRAT, BRNO 1998

I. KAPITOLA
v níž čtenář nalezne (bude-li chtít) příležitost koupit ostrov v Tichém oceánu

„Ostrov na prodej proti hotovému zaplacení obnosu, stejně i útrat, pro toho, kdo nabídne nejvíc!“ opakoval stále dokola, aniž by nabral dech, Dean Felporg, komisionář a odhadce dražby, uspořádané za účelem tohoto podivuhodného prodeje.
„Ostrov na prodej! Ostrov na prodej!“ opakoval ještě pronikavějším hlasem vyvolávač Gingras a prodíral se zjevně velice rozčileným davem.
Byl to skutečný dav, který se tísnil v rozsáhlé dražební síni v čísle 10 Sacramento Street. Byl to nejen jistý počet Američanů ze Spojených států amerických - Kalifornie, Oregonu a Utahu, ale i několik Francouzů, kteří tvoří dobrou šestinu obyvatelstva, pak Mexičanů, zahalených ve svých lidových krojích, Číňanů v hávech se širokými rukávy, ve špičatých střevících a s homolovitými čepicemi. Kanaků z Oceánie, jakož i několik „Černonožců“, „Velkobřichatých“ nebo „Ploskohlavých“, přicházejících od břehů řeky Sv. Trojice.
Spěcháme podotknout, že tento výjev se odehrál v největším městě Kalifornie, v San Francisku, ne však v té době, kdy těžba nových ložisek sem lákala zlatokopy celého světa - v letech 1849-1852. San Francisco nebylo více tím, čím bývalo kdysi, karavanaserají, stanicí, útulkem, kde přespávali jedinou noc lidé, ženoucí se k zlatonosným oblastem západního svahu Sierry Nevady. Nikoliv, je tomu asi dvacet let, co staré a neznámé Yerba Buena ustoupilo městu, toho druhu jedinému, obývanému sto tisíci obyvateli, které se rozšířilo pro nedostatek místa na rovině po dvou okolních návrších, dovolujících mu rozprostřít se až k západním výšinám okolí - městu, které předčilo velkoměsta na západním pobřeží amerického kontinentu - Limu, Santiago, Valparaíso, veškeré své ostatní soupeře na Západě, městu, z kterého Američané učinili královnu Tichého oceánu a „perlu západního pobřeží“.
Onoho dne, 15. května, bylo ještě chladno. V této zemi, přímo podléhající severním proudům, připomínají první týdny tohoto měsíce spíše poslední březnové týdny ve střední Evropě. V této veřejné dražební místnosti to ostatně nebylo nijak cítit. Zvon, neustále zvonící, sem svolal značné množství lidí, a vysoká teplota vyvolala všem na čelech krůpěje potu, které venku panující zimou rychle ztuhly.
Nedomnívejte se však, že všichni tito horlivci přišli do dražební síně, aby kupovali. Budiž řečeno přímo, že to byli pouze zvědavci. Kdo, i když dost bohatý, by byl tak hloupý, aby koupil ostrov v Tichém oceánu, ostrov, který podivným nápadem vlády byl dán do dražby?
Hovořilo se spíše o tom, že stanovená cena nebude přeplacena, protože nikdo z kupujících se nedá strhnout k vyšší nabídce. To ovšem nebylo vinou veřejného vyvolavače, který se snažil rozohnit zákazníky svými výklady, posunky a přívalem pochvaly, okrášlenými nejvábnějšími metamorfózami.
Smáli se, nedělali však nabídky.
„Ostrov! Ostrov na prodej!“ opakoval Gingras.
„Ale ne ke koupi,“ odpověděl Ir, v jehož kapsách nebylo ani tolik, aby mohl zaplatit jediný oblázek.
„Ostrov, jehož jedno jitro podle odhadní ceny nestojí ani šest dolarů!“ křičel komisionář Dean Felporg.
„A který nevynese ani půl čtvrtiny procenta!“ podotkl tlustý farmář, skvělý znalec hospodářských záležitostí.
„Ostrov, který má obvod asi šedesát čtyři míle (Sto dvacet kilometrů) a plochu dvě stě dvacet pět tisíc jiter (Devadesát tisíc hektarů)!“
„Má alespoň pevné své základy?“ zeptal se Mexičan, starý návštěvník dražeb, jehož osobní pevnost v tomto okamžiku byla velmi pochybná.
„Ostrov s ještě panenskými lesy,“ opakoval vyvolavač, „s loukami, horami, řekami…“
„Zaručenými?“ zvolal Francouz, který se zdál být málo ochotný dát se chytit na vnadidlo.
„Ano, zaručenými!“ odpověděl komisionář Felporg, příliš prohnaný ve svém řemesle, než aby se rozčilil žertíky obecenstva.
„Po dva roky?“
„Až do konce světa!“
„A ještě dále!“

„Ostrov k úplnému vlastnictví!“ ozval se vyvolavač.
„Ostrov bez jediného škodlivého zvířete, bez dravců i plazů!“
„I bez ptactva?“ dodal jeden šprýmař.
„A bez hmyzu?“ křičel druhý.
„Ostrov nejvíce nabízejícímu!“ opakoval co nejlíbezněji Dean Felporg. „Nuže, občané! Trochu odvahy v tobolce! Kdo si přeje ostrov v dobrém stavu, dosud skoro netknutý, ostrov v Tichém oceánu, v tomto oceánu oceánů? Jeho odhadní cena nestojí za řeč! Jeden milion sto tisíc dolarů! Existuje kupec na jeden milion sto tisíc dolarů?…
Kdo mluví?…
Jste to vy, pane?
Jste to vy tam dole? - Vy, který kýváte hlavou jako porcelánový mandarín?…..
Mám ostrov…
Zde je ostrov…
Kdo chce ostrov?“
„Změňte téma!“ řekl někdo, jako by šlo o obraz nebo o nádobu.
Všichni se dali do smíchu, aniž však někdo nabídl třeba jen půl dolaru nad odhadní cenu.
Nemohl-li se předmět dražby podávat z ruky do ruky, byl alespoň plán ostrova obecenstvu k dispozici. Amatéři měli posoudit, co mohou očekávat od tohoto kousku zeměkoule, určeného k vydražení. Nebylo třeba se obávat ani překvapení, ani zklamání. Poloha, orientace, rozdělení půdy a jeho povrch, vodní síť, klimatické podmínky, komunikace, všechno se dalo snadno prozkoumat předem. Nikdo nekoupí zajíce v pytli a můžete mi věřit, že nemohlo jít o klam ohledně hodnoty prodávaného artiklu. Konečně nesčetné žurnály Spojených států amerických i Kalifornie, deníky, polotýdeníky, týdeníky, čtrnáctideníky nebo měsíčníky, revue, magazíny a bulletiny nepřestávaly již po několik měsíců obracet veřejnou pozornost na tento ostrov, jehož dražba byla schválena Kongresem.
Tento ostrov byl ostrov Spencer, nacházející se na západojihozápad od zálivu San Franciska, asi šedesát čtyři míle od kalifornského pobřeží na 32°15' severní šířky a 142°18' západní délky od greenwichského poledníku.
Nemůžeme si ovšem představit osamocenější polohy stranou všech lodních i obchodních cest, ačkoliv ostrov Spencer leží v poměrně nepatrné vzdálenosti a doslova v amerických vodách. Zde však nepravidelné proudy, obíhající šikmým směrem na sever nebo na jih, tvoří jakési jezero s klidnou vodou, které se někdy označuje jménem Fleurienská kotlina. Uprostřed této ohromné plochy bez patrného pohybu leží ostrov Spencer. Málo lodí pluje na dohled kolem něho. Velké dráhy Tichého oceánu, které spojují Nový svět se Starým, jedny, směřující k Japonsku, a druhé, směřující k Číně, protínají oblast mnohem jižněji. Plachetní lodě by našly v této Fleurienské kotlině nekonečné bezvětří, a parolodi, plující nejkratším směrem, by nic nezískaly, kdyby pluly tudy.
Proto ani jedny, ani druhé se nestaraly o ostrov Spencer, zvedající se jako osamělý vrchol podmořských hor Tichého oceánu. Člověk, který by chtěl uniknout hluku světa, hledaje klid v osamělosti, by nemohl najít lepší místo nežli tento ostrov. Pro dobrovolného Robinsona by to byl ideál. Bylo ovšem nutné za něj zaplatit žádaný obnos.
A nyní, proč se chtěly Spojené státy americké zbavit tohoto ostrova? Byl to rozmar? Ne. Velký národ se nesmí oddat rozmaru jako prostý jednotlivec. Pravda byla tato: pro polohu, kterou ostrov Spencer zaujímá, byl již dlouhou dobu pokládán za úplně nepotřebnou stanici. Jeho osídlení by se nesetkalo s praktickými výsledky. Z vojenského hlediska byl bezvýznamný, protože ovládal jen úplně osamělou část Tichého oceánu. Z obchodního stanoviska byl rovněž bezcenný, protože jeho výrobky by nezaplatily útraty dovozu ani tam, ani zpět. Ani trestanecká osada se zde nedala založit - k tomu byl příliš blízko pobřeží. Obsadit ho vůbec k nějakému účelu by byl příliš nákladný podnik. Proto byl již odnepaměti opuštěn, a Kongres, skládající se z lidí eminentně praktických, se usnesl dát tento ostrov Spencer do dražby - ovšem pod tou podmínkou, že vydražitel musí být občanem americké Unie.
Nechtěli samozřejmě tento ostrov dát zadarmo. Proto byla jeho odhadní cena určena na jeden milion sto tisíc dolarů. Pro peněžní společnost, která by jej mohla zúrodnit a využít, to byla nepatrná částka, kdyby poskytovala jen trochu naděje na výtěžek. Nemůžeme však dost často opakovat, že tomu tak nebylo, a znalci necenili tento od Spojených států amerických odtržený kus země více než jako ostrůvek, ztracený v polárním ledu. Pro jednotlivce však byl tento obnos velmi vysoký. Musel by to být zajisté jen bohatší člověk, jenž by si dovolil podobný rozmar, který by mu nevynesl více než setinu procenta!
Musel by to dokonce být ohromný boháč, protože ten obchod se nedal uzavřít jinak než za hotové peníze, cash, jak říkají Američané, a je jisté, že i ve Spojených státech amerických je ještě velice málo občanů, kteří mají jeden milion sto tisíc dolarů, aby je hodili do vody bez naděje, že je dostanou zpět.
A přece byl Kongres pevně odhodlán neprodat jej pod tuto cenu.
Jeden milion sto tisíc dolarů! Ani o cent méně, jinak zůstane ostrov Spencer majetkem Spojených států amerických. Kromě toho bylo vyhrazeno, že majitel, najde-li se někdy nějaký, nesmí být králem ostrova Spencer, ale prezidentem republiky. Nikdy by tedy nezískal právo mít poddané, ale jen občany, kteří ho volí na jisté období a kteří ho mohli volit vždy znovu. Nikdy by Spojené státy americké nestrpěly založení jakéhokoliv malého království v amerických vodách. Tato výhrada snad dokázala odradit několik ctižádostivých milionářů, nabobů, kteří by chtěli soupeřit s divokými sandwichskými, markézskými, paumotskými obyvateli, nebo z jiných souostroví Tichého oceánu.
Zkrátka, ať to bylo z toho nebo jiného důvodu, nikdo se nehlásil.
Hodiny plynuly, vyvolavač si mohl vykřičet plíce, aby přilákal kupce, komisionář namáhal svůj hlas, aniž spatřil jediné při kývnutí hlavou, které těmto ctihodným agentům přece nikdy neunikne, a o nabídce nebyla vůbec ani řeč.
Nutno říci, že zatímco kladivo se neustále zvedalo nad stolem, zástup byl jako zatvrdlý. Vtipy se neustále křižovaly, zlomyslné poznámky letěly od úst k ústům. Ten nabízel dva dolary za ostrov i za útraty. Jiný žádal ještě náhradu za to, že by ostrov převzal.

Do toho se neustále mísil křik vyvolavače:
„Ostrov na prodej! Ostrov na prodej!“ A nebyl zde nikdo, kdo by kupoval.
„Ručíte za to, že jsou tamjlatsy (Slovo, které označuje spodní půdu, v níž jsou uloženy zlatonosné žíly)?“ zeptal se kupec Stumpy z Merchant Street.
„Ne,“ odvětil komisionář, „není však vyloučeno, že se tam naleznou, a stát připouští kupci veškerá práva na tato zlatonosná území.“
„Je tam alespoň sopka?“ ptal se Oakhurst, krčmář z Montgomery Street.
„Ne, sopka tam není,“ odpověděl Dean Felporg, „to by byl poněkud dražší!“ Ohromný smích provázel tuto odpověď.
„Ostrov na prodej! Ostrov na prodej!“ řval Gingras, jehož plíce se namáhaly pro ztracenou věc.
„Ani o dolar, ani o půl dolaru, ani o cent pod odhadní cenu,“ řekl komisionář naposled, „a já přiklepnu! Poprvé… Podruhé!…“
Úplné ticho.
„Jestli se ale nikdo nepřihlásí, zruším dražbu!… Poprvé!… Podruhé!…“
„Milion dvě stě tisíc dolarů!“ Tato dvě slova zazněla ze středu sálu jako dva výstřely z revolveru.
Celé shromáždění, na okamžik ohromené, se obrátilo na odvážlivce, který se osmělil vyřknout číslici.
Byl to William V. Kolderup ze San Franciska.

II. KAPITOLA
Jak se William V. Kolderup ze San Franciska srazil s J. R. Taskinarem ze Stocktonu

BYl jednou jeden neobyčejně bohatý člověk, který počítal miliony dolarů, jako jiný počítá tisíce. Byl to William V. Kolderup…
Říkalo se, že je bohatší než westminsterský vévoda, jehož příjmy se odhadují na osmnáctkrát sto tisíc liber a který může disponovat padesáti tisíci franky denně, to znamená třiceti šesti franky za minutu - bohatší než senátor Jones z Nevady, který má třicet pět milionů renty - bohatší než sám M. Mackay, kterému vynášejí jeho dva miliony padesát sedm tisíc liber renty sedm tisíc a osm franků za hodinu nebo dva franky a několik centimů za vteřinu.
Nemluvím ani o těch malých milionářích, o Rothschildech, Vanderbiltech, northumberlandských vévodech, o Stewartech, ani o ředitelích mocné Bank of California a o jiných lidech s bohatými příjmy ve Starém a Novém světě, kterým by William V. Kolderup mohl snadno nabídnout almužnu. Mohl dát bez rozmýšlení milion, jako vy nebo já bychom dali pět franků.
V době začátků těžby prvních zlatonosných ložisek Kalifornie položil tento ctihodný spekulant solidní základy svého nevypočitatelného bohatství.
Byl hlavním společníkem švýcarského prospektora Johanna Augusta Suttera, na jehož pozemcích roku 1848 bylo odkryto první ložisko zlata. Od té doby se setkáváme s tímto šťastným a inteligentním člověkem při všech velkých podnicích na obou polokoulích Země.
Směle se vrhl na obchodní a průmyslové spekulace. Jeho nevyčerpatelné prostředky vydržovaly sta továren, jeho lodi vyvážely jejich výrobky do celého světa. Jeho bohatství rostlo proto ne v aritmetickém poměru, ale v geometrickém.
Říkalo se o něm, jak se obyčejně o miliardářích mluví, že své bohatství nezná. Ve skutečnosti je však znal na dolar, ale nechlubil se tím.
V okamžiku, kdy jej svým laskavým čtenářům představuji se všemi poctami, které si zasluhuje člověk takového významu, měl William V. Kolderup dva tisíce kanceláří, rozložených na všech bodech zeměkoule, osmdesát tisíc zřízenců ve svých různých pisárnách v Americe, Evropě a Austrálii, tři sta tisíc korespondentů a pět set lodí, které neustále brázdily moře v jeho zájmu. Nevydal méně než milion za kolky a poštovní známky. Byl doslova ctí a slávou bohatého Friska. (Zdrobnělina pro město San Francisco.) Nabídka, učiněná Williamem V. Kolderupem, byla proto právem uznána za vážnou. Když účastníci dražby poznali člověka, který přeplatil odhadní cenu ostrova Spencer o sto tisíc dolarů, nastalo na okamžik mimovolné pohnutí, vtipy chvíli umlkly a narážky ustoupily výkřikům obdivu.
Nastalo hluboké ticho po předchozím pekelném řevu. Oči všech se rozšířily, uši se vztyčily. Kdybychom byli přítomni, zatajili bychom dech, aby nám nic neuniklo z pohnuté scény, která se mohla rozvinout, kdyby se nějaký jiný obchodník osmělil utkat se s Williamem V. Kolderupem.
Dalo se to však očekávat? Bylo to vůbec možné?
Ne! Bylo jen zapotřebí podívat se na Williama V. Kolderupa, abychom byli přesvědčeni, že nikdy neustoupí v otázce, kde se jedná o jeho finanční vážnost.
Byl to muž velký, silný, s mohutnou hlavou, širokými rameny, velice souměrnými končetinami, s železnými kostmi, pevně spojenými.
Jeho dobrácký, ale pevný zrak se neklopil k zemi. Prošedivělé vlasy kryly jeho lebku tak hustě jako v raném mládí. Přímé rysy jeho nosu tvořily pravidelný trojúhelník, geometricky souměrný. Knír nenosil.
Vousy měl střiženy po americku, na bradě vyholený, připojoval se dvěma hroty ke koutkům rtů a končil na skráních v barvě pepře. Zuby měl bílé, souměrně rozdělené na okraji jemných a sevřených úst. Byla to pravá hlava velitele, která se zvedne v boji a obrátí proti bouři. Žádná nepohoda by ji nedovedla sehnout, tak dokonale pevně byla nasazena na krku, který jí sloužil jako podstavec. V tomto boji, v němž se přeplácelo, každé pohnutí hlavy shora dolů znamenalo o sto tisíc dolarů více.
Nebylo se ho třeba obávat.
„Milion dvě stě tisíc dolarů, milion dvě stě tisíc dolarů!“ řekl ředitel dražby s přízvukem agenta, který vidí, že jeho namáhání bude konečně odměněno.
„Na milion dvě stě tisíc dolarů máme kupce!“ opakoval vyvolavač Gingras.

„Ó, mohlo by se bez obavy přihodit!“ bručel krčmář Oakhurst, „William V. Kolderup nepovolí!“
„Ví dobře, že se toho nikdo neodváží!“ odpověděl kupec z Merchant Street.
Mnohonásobné „pst!“ velelo ctihodným občanům, aby zachovali úplné ticho. Všichni chtěli slyšet. Srdce bila prudčeji. Osmělí se některý hlas odpovědět hlasu Williama V. Kolderupa? Stál zde tak klidně, jako by se ho celá ta záležitost netýkala. - Avšak - jeho sousedé to mohli pozorovat - jeho oči se podobaly dvěma bambitkám, nabitým dolary a připraveným ke střelbě.
„Nikdo nenabídne víc?“ zeptal se Dean Felporg.
Nikdo víc nenabízel.
„Poprvé! Podruhé…“
„Poprvé! Podruhé!…“ opakoval Gingras, zvyklý na tento malý dialog s ředitelem dražby.
„Přiklepnu tedy!“
„Přiklepneme!“
„Za milion dvě stě tisíc dolarů ostrov Spencer, jak leží a stojí!“
„Za milion dvě stě tisíc dolarů!“
„Slyšeli jste dobře?…. Slyšeli jste dobře?….“
„Nebude toho nikdo litovat?“
„Za milion dvě stě tisíc dolarů ostrov Spencer!“ Stísněná prsa křečovitě oddychovala. Co když se v poslední vteřině ozve vyšší nabídka?
Ředitel Felporg, pravou ruku nakloněnu nad svým stolem, pohrával si s kladívkem ze slonové kosti. Úder, jediný úder, a přiřčení bylo právoplatné.
Obecenstvo nemohlo být více rozčileno, než by bylo při lynčování.
Kladívko se zvolna sklánělo, dotklo se skoro stolu, zvedlo se, na okamžik se zachvělo, jako kord, kterým mává protivník než bodne, pak bleskurychle…
Než však mohlo suchým úderem dopadnout, ozvalo se šest slov:
„Jeden milion tři sta tisíc dolarů!“ Ozvaly se dva vzdechy, první byl vzdechem všeobecného údivu a druhý všeobecného uspokojení. Našel se soupeř. Nastával souboj.
Kdo však byl tak smělý, aby se pustil do dolarového boje s Williamem V. Kolderupem ze San Franciska?
Byl to J. R. Taskinar ze Stocktonu.
J. R. Taskinar byl bohatý, ale přitom více tlustý než bohatý. Vážil čtyři sta devadesát liber. Pokud byl pouze „druhý“ při posledním závodění tlustých lidí v Chicagu, zavinila to okolnost, že mu nedopřáli, aby snědl celý oběd, čímž ztratil alespoň deset liber váhy.
Tento kolos, potřebující zvláštní židle, aby na nich mohl bezpečně usadit svoji ohromnou postavu, bydlel ve Stocktonu u řeky San Joaquín. Je jen jedno z nejdůležitějších měst Kalifornie, jedno z ústředních skladišť dolů na jihu, soupeř Sacramenta, kde se soustřeďují výrobky dolů na severu. Odtud se také vyváží množství kalifornského obilí.
Nejen však vykořisťování dolů a obchod s obilím dopomohly J. R. Taskinarovi k tak ohromnému jmění. Také nafta proudila jako druhý artikl jeho pokladnou. Dokonce, co více: byl náruživý hráč, šťastný hráč, a poker, ruleta v celé západní Americe jako by vycházely vstříc všem číslům, na která on vsadil. Jakkoliv byl bohatý, byl přece jen prostý člověk, kterého nikdo tak snadno nepojmenoval přídavným jménem ctihodný, jakkoliv je toto slovo v této zemi běžné. Celkem byl, jak se říká, dobrým bitevním koněm, kterému uvalili na hřbet ještě víc, než snad zasluhoval. Je však jisté, že při různých příležitostech se neostýchal použít derringer (Kapesní, obyčejně jednoranný revolver s krátkou hlavní. Obávaná zbraň hazardních hráčů).
Ať je to jak chce, J. R. Taskinar nenáviděl zejména Williama V. Kolderupa. Záviděl mu jeho jmění, jeho postavení, jeho počestnost. Nenáviděl ho jako tlustý člověk člověka, kterého právem považujeme za hubeného. Nebylo to poprvé, kdy se obchodník ze Stocktonu snažil obchodníkovi ze San Franciska vyrvat obchod, dobrý nebo špatný, z pouhé řevnivosti. William V. Kolderup jej dokonale znal a nakládal s ním vždy tak, že jej to tím více roztrpčovalo.
J. R. Taskinar neodpustil svému protivníkovi jeden z jeho posledních úspěchů, a to ten, že jej úplně porazil při posledních volbách.
Přes jeho námahu, hrozby, očerňování… nepočítaje ani tisíce dolarů, marně vyplýtvaných mezi stoupence - přesto zasedl William V. Kolderup na jeho místo v zákonodárném sboru v Sacramentu.
J. R. Taskinar se dozvěděl - jak, to nedovedu říci - že William V. Kolderup má v úmyslu získat ostrov Spencer. Tento ostrov, o tom není pochyb, bude pro něho zrovna tak nepotřebný jako pro jeho soupeře. To nevadilo. Naskytla se mu nová příležitost začít spor, bojovat, a možná že zvítězit. J. R. Taskinar si ji nemohl nechat uniknout.
Proto se objevil J. R. Taskinar v dražební síni, uprostřed tohoto množství zvědavých, kteří nemohli tušit jeho úmysly.
Konečně William V. Kolderup učinil svou nabídku:
„Jeden milion dvě stě tisíc dolarů!“ A J. R. Taskinar v okamžiku, kdy William V. Kolderup se mohl domnívat, že mu bude ostrov skutečně přiřčen, to zmařil hromovým hlasem pronesenými slovy:
„Jeden milion tři sta tisíc dolarů!“ Všichni, jak bylo vidět, se otočili.
„Tlustý Taskinar!“ Toto jméno letělo od úst k ústům. Ano! Tlustý Taskinar! Ten byl velice dobře znám! Jeho tloušťka byla motivem nejednoho článku v žurnálech Spojených států amerických. Nevím, který počtář zjistil na základě transcendentního výpočtu, že jeho tělo je dost silné, aby ovlivnilo hmotnost naší oběžnice a působilo ještě znatelně na oběh Měsíce.
Avšak fyzická soustava J. R. Taskinara nezajímala v tomto okamžiku zvědavce v síni. Byla to spíše jiná okolnost, ta, že totiž vystoupil přímo a veřejně jako soupeř Williama V. Kolderupa. Byl to hrdinský souboj, svedený výstřely dolarů, a nedovedu říci, na kterou z těch pokladen by milovníci sázek vsadili.

Oba tito úhlavní nepřátelé byli nesmírně bohatí. Nebude to nic jiného než otázka samolibosti.
Po prvním pohnutí údivu, které bylo rychle potlačeno, nastalo nové ticho mezi všemi shromážděnými. Bylo dokonce slyšet, jak pavouk přede svou síť a červotoč hryže dřevo.
Hlas dražebního komisaře přerušil toto všeobecné ticho.
„Za jeden milion tři sta tisíc dolarů ostrov Spencer!“ zvolal a zvedl se, aby mohl lépe pozorovat ty, kteří podali nabídku.
William V. Kolderup se obrátil k J. R. Taskinarovi. Okolostojící ustoupili, aby udělali místo oběma protivníkům. Muž ze Stocktonu a muž ze San Franciska se mohli pozorovat a hledět si do očí. Pravdymilovnost nás nutí přiznat, že na to nezapomněli. Nikdy by se zrak některého z nich nesklopil před pohledem soupeře.
„Jeden milion čtyři sta tisíc dolarů!“ řekl William V. Kolderup.
„Milion pět set tisíc!“ odpověděl J. R. Taskinar.
„Milion šest set tisíc!“
„Milion sedm set tisíc!“ Připomíná to příběh dvou glasgowských průmyslníků, kteří soupeřili o to, kdo postaví vyšší komín u své továrny. Zde byly komíny sloupce zlata.
Vždy po nabídce J. R. Taskinara se William V. Kolderup okamžik rozmýšlel, než znovu přihodil. Naproti tomu J. R. Taskinar vybuchl vždy jako střela, a zdálo se, že si nechce popřát ani vteřinu k rozmýšlení.
„Jeden milion sedm set tisíc dolarů!“ opakoval dražební komisař.
„Nuže, pánové, to nic není! - To je zadarmo!“ Skoro se zdálo, že podle svého obchodního zvyku dodá:
„Pouhý rám stojí víc!“ „Jeden milion sedm set tisíc dolarů!“ řval vyvolavač Gingras.
„Milion osm set tisíc!“ řekl J. R. Taskinar.
„Dva miliony!“ ozval se ihned William V. Kolderup, tentokrát bez rozmyšlení.
Obličej mu poněkud zbledl, když pronesl tato poslední slova, avšak celé jeho vzezření bylo vzezřením člověka, který nehodlá ustoupit z boje.
J. R. Taskinar byl rozohněn. Jeho obličej se již podobal signálům železnic, jejichž červené světlo velí vlakům zastavit. Zdá se však být jisté, že jeho soupeř vůbec nedbal na toto znamení, ale nabral ještě více páry.
J. R. Taskinar to cítil. Krev mu vstoupila do hlavy a do mrtvičně zrudlého obličeje. Otáčel mezi tlustými prsty, plnými drahocenných briliantových prstenů, ohromný zlatý řetízek, na němž byly zavěšeny jeho hodinky. Hleděl na svého protivníka, pak na okamžik zamhouřil obě oči, aby je otevřel s ještě větší nenávistí než dříve.
„Dva miliony pět set tisíc dolarů!“ řekl konečně a doufal, že touto značnou nabídkou odvrátí každou další.
„Dva miliony sedm set tisíc dolarů!“
„Tři miliony!“ to, William V. Kolderup ze San Franciska řekl: „Tři miliony dolarů!“ Již mu chtěli tleskat. Neudělali to však, protože dražební komisař opakoval nabídku, zatímco kladívko ze slonoviny hrozilo ochrnout jeho svaly, než dopadne na stůl. Mohlo se říci, že Dean Felporg, otrlý vůči překvapením při veřejné dražbě, nebyl schopen déle se zdržet.
Všechny oči se obrátily na J. R. Taskinara. Tento objemný člověk cítil jejich tíhu, ale ještě více tíhu těch tří milionů, které jej hrozily rozdrtit. Chtěl mluvit, nepochybně, aby nabídl více, nemohl však již.
Chtěl dát hlavou znamenÍ… nebyl však již toho schopen.
Konečně se ozval jeho hlas, sice slabě, ale tak, aby to komisionáři stačilo.
„Tři miliony pět set tisíc!“ zabručel.
„Čtyři miliony!“ odpověděl William V. Kolderup.
To byla poslední rána kyjem. J. R. Taskinar byl zdrcen. Kladivo dopadlo suchým úderem na mramor stolu.
Ostrov Spencer byl přiřknut za čtyři miliony dolarů Williamovi V. Kolderupovi ze San Franciska.
„Pomstím se!“ zabručel J. R. Taskinar.
Vrhl pohled plný nenávisti na svého vítězného protivníka a vrátil se do hotelu West.
Zatím zahřmělo hurá a hip Williamovi V. Kolderupovi třikrát do uší a doprovázelo jej do Montgomery Street. Nadšení opojených Američanů šlo tak daleko, že zapomněli zpívat Yankee Doodle!

III. KAPITOLA
v níž rozmluva Phiny Hollaneyové a Godfreye Morgana je doprovázena klavírem

William V. Kolderup se vrátil do svého paláce v Montgomery Street. Tato ulice je Regent Street, Broadway a Boulevards des Italiens San Franciska. Celá tato dlouhá tepna, která protíná město rovnoběžně s jeho nábřežími, je plná pohybu, čilosti, života. Mnohé tramvaje, povozy s koňmi a mezky, zaměstnaní lidé, kteří se tísní na kamenných chodnících před bohatě vyzdobenými sklady, přečetní darmošlapové u dveří barů, v nichž se podávají speciální kalifornské nápoje.
Bylo by zbytečné popisovat palác boháče z Friska. Vlastnil dost milionů, měl mnoho přepychu, mnohem více pohodlí než vkusu, méně uměleckého než praktického smyslu. Člověk nemůže mít všechno.
Laskavý čtenář se může spokojit s tím, že měl nádherný přijímací salon a v tomto saloně klavír, jehož akordy zaznívaly vlažným vzduchem paláce v okamžiku, kdy se tam vracel William V. Kolderup.
„Dobrá,“ pravil sám k sobě, „ona a on jsou pohromadě. Nejdříve slůvko mému pokladníkovi a pak si o něčem pohovoříme!“ Odebral se do své pracovny, aby skoncoval tuto malou záležitost s ostrovem Spencer, neboť na ni již potom nemínil myslet. Bylo to ostatně velice jednoduché, stačilo vyjmout několik cenných papírů z pokladny a zaplatit nově získané území. Čtyři řádky bankéři, více nebylo třeba. Poté se chtěl William V. Kolderup zabývat jinou kombinací, která mu ležela velice na srdci.
Ano! On a ona byli v salonu: ona před svým klavírem, on napůl ležel na pohovce, napůl jen naslouchal perlícím se

notám, zaznívajícím zpod prstů této rozkošné ženy.
„Posloucháš?“ řekla ona.
„Zajisté.“
„Ano. Slyšíš však?“
„Slyším-li, Phino? Nikdy jsi nehrála lépe tyto variace Aulda Robina Graye.“
„Vždyť to není Auld Robin Gray, co hraji, Godfrey… je to Happy Moment…“
„Ach, domníval jsem se!“ odpověděl Godfrey lhostejným hlasem, o němž nikdo nemohl být na pochybách.
Mladá dívka zvedla obě ruce a nechala prsty okamžik roztaženy nad klaviaturou, jako by měly zase klesnout, aby uhodily akord. Pak otočila napůl svou židli a pohlédla několik okamžiků na velice zamlklého Godfreye, jehož oči se snažily vyhnout se jejímu pohledu.
Phina Hollaneyová byla kmotřenkou Williama V. Kolderupa.
Byla sirotkem, vychovaným na jeho náklady. Dal jí právo, aby se považovala za jeho dceru, a dal jí povinnost milovat ho jako otce. Nikdy na to nezapomněla.
Byla to mladá dívka, hezká svým způsobem, jak se říká, rozhodně však rozkošná blondýnka, šestnáctiletá, s nádechem brunetky, který s dal vyčíst z jejích temně modrých očí. Nemůžeme opominout přirovnat ji k lilii, protože toto přirovnání je v nejlepší společnosti běžným označením americké krásky. Byla to tedy lilie, dovolíte-li, avšak lilie vštěpená na zdravém a silném keři. Tato mladá slečna měla dostatek citu, měla však také dost praktického smyslu, značné sebevědomí, a nedala se ovládat iluzemi a sny, které bývají vlastní jejímu pohlaví a jejímu věku.
Sny jsou krásné, když spíme, ne však bdíme-li.
„Godfreyi?“ začala zase.
„Phino?“ odpověděl mladý muž.
„Kde jsi nyní?“
„U tebe… v tomto salonu…“
„Ne, nikoliv u mne, Godfreyi! Ne v tomto salonu!… Avšak daleko, velmi daleko… za mořem, že ano?“ A ruka Phiny mimovolně klesajíc do klaviatury zabloudila do řady ztlumených septim, jejichž truchlivost mluvila zřetelně, ale jimž snad koneckonců synovec Williama V. Kolderupa nerozuměl.
Ten mladý muž byl totiž synovcem Williama V. Kolderupa, a takový byl příbuzenský poměr mezi ní a pánem tohoto domu. Godfrey Morgan, syn sestry tohoto kupce strova, již mnoho let osiřelý, byl podobně jako Phina vychován v domě svého strýce, jemuž spěch obchodů nikdy nedopřál čas pomýšlet na sňatek.
Godfreyovi bylo nyní již dvacet let. Ukončil svoje studia a byl vlastně úplně bez zaměstnání. Ačkoliv byl promován na univerzitě, nebyl proto ještě nějakým vědcem. Život mu ukazoval na všech stranách jen snadné vyhlídky. Mohl se obrátit napravo, nalevo, na tom mnoho nezáleželo, nikde mu nescházelo štěstí.
Ostatně měl Godfrey pěknou postavu, byl vznešený a elegantní, neměl nikdy nákrčník zmuchlaný do primitivního uzlu, ani manžety nebo náprsenku obtíženou všemi těmi klenotnickými fantaziemi, které jeho spoluobčané tak milují.
Nikoho nepřekvapím, řeknu-li, že Godfrey Morgan se měl stát manželem Phiny Hollaneyové. Nebo to mohlo být jinak? Existovaly zde všechny podmínky. Ostatně, William V. Kolderup přál tomuto sňatku.
Zajistil tím také štěstí dvou lidí, které miloval nade vše na světě, nehledě ani k tomu, že se Phina Godfreyovi líbila a že Godfrey nebyl nemilý Phině. Také skvělé finanční postavení domu bylo tomu příznivé. Od jejich narození byl otevřen jeden účet mladému muži a druhý mladé dívce, nebylo třeba než je vyrovnat a otevřít nový účet oběma manželům. Ctihodný velkoobchodník doufal, že se tak dá záležitost nejlépe uspořádat a že všechno bude tak určitě srovnáno, nehledě ovšem k chybám a omylům.
Avšak přece zde byla chyba, možná že omyl, na který nebyl brán zřetel.
Chyba, protože Godfrey se dosud necítil dost zralý k ženění, omyl, neboť bylo opominuto pamatovat na tuto okolnost. Skutečně, po ukončení studií pocítil Godfrey předčasnou omrzelost nad světem a životem, kde mu nic nechybělo, kde si neměl co přát, kde neměl co dělat. Tu jej uchvátila myšlenka procestovat svět.
Přišel na to, že se všemu naučil, jen ne cestování. Ze Starého a Nového světa znal skutečně jen jediné místo, San Francisco, kde se narodil, které nikdy neopustil, jedině ve snu. Čím však je, ptám se vás, mladý muž, který necestoval alespoň dvakrát nebo třikrát kolem světa - zejména je-li to Američan? A co z něho může být v budoucnosti?
Ví, jestli se dokáže dostat ze všech příhod, do kterých ho může uvrhnout daleká cesta? Jestliže poněkud neokusil dobrodružný život, dokáže mu pak odolat? Nebo není zapotřebí k zdokonalení výchovy mladého muže několik tisíc mil procestovaných po zeměkouli, aby něco viděl, pozoroval a poučil se?
Zatím se však přihodilo toto: Již asi před rokem se Godfrey ponořil do četby cestopisných děl, tak četných v naší době, a tato četba ho nadchla. Objevil Nebeskou říši s Marco Polem, Ameriku s Kryštofem Kolumbem, Tichý oceán s Jamesem Cookem, jižní pól s Dumontem d'Urvillem. Zabýval se myšlenkou jít tam, kde slavní cestovatelé byli bez něho. Opravdu, nezdálo se mu draze zaplaceno vykonat několikaletou cestu s různými přepady malajskými piráty, srážkami na moři, ztroskotáními na opuštěném pobřeží, kde by trávil život jako Alexander Selkirk nebo Robinson Crusoe! Ano, Robinson Crusoe! Stát se Robinsonem (Pro zachování původního názvu, je ponechán také původní tvar)! Která mladá obrazotvornost nesnila tak trochu o něčem podobném, pročítajíc, jak činil Godfrey často, velmi často, dobrodružství smyšlených hrdinů Daniela Defoea, nebo Johanna Davida Wysse?
Ano, hodný synovec Williama V. Kolderupa byl v tomto stadiu v onom okamžiku, kdy jeho strýc ho zamýšlel oženit, nebo jak on říkal, upoutat v manželské jho. Cestovat s Phinou jako paní Morganovou bylo nemožné. Musel tak učinit sám nebo toho nechat. Nebo bude Godfrey, až ukojí svoji touhu, lépe schopen podepsat svatební smlouvu? Můžeme vůbec zaručit ženskému stvoření štěstí, když jsme předtím nebyli v Japonsku ani v Číně, dokonce ani v Evropě?
Zajisté, že ne!

To byl důvod, proč Godfrey byl nyní v přítomnosti Phiny roztržitý, netečný, když ho oslovila, když mu hrála písně, které ho dříve nadchly.
Phina, vážná a rozvážná dívka, to dobře pozorovala. Kdybychom řekli, že nad tím nepocítila trochu rozmrzelosti, smíšené s trochou úzkosti, velice bychom jí křivdili. Zvyklá pohlížet na věci podle jejich skutečné stránky, dospěla již k tomuto názoru: Chce-li rozhodně vykonat nějakou cestu, bude lépe, když ji podnikne před sňatkem než po něm.
Právě proto řekla Godfreyovi těchto několik velmi příhodných slov:
„Ne!… Ty nejsi u mne v tomto okamžiku… jsi za mořem.“
Godfrey vstal. Udělal salonem několik kroků, aniž se podíval na Phinu, a mimovolně se jeho ukazováček sklonil nad jednu klávesu klavíru.
Velké „Re“ (De) do b moll, velmi žalostný tón, za něj odpovědělo.
Phina porozuměla a bez dalšího vyjednávání se již chystala svého snoubence doslova přitisknout ke zdi v naději, že se mu podaří najít průlom, aby mohl prchnout, kam ho jeho fantazie láká, když se dveře salonu otevřely.
Objevil se William V. Kolderup, trochu obřadně, jako vždy. Byl to obchodník, který právě skončil obchodní záležitost a chystá se začít Jmou.
„Dobrá,“ pravil, „není nyní třeba nic jiného, než určit den…“
„Den?“ odvětil Godfrey a zachvěl se.
„Jaký den, smím-li se ptát, milý strýčku?“
„Den vašeho sňatku!“ odpověděl William V. Kolderup.
„Domnívám se přece, že ne den mého sňatku!“
„To by snad bylo nutnější!“ řekla Phina.
„Jak?… Cože?“ vykřikl strýc.
„Co to znamená?… Určíme nejkratší lhůtu, samozřejmě!“
„Strýčku Williame,“ odpověděla dívka, „dnes není možné určit den sňatku, když se jedná o stanovení dne odjezdu!“
„Odjezdu?…“
„Ano, Godffeyova odjezdu,“ odvětila slečna Phina.
„Toho Godffeye, který cítí potřebu před sňatkem chvilku běhat světem.“
„Ty chceš cestovat… ty?…“ zvolal William V. Kolderup a přikročil k mladému muži, kterého uchopil za rameno, jako by měl strach, aby mu tento povedený synovec neupláchl.
„Ano, strýčku Williame,“ odpověděl Godfrey srdnatě.
„A jak dlouho?“
„Osmnáct měsíců, nejdéle dva roky, když…“
„Když?…“
„Svolíte-li k tomu a bude-li Phina chtít tak dlouho na mne čekat!“
„Na tebe čekat! Podívejme na toho snoubence, který nemá jiné starosti, než aby se odtud dostal!“ zvolal William V. Kolderup.
„Musíme to Godfreyovi povolit,“ odpověděla dívka.
„Strýčku Williame, všechno jsem dobře uvážila. Jsem mladá, ale počítám-li správně, je Godffey ještě mladší. Cestováním poněkud zestárne. Myslím, že není třeba překážet jeho choutkám. Chce-li cestovat, ať cestuje. Potom se v něm probudí touha po klidu a při návratu mne zde najde.“
„Jakže,“ zvolal William V. Kolderup, „ty zamýšlíš dát volnost tomuto špačkovi?“
„Ano, na dva roky, o které žádá!“
„A počkáš na něj?“
„Strýčku Williame, kdybych nebyla schopna na něj čekat, nemilovala bych ho!“ Po těchto slovech se vrátila Phina ke svému klavíru a její prsty hrály, přejížděly, snad s úmyslem, snad bezděky, klaviaturou, z níž tlumeně zněl populární
Odjezd snoubence, který byl v tomto okamžiku velmi případný. Avšak Phina jej hrála, aniž to snad pozorovala, v malém „la“, ačkoliv je psán ve velkém „la“. Tím se ovšem změnil celý ráz melodie a její žalostný odstín výrazně tlumočil city mladé dívky.
Godfrey, zaražený, nepromluvil ani slovo. Strýc ho uchopil za hlavu, otočil ji ke světlu a pohlédl na něj. Přitom se ptal, aniž musel mluvit, a on mu odpověděl, aniž musel odpovídat. Truchlivé zvuky odjezdu snoubence se ještě ozývaly.
Konečně William V. Kolderup, když přeměřil pohledem celý salon, předstoupil zase před Godfreye, který zde stál jako obžalovaný před soudcem.
Pak se ptal povýšeným hlasem:
„Myslíš to vážně?“
„Velmi vážně,“ odpověděla slečna Phina, aniž se dala přerušit, zatímco Godfrey se spokojil kývnutím hlavy.
„All rightf“ řekl William V. Kolderup a díval se na svého synovce zvláštním pohledem.
Na to bychom mohli slyšet, jak cedí přes zuby:
„Ach, ty se chceš pokusit o cestování, než si vezmeš Phinu? Dobrá!
Pokus se o to.“ Udělal ještě asi dva, tři kroky, zastavil se před Godfreyem se zkříženýma rukama a řekl:
„Kam chceš jet?“
„Kamkoliv.“
„A kdy hodláš odjet?“
„Kdy budete chtít, strýčku!“
„Budiž, tedy tak brzy, jak jen to bude možné!“ Při těch slovech Phina náhle přerušila hru. Malíček její levé ruky dosud spočíval na „sol“ a čtvrtý prst ještě neuhodil klávesu onoho tónu. Klesl na půltón, jako Raoul v Hugenotech, když

prchá na konci dueta s Valentinou.
Snad bilo Phině srdce poněkud rychleji, avšak měla pevný úmysl mlčet.
Tu přistoupil William V. Kolderup, aniž by pohlédl na Godfreye, ke klavíru.
„Phino," řekl vážně, „nesmíme zůstat na půltónu! Polovičatost není vhodná!" A pevným prstem, který dopadl kolmo na klávesu, udeřil jasné „la".

IV. KAPITOLA
v níž se čtenáři řádně představí T. Artelett, zvaný Tartelett

Kdyby byl T. Artelett Francouz, jeho krajané by ho nezapomněli pojmenovat Tartelett (Tartelett - dortíček). Protože se však toto jméno na něho hodí, neváháme ho jím označit. I když Tartelett Francouz nebyl, zasloužil, aby se jím stal.
Ve své Cestě z Paříže do Jeruzaléma se Chateaubriand zmiňuje o malém človíčkovi „napudrovaném a s účesem jako v dávných dobách, v jablkově zeleném kabátě, polovlněné vestě, s náprsenkou a manžetami z mušelínu, který škrabe na housličkách a učí Irokézy tančit Madelon Friquet".
Kaliforňané sice nejsou Irokézy, avšak Tartelett byl nicméně profesorem tance a uhlazených mravů v hlavním městě Kalifornie. Jestliže mu neplatili hodiny, jako jejich předchůdci, kůžemi bobrů a kýtami medvědů, platili mu je v dolarech. Neříkal-li svým žákům: „divocí pánové a divoké dámy," bylo to proto, neboť tito žáci byli příliš vzdělaní, a on k tomu skutečně velice přispěl.
Mládenec Tartelett měl v době, kdy jej představujeme čtenářům, čtyřicet pět roků. Avšak před několika desetiletími by se již málem uskutečnil jeho sňatek s dámou ve zralejších letech.
A v této době a z toho důvodu na něm žádali „dva nebo tři řádky", týkající se jeho stáří, jeho osoby, jeho postavení, a poslouchejme, co pokládal na nutné odpovědět:
„Narodil se dne 17. července roku 1835 ve čtvrt na čtyři ráno.
Výška pět střevíců, dva palce, pět čárek.
Tloušťka, měřena pod kyčlemi, přesně dva střevíce, tři palce.
Váha, zvýšená během posledního roku o šest liber, jedno sto padesát jedna libra a dvě unce.
Hlava podlouhlá.
Vlasy nad čelem řídké, jinak kaštanově hnědé, prokvetlé. Čelo vysoké, obličej oblý, pleť živá.
Oči - velmi bystré - šedohnědé, obočí a řasy světle hnědé, víčka poněkud vpadlá v očních důlcích pod klenutým obočím.
Nos střední velikosti a je rozštěpen jizvou na konci levého chřípí.
Spánky a tváře ploché a bezvousé.
Uši velké a ploché.
Ústa střední, v nich ani jediný zkažený zub.
Rty, jemné a poněkud sevřené, j sou pokryty velice hustým knírem.
Brada kulatá a rovněž pokrytá mnohobarevnými vousy.
Zvláštní znamení: malá náplast krášlí jeho masitý krk - na šíji.
Konečně, pobývá-li v lázni, vidíme, že jeho kůže je bílá a jen málo pokrytá chloupky.
Jeho život byl klidný a spořádaný. Aniž by byl příliš pevné tělesné soustavy, dovedl přece, dík velké střídmosti, uchránit od svého narození neporušené zdraví. Má velmi choulostivé plíce, a to je důvod, proč nepoznal ošklivý návyk užívání tabáku. Nepije lihoviny ani kávu, ani likéry, ani čisté víno. Doslova nic, co by mohlo působit na jeho nervovou soustavu. Lehké pivo, malinová voda jsou jediné nápoje, které může bez nebezpečí požívat. Své přesnosti má co děkovat, že dosud, co je na světě, nepotřeboval lékaře.
Jeho chování je jisté, chůze živá, povaha přímá a otevřená. Svou něžnost přehání až k výstřednosti a jen obava, že by mohl učinit ženu nešťastnou, bránila mu v tom, aby se oženil." Tak zněl Tartelettův popis, ale jakkoliv se zdál vábný pro dámu jistého stáří, přece sešlo ze zamýšleného sňatku. Profesor zůstal starým mládencem a pokračoval ve svém vyučování tanci a vybraným mravům.
To bylo tehdy, kdy vstoupil v této hodnosti do paláce Williama V. Kolderupa. Později, když se počet jeho žáků pomalu ztenčil, stal se nepozorovaně kolečkem ve stroji personálu bohatého domu.
Se vším všudy, i přes své směšnosti, byl to hodný člověk. Zvykli si na něj. Miloval Godfreye, miloval Phinu, kteří mu to pečlivě opláceli. Měl na světě jen jedinou zálibu: vštípit jim veškeré jemnosti svého umění a učinit z nich, co se týká veřejného vystupování, dvě dokonalé bytosti.
Uvěřili bychom však tomu, že to byl profesor Tartelett, kterého William V. Kolderup vyhlédl za společníka svému synovci na zamýšlené cestě? Ano, měl jakýsi důvod myslet si, že Tartelett, třeba proti své vůli, přece jen přispěl k tomu, že vzbudil v Godfreyovi touhu po změně místa, aby mu cestou kolem světa dodal úplnou dokonalost. William V. Kolderup si tedy umínil, že je nechá cestovat společně. Příští den, 16. dubna, požádal profesora, aby jej navštívil v pracovně.
Prosba milionáře byla pro Tarteletta rozkazem. Profesor opustil svůj pokoj, opatřen jako vždy svými housličkami, jejichž pouzdro nazval kufříčkem, aby byl připraven pro každý případ. Vystoupil po širokém schodišti s nohama akademicky vypnutýma, jak přísluší mistru tance, zaklepal na dveře pracovny, vstoupil s tělem napůl nakloněným, lokty zaokrouhlenými, s usměvavými ústy a setrval v třetí pozici, zkřížením nohou v polovině jejich délky, takže paty se dotýkaly a špičky byly obráceny ven.
Každý jiný kromě profesora Tarteletta by se v tomto postavení, ve vratké rovnováze, na svém místě kýval, on se však dovedl udržet úplně přímo.

„Pane Tartelette," řekl William V. Kolderup, „dal jsem vás zavolat, abych vám sdělil novinku, která vás, jak se domnívám, příliš nepřekvapí."
„Zcela podle vašeho přání!" odpověděl profesor, aniž vlastně William V. Kolderup řekl něco, čemu by mohl věřit.
„Sňatek mého synovce je odložen o rok, o osmnáct měsíců," pokračoval strýc, „a Godfrey podle svého přání navštíví různé státy Nového i Starého světa."
„Pane," odvětil Tartelett, „můj žák bude sloužit ke cti zemi, která ho zrodila…"
„A také profesorovi vybraných mravů, který mu vštípil dobré chování," odpověděl obchodník hlasem, z něhož naivní Tartelett nevycítil ani trochu ironie.
A jako by měl řídit assemblée, posouval nohy jakýmsi klouzáním stranou, nato lehce a mrštně ohnul kolena a poklonil se Williamovi V. Kolderupovi.
„Domníval jsem se," pokračoval tento, „že vás bude poněkud bolet, rozloučit se se svým žákem."
„Bude to skutečně bolestné," odpověděl Tartelett, „avšak, musí-li to být…"
„To není třeba," řekl William V. Kolderup, jehož obočí se svraštilo.
Lehce pohnut ustoupil Tartelett poněkud dozadu a přešel z třetí pozice do čtvrté, pak ponechal mezi oběma nohama malý prostor - aniž by si snad byl docela vědom toho, co dělá.
„Ano," dodal velkoobchodník rozhodným hlasem a tónem, který nepřipouštěl ani stín odmluvy, „myslel jsem, že by bylo skutečně kruté odtrhnout profesora od žáka, když si tak dobře rozumějí!"
„Zajisté!… Cestování…" odpověděl Tartelett, který, jak se zdálo, nechtěl rozumět.
„Ano!… Zajisté!…" odtušil William V. Kolderup, „cestování nejenže uvede do pravého světla vlohy mého synovce, ale také jeho učitele, který mu je tak bezvadně vštípil!" Nikdy nenapadla toto velké dítě myšlenka, že jednoho dne bude nuceno opustit San Francisco, Kalifornii a Ameriku, aby se plavilo přes moře. Takovýmto myšlenkám nebyl přístupný mozek muže, který byl kovanější v choreografii než v cestování a který dosud nepoznal okolí hlavního města dále než v obvodu deseti mil. A nyní mu navrhovali, ne, dali mu vědět, že chtě nechtě má opustit vlast, a se všemi příhodami a nepříjemnostmi, které jsou při tom nevyhnutelné, uskutečnit změnu místa, kterou tolik doporučoval svému žákovi! Jeho málo jistý mozek se tím musel zajisté trochu rozčilit, a nešťastný Tartelett poprvé ve svém životě pocítil jakési chvění ve svalech svých nohou, které se přece staly za třicet let cviku náležitě pružnými.
„Snad…" řekl a namáhal se vyloudit na rtech obvyklý úsměv tanečníka, „nebudu způsobilý…"
„Budete!" odpověděl William V. Kolderup, muž, s kterým nebylo možné se dohadovat.
Odříci bylo nemožné! Tartelett na to ani nepomýšlel. Čím byl v tomto domě? Věcí, balíkem, kusem, který mohli dopravit do kteréhokoliv koutu světa. Avšak zamýšlená výprava ho přesto poněkud znepokojovala.
„A na kdy je stanoven odjezd?" zeptal se, namáhaje se zaujmout zase akademický postoj.
„Za měsíc." „A na které bouřlivé moře hodlá vydat pan Kolderup svého synovce a mne?"
„Nejprve na Tichý oceán."
„A na kterém bodě pevniny budu moci poprvé zase vstoupit na nohy?"
„Na půdě Nového Zélandu," odpověděl William V. Kolderup.
„Pozoroval jsem, že Novozélanďané nedrží lokty dost zaokrouhleně!…
Vy je poučíte o něčem lepším!" Tak byl tedy zvolen profesor Tartelett za společníka na cestách Godfreye Morgana.
Pokyn velkoobchodníka mu naznačil, že audience končí. Proto odešel, avšak v takovém rozčilení, že jeho odchod, a zejména graciéznost, kterou obyčejně vyvinul při tomto obtížném úkolu, nedopadla tak bezvadně.
A skutečně, poprvé ve svém životě profesor Tartelett zděšením zapomněl na základní pravidla svého umění a odešel se špičkami nohou k sobě!

V. KAPITOLA

v níž se chystají na cestu a na jejímž konci také šťastně
odplují

Nebylo třeba O tom více jednat. Před dlouhou životní cestou ve dvou, která se nazývá manželstvím, měl podniknout Godfrey cestu kolem světa -, která je někdy ještě nebezpečnější. Počítal ale s tím, že se vrátí mnohem zkušenější a že, když vyplul mladý, vrátí se jako dospělý muž. Bude vidět, pozorovat, porovnávat. Jeho vědychtivost bude ukojena. Pak bude načase zařídit si domácnost a žít šťastně u domácího krbu, od kterého ho více neodvede žádné pokušení. Byl v právu, nebo ne? Mohl počítat s dobrými a správnými zkušenostmi, z nichž bude čerpat svůj prospěch? Ponechávám budoucnosti, aby na to odpověděla.
Godfrey sám byl nadšen.
Phina, úzkostlivá, ačkoliv to na sobě nedala znát, se s touto „učební dobou" smířila.
Profesor Tartelett, který obyčejně tak pevně stál na nohou a dovedl při všech tancích skvěle udržet rovnováhu, ztratil svoji obvyklou pevnost a jistotu - marně se namáhal opět ji najít. Potácel se i na parketách svého pokoje, jako by byl na podlaze kabiny, nejistě se kymácející.
William V. Kolderup byl od chvíle, kdy se rozhodl, velmi málo sdílný, zejména ke svému synovci. Jeho sevřené rty, jeho napůl pod víčky ukryté oči prozrazovaly, že v této hlavě, kde obyčejně vřely velkolepé obchodní spekulace, se zrodil utkvělý nápad.
„Chceš cestovat?" bručel chvílemi, „cestovat, místo aby ses oženil, místo abys zůstal zde a stal se šťastným jako jiní?… Dobrá, budeš cestovat!" S přípravami bylo brzy započato.
Nejdříve bylo nutné rozhodnout otázku o směru cesty, pohovořit o ní a schválit ji.

Měl se Godfrey odebrat na jih, na východ, nebo západ? O tom bylo nutno nejdříve rozhodnout.
Kdyby se odebral na jih, byla by ho společnost Panama to California and British Columbia nebo Packet Southampton Rio de Janeiro dopravila do Evropy.
Obrátí-li se na východ, mohla jej velká železnice Great Western Railroad v několika dnech dovézt do New Yorku a odtud Cunardova společnost, Inmanova, Bílé Hvězdy, Hambursko-americká nebo Transatlantská francouzská dopravit k pobřeží Starého světa.
Chtěl-li se obrátit na západ, mohl se snadno dostat přispěním Steam Transoceanic Golden Age do Melbourne a na lodích Peninsular Oriental Steam Co. Suezským průplavem dále.
Dopravních prostředků byl tedy dostatek, a díky jejich absolutní přesnosti nebyla cesta kolem světa více než prostá procházka turisty.
Takto však neměl cestovat synovec - dědic milionáře z Friska.
Ne. Williamovi V. Kolderupovi sloužilo k obchodu celé loďstvo plachetních i parních lodí. Bylo tedy usneseno, že jedna z těchto lodí bude „dána k dispozici mladému Godfreyovi Morganovi“, jako by se jednalo o korunního prince, který cestuje pro svou zábavu - na útraty svého vladařského otce.
Na rozkaz byl brzy vypraven Dream, spolehlivý parník o výtlaku šest set tun a dvou stech koňských silách. Velení na něm měl převzít kapitán Turcotte, starý námořník, který již proplul všemi oceány pod různými šířkami. Dobrý a statečný námořník, zvyklý na všechna tornáda, tyfony a cyklony, byl již na moři čtyřicet let a bylo mu padesát roků. Žít venku a přímo čelit bouřím bylo jen hračkou pro tohoto námořníka, který nikdy netrpěl jinou nemocí než nemocí „na souši“, to znamená, když nečinně dřepěl v přístavu. Neustálým pobytem na lodním můstku si navykl stále se klátit vpravo, vlevo, dopředu a dozadu. Byl v něm zaklet pohyb kymácení a komíhání.
První důstojník, strojník, čtyři topiči a dvanáct námořníků, celkem osmnáct lidí mělo tvořit posádku Dreamu, který, i když se spokojil s osmi mílemi za hodinu, měl ještě jiné neméně důležité nautické vlastnosti. Ačkoliv nebyl tak rychlý, aby předhonil vlny rozbouřeného moře, přece byl zase dost vysoký, aby se vlny nemohly přes něj převalit, výhoda, která zajisté vyváží střední rychlost, zejména, nespěcháme-li příliš. Ostatně byl Dream opatřen plachtovím jako goeleta a mohl při dostatečném větru se svými pěti sty yardy plachet vždy ještě dost přispět páře na pomoc.
Nesmíme se přitom domnívat, že plavba Dreamu bude jen plavbou pro zábavu. William V. Kolderup byl člověk příliš praktický, aby při patnácti až šestnácti tisících mil ve všech mořích a oceánech nepomýšlel na nějaký zisk. Jeho loď měla odplout bez nákladu, bylo však snadné udržet ji ve správné čáře ponoru tím, že její water balasty (Nádrže, které lze naplnit vodou, pluje-li loď bez nákladu, aby se správně udržela v čáře ponoru) byly naplněny vodou, takže se mohla ponořit k okraji paluby, bylo-li to třeba. Ostatně Dream měl cestou přibírat náklad a navštívit různé filiálky bohatého velkoobchodníka. Pojede tedy jen od jednoho obchodního místa k druhému. Nemějte tedy strach, kapitán Turcotte nebude v rozpacích, jak krýt výlohy plavby. Fantazie Godfreye Morgana nepřipraví strýcovu pokladnu ani o jediný dolar! Tak se jedná v bohatých obchodních domech!
To všechno bylo sjednáno na dlouhých, tajných schůzích, které spolu měli William V. Kolderup a kapitán Turcotte. Zdálo se však, že urovnání této na pohled jednoduché záležitosti nešlo hladce, protože kapitán byl nucen vykonat velmi mnoho návštěv ve velkoobchodníkově pracovně. Když odcházel, mohli bystrozrací obyvatelé paláce pozorovat, že se tváří podivně, že jeho vlasy jsou zježeny jako větrem, jako by v nich ryl zimničně rozechvělou rukou, a že konečně jeho tělo se kymácí a komíhá prudčeji než obyčejně. Také by časem zaslechli prudké hlasy, které svědčily o tom, že se schůzka neobešla vždy bez bouře. To proto, že kapitán Turcotte svou přímou řečí dovedl čelit Williamovi V. Kolderupovi, který ho příliš miloval a ctil, než aby mu zakázal odporovat.
Konečně se už zdálo, že je věc urovnána. Kdo povolil, William V. Kolderup, nebo Turcotte? Neodvažuji se říci své mínění, protože neznám ani téma jejich rozhovorů. Přece však bych spíš vsadil na kapitána.
Ať to bylo jakkoliv, po osmidenním vyjednávání se zdálo, že majitel a kapitán se dohodli, ale Turcotte se nemohl zdržet, aby nezabručel:
„Ať mne pět set tisíc čertů dopraví do horoucího pekla, jestli jsem se nadál, že já, Turcotte, budu někdy provádět takový rozkaz!“ Zatím přípravy na Dreamu rychle pokračovaly a jeho kapitán nezapomněl na nic, aby se mohl pustit na moře v první polovině měsíce června. Prohlédl řádně parník i jeho podlodí, které, pečlivě natřeno suříkem, svou červení se odráželo od černi boků.
V přístavu San Franciska najdeme vždy množství lodí různých druhů a všech národností. Již mnoho let by nemohla stačit pobřežní města, založená zpravidla podél pobřeží, k nakládání a vykládání zboží, kdyby si inženýři nepospíšili a nezařídili několik umělých nábřeží. Zarazili piloty ze smrkového dřeva do dna vody a pokryli je v rozloze několika čtverečních mil příkrovem fošen. O tuto plochu se záliv zmenšil, zůstal však dost veliký. Tak získali skutečná skladiště, pokrytá bednami a balíky, podél nichž lidi obou oceánů, parolodi z kalifornských řek, klipry (Klipr - rychlá plachetnice, jejíž příď je konstruována tak, že rozráží vodu natolik, aby umožňovala rychlou plavbu) všech zemí a americké pobřežní lodi mohly pohodlně zakotvit, aniž se navzájem poškodily.
U jednoho z těchto umělých nábřeží při ústí Warf Mission Street byl Dream pečlivě zakotven od té doby, co opustil loděnici.
Nebylo zapomenuto na nic ve výzbroji lodi, vyhlédnuté pro cestu Godfreye, takže mohla plout za nejlepších okolností. Potraviny, výstroj, všechno bylo pozorně prostudováno. Lanoví bylo v bezvadném stavu, kotel byl vyzkoušen, šroubový stroj výborný. Vzali s sebou pro všechny případy a k snadnějšímu spojení s pevninou parníček, rychlý a nepotopitelný, slibující konat při plavbě znamenité služby.
Dne 10. června bylo konečně všechno hotovo. Mohli se vydat ihned na moře. Kapitánem Turcottem k obsluze plachtoví a strojů najaté mužstvo bylo vzorné, a velice těžko by za ně našel lepší. Celé stádo živých zvířat, aguti, ovcí, slepic a kohoutů bylo umístěno v mezipalubí, kromě toho byly zásoby potravin ještě zvětšeny jistým počtem konzerv z

nejlepších továren.
Směr, kterým Dream měl plout, byl zajisté tématem dlouhých porad mezi Williamem V. Kolderupem a jeho kapitánem.
Všechno, co o tom bylo známo, bylo, že prvním místem přistání měl být Auckland, hlavní město Nového Zélandu - jedině že by nedostatek uhlí, který mohl nastat delší plavbou za nepříznivého větru, je přinutil znovu se zásobit buď u některého ze souostroví Tichého oceánu, nebo v některém čínském přístavu.
Veškeré tyto podrobnosti se vůbec nedotkly Godfreye od toho okamžiku, kdyby si byl jistý, že se vydá na moře, a tím méně Tarteletta, který s nepokojnou myslí přeháněl možnosti této plavby.
Nezbývalo než učinit zadost ještě jedné formalitě… dát se fotografovat.
Snoubenec se přece nemohl pustit na dlouhou cestu kolem světa, aniž by vzal s sebou obraz té, kterou miluje, a naopak, zanechat ji bez svého obrazu.
Godfrey v obleku turisty se tedy svěřil rukám Stephensona & spol., fotografů na Montgomery Street, a Phina ve vycházkovém oděvu dala rovněž slunci na starost, aby její krásné, ovšem trochu zarmoucené rysy zachytilo na plotnách těchto zručných fotografů.
Podobizna Phiny byla umístěna na příslušném místě v kabině Godfreye a Godfreyova v salonku mladé dívky.
Rovněž Tartelett, ačkoliv nebyl zasnouben a ani nepomýšlel, aby to udělal, měl také svěřit svůj obraz citlivému papíru.
Avšak přes veškerou zručnost se nepodařilo fotografovi získat alespoň poněkud uspokojující negativ. Deska vždy ukazovala jen rozplizlou mlhu, z níž nebylo možné poznat slavného profesora tance a uhlazených mravů.
Stalo se to proto, že se nenechal přinutit, aby zavřel ústa - přes všechno napomínání, které je obvyklé v ateliérech, zasvěcených podobným operacím.
Zkusili to s jinými, rychleji působícími prostředky, s momentní fotografií, avšak marně. Tartelett se kymácel již předem, zcela tak jako kapitán lodi Dream.
Museli se tedy vzdát toho, aby zvěčnili rysy tak skvělého muže.
Byla to nenapravitelná chyba pro budoucnost a pro případ, kdyby Tartelett, ačkoliv nepomýšlel odebrat se dále než do Starého světa, se odebral v netušené chvíli do světa, z něhož není návratu.
Dne 9. června bylo všechno připraveno. Dream potřeboval jen vyplout. Jeho doklady, nákladní list, plavební smlouva a pojišťovací police byly v pořádku, neboť agent Kolderupova domu zaslal poslední listiny dva dny předem.
Toho dne byla v paláci na Montgomery Street pořádána velká hostina na rozloučenou. Připíjelo se šťastné cestě Godfreye a jeho včasnému návratu.
Godfrey se zdál být poněkud rozčilen a nesnažil se také, aby to zakryl. Phina byla statečnější. Tartelett utápěl svoje obavy v různých sklenkách šampaňského, jehož účinek potrval až do okamžiku odjezdu. Málem by zapomněl své housličky, které mu přinesli ještě v posledním okamžiku, kdy již odpoutali lana Dreamu.
Na lodi bylo dáno poslední sbohem, na palubě si stiskli naposled ruce, načež se šroub stroje několikrát otočil a loď odrazila od nábřeží.
„Sbohem, Phino!“
„Sbohem, Godfreyi!“
„Provázej vás nebe!“ řekl strýc.
„A hlavně, přiveď nás zpět!“ bručel profesor Tartelett.
„A nikdy nezapomeň, Godfreyi,“ dodal William V. Kolderup, „na heslo, které nese Dream na své zádi: Confide, recte agens!“ (Když správně jednáš, důvěřuj!)
„Nikdy, strýčku Williame! Sbohem, Phino!“
„Sbohem, Godfreyi!“ Loď se vzdálila. Šátky vlály, dokud byla v dohledu, dokonce ještě i o něco déle.
Brzy přepluli záliv San Franciska, největší na světě, a Dream pronikl průlivem Golden Gate, pak brázdilo jeho podlodí vody Tichého oceánu: Vypadalo to, jako by se tato „Zlatá brána“ za ním zavřela.

VI. KAPITOLA

v níž čtenář nalezne příležitost seznámit se s novou osobností

Cesta začala. Uznáme, že to nebylo to nejsnadnější.
Proto také profesor Tartelett často opakoval s nepopiratelnou logikou:
„Cesta vždycky nějak začíná! Ale jak skončí, to je nejdůležitější!“ Godfreyova kabina byla na konci zadní paluby u zadního salonu, sloužícího za jídelnu. Náš mladý cestovatel zde byl zařízen co možná nejpohodlněji. Určil podobizně Phiny nejlepší místo na nejsvětlejší stěně své místnosti. Lůžko, umyvadlo, několik skříní na šaty a prádlo, pracovní oblek, pohovka - co chybělo tomuto dvaadvacetiletému cestovateli? Za těchto okolností mohl jet okolo světa dvacetkrát. Copak nebyl v tom věku praktické filozofie, která vytváří dobré zdraví a dobrý rozmar? Ach, mladí muži, cestujte, můžete-li, a nemůžete-li… přece cestujte!
Tartelett nebyl v dobrém rozmaru. Jeho kabina, sousedící s kabinou jeho žáka, se mu zdála příliš úzká, lůžko příliš tvrdé, těch šest čtverečních yardů podlahy, které mu na lodi patřily, příliš nedostatečné, aby zde mohl opakovat své kroky a skoky. Zahyne snad profesor tance a vybraného chování na cestování? Ne! Měl to už v krvi, a až nadejde Tartelettovi hodina, aby se uložil k poslednímu spánku, jeho nohy budou jistě spočívat ve vodorovné čáře, paty k sobě, špičky od sebe, v první pozici.
Jíst měli společně, a také jedli - Godfrey a Tartelett proti sobě, kapitán a jeho zástupce na zbývajících místech u stolu s okrajem (Table de coulis - stůl s obrubou na okraji, aby při prudším zmítání lodi nebylo nádobí shozeno ze stolu).
Strašlivé pojmenování stolu table de coulis dalo již tušit, že profesorovo místo zůstane velmi často neobsazeno.

Při odjezdu v krásném měsíci červnu vál příjemný severovýchodní větřík. Kapitán Turcotte mohl dát napnout plachty, aby zvýšil rychlost a aby Dream, jím lépe podporovaný, nekomíhal příliš ze strany na stranu. Protože vlny dorážely zezadu, ani se po délce příliš nekymácel. Tento pohyb však není z těch, které v obličejích cestujících způsobují špičaté nosy, vpadlé oči, bledá čela a bezbarvé líce. To bylo ještě snesitelné. Pluli severovýchodním směrem, po líbezném moři, aniž pociťovali chvění. Americké pobřeží brzy zmizelo z obzoru.
Během dvou dnů se neudála příhoda, která by stála za řeč. Průběh cesty byl prozatím příjemný, ačkoliv byl kapitán Turcotte někdy zaražen, což se snažil marně skrýt. Každý den, když slunce vstoupilo do poledníku, zjistil přesné postavení lodi. Bylo však nápadné, že vždy potom zavolal svého zástupce do své kabiny, kde oba zůstali v tajném rokování, jako by se radili o nějaké závažné záležitosti. To, jak se zdálo, uniklo pozornosti Godfreye, který nerozuměl ničemu, co se týká plavby, avšak vrchní kormidelník a několik námořníků tím bylo udiveno.
Tito stateční lidé k tomu měli tím více důvodů, protože během prvního týdne, v noci, aniž byl nutný tento manévr, byl směr Dreamu značně změněn a teprve ve dne zase pokračoval původním směrem.
To, co se dalo vysvětlit při plachetní lodi, podrobené různým větrným proudům, nedalo se vysvětlit u parníku, který může vždy sledovat čáru největších kruhů a jenž může stáhnout plachty, když mu vítr není příznivý.
Dne 12. června se na palubě udála neočekávaná příhoda.
Kapitán Turcotte, jeho zástupce a Godfrey se chtěli zrovna usadit k snídani, když na palubě nastal velký hluk. Skoro současně se objevil vrchní kormidelník, rozrazil dveře a zastavil se na prahu jídelny.
„Kapitáne!“ zvolal.
„Co chceš?“ zeptal se pan Turcotte, jako námořník, který je vždy na všechno připraven.
„Číňan!“ odpověděl vrchní kormidelník.
„Číňan?“
„Ano, skutečný Číňan, kterého jsme zcela náhodou objevili v podpalubí lodi.“
„V podpalubí lodi!“ vykřikl kapitán Turcotte.
„U všech ďasů, hoďte ho do moře!“
„All right!“ odpověděl vrchní kormidelník.
A tento skvělý muž, zvyklý na opovržení, které chová Kaliforňan k synům Nebeské říše, shledal tento rozkaz jako zcela přirozený a necítil žádné výčitky svědomí, aby ho vykonal.
Zatím kapitán Turcotte vstal, opustil, sledován Godfreyem a svým zástupcem, jídelnu a odebral se na příď Dreamu.
Skutečně, zde se svíjel Číňan, držen svalnatými pažemi dvou nebo tří námořníků, kteří nešetřili ranami. Byl to člověk asi pětatřicetiletý nebo čtyřicetiletý, s inteligentním obličejem, dobře rostlý, svižné postavy, avšak poněkud pobledlý šedesátihodinovým pobytem ve špatně větraném lodním prostoru. Jen náhodou byl objeven ve svém temném úkrytu.
Kapitán Turcotte pokynul, aby nešťastného vetřelce pustili.
„Kdo jsi?“
„Syn Slunce.“
„A jak se jmenuješ?“
„Seng Von,“ odpověděl Číňan, jméno, které v jeho řeči znamená:
Který Nežije.
„A co děláš zde na lodi?“
„Přeplavuji se!…“ odpověděl klidně Seng Von, „avšak tak, abych vám způsobil co nejméně nepříjemností.“
„Ano! A ukryl ses v lodi v okamžiku odplutí?“
„Jak říkáte, kapitáne.“
„Aby ses dal dopravit bezplatně z Ameriky do Číny, na druhou stranu Tichého oceánu?“
„Přejete-li si, ano.“
„A nepřeji-li si, poťouchlý žlutokožče, a požádám-li tě, aby sis laskavě do Číny doplul zcela sám?“
„Pokusil bych se o to,“ odpověděl Číňan s úsměvem, „je však pravděpodobné, že bych cestou utonul.“
„Dobrá, prokletý Johne (Přezdívka, kterou Američané dali Číňanům), já tě odnaučím šetrnosti při výlohách za přepravu!“
Kapitán Turcotte, více rozzlobený, než za co celá ta věc stála, by snad rozkázal vykonat svoji výhružku, když vtom zakročil Godfrey.
„Kapitáne,“ řekl, „o Číňana více na palubě Dreamu, to je o Číňana méně v Kalifornii, kde je jich tolik.“
„Kde je jich příliš mnoho!“ odvětil kapitán Turcotte.
„Skutečně, příliš mnoho,“ pokračoval Godfrey.
„Nuže, protože tento chudák si umínil zbavit San Francisco své přítomnosti, zasluhuje trochu soucitu!… Vyhodíme ho, až poplujeme kolem Šanghaje, a bude po všem!“ Právě že je příliš mnoho Číňanů v Kalifornii, mluvil Godfrey jen jako pravý Kaliforňan. Opravdu, synové Nebeské říše - bylo jich tři sta milionů v Číně proti třiceti milionům Američanů ve Spojených státech amerických - se stali svým přílivem skutečným nebezpečím pro státy Dalekého západu. Také zákonodárné sbory těchto států, Kalifornie, Dolní Kalifornie, Oregonu, Nevady, Utahu, i Kongres sám se zabývaly invazí tohoto nového způsobu moru, kterému Yankeeové dali příhodné jméno „žlutý mor“.
V té době bylo napočítáno více než padesát tisíc Číňanů pouze v Kalifornii. Tito lidé, velice zruční v rýžování zlata, také velmi trpěliví, živící se hrstí rýže, douškem čaje, několika tahy opia, způsobili ke škodě domorodých dělníků značné snížení mzdy za ruční práci.
Proto také vláda byla nucena podrobit je výjimečným zákonům, v rozporu s americkou ústavou - zákonům, které upravily jejich přistěhování a které jim nedovolovaly se naturalizovat, z obavy, že by se jednou mohli zmocnit většiny Kongresu. Protože se s nimi vesměs nakládalo tak špatně jako s Indiány a černochy, sehnali je obyčejně, aby byli

hodni jména „morová rána“, kterým je oblažili, do jakéhosi ghetta, kde si přísně zachovávali mravy a zvyky Nebeské říše.
V hlavním městě Kalifornie je zahnal tlak jiných národů do okolí Sacramento Street, která je skoro přeplněna jejich podivnými prapory a svítilnami. Zde jich najdete tisíce, oděných do blůz se širokými rukávy, v kuželovitých čepicích a střevících s ohnutými zobany. Zde žijí ponejvíce jako kramáři, zahradníci nebo běliči - neslouží-li jako kuchaři, nebo nepatří-li k těm tlupám herců, kteří provozují čínské hry ve francouzském divadle v San Francisku.
A - nemáme důvod to zatajovat - Seng Von patřil k jedné z těchto heterogenních společností, kde zastával místo prvního komika - může-li se toto pojmenování evropských divadel použít u čínského herce.
Čínští komikové totiž, i když dělají vtipy, jsou tak vážní, že kalifornský romanopisec Francis Bret Harte mohl tvrdit, že nikdy neviděl čínského herce se smát, dokonce přiznal, že nikdy nemohl poznat, zda divadelní kus, kterému byl přítomen, byla tragédie nebo obyčejná fraška.
Zkrátka, Seng Von byl komik. Po skončené sezoně, více bohatý zkušenostmi než hotovými penězi, chtěl opět spatřit svoji vlast, a to raději živý než jako mrtvola (u Číňanů je zvykem dát se pohřbít ve své rodné zemi, a jsou lodi, které se výhradně zabývají přepravou mrtvol do Číny). To byl důvod, proč - spoléhaje úplně na náhodu - se vplížil do podpalubí Dreamu.
Doufal snad, že se mu podaří, když je zásoben potravinami, vykonat nepozorovaně tuto několikatýdenní plavbu, aby se potom vytratil na některém místě čínského pobřeží?
Nejspíš to tak bylo. Celá ta záležitost nestála celkem za řeč.
Godfrey zajisté jednal správně, když se ujal vetřelce, a kapitán Turcotte, který se tvářil rozhořčeněji než byl, se vzdal úmyslu dát svrhnout Seng Vona z paluby do vod Tichého oceánu.
Seng Von se více nevrátil do svého úkrytu v podpalubí, avšak přesto na lodi neobtěžoval. Flegmatický, odměřený, málo sdílný, pozorně se vyhýbal námořníkům, kteří stále proti němu měli něco za lubem, žil ze svých vlastních zásob. Ostatně byl tak hubený, že váha, která jím přibyla Dreamu, nemohla zvýšit plavební náklady. I když se Seng Von plavil s ostatními bezplatně, přece to nezpůsobilo pokladně Williama V. Kolderupa ani centík výloh.
Jeho přítomnost na lodi přinutila kapitána Turcotta k úvaze, jejíž smysl dovedl nepochybně pochopit jen jeho zástupce.
„Ten prokletý Číňan nám bude, až k tomu dojde, přece jen překážet!… Avšak tím hůř pro něho!“
„Proč se tajně vplížil na Dream?“ zeptal se jeho zástupce.
„Aby se dostal levně do Šanghaje!“ odpověděl kapitán Turcotte.
„K ďasu s Johnem a se všemi syny Johnovými!“

VII. KAPITOLA
v níž uvidíme, že William V. Kolderup snad nebyl v neprávu, když dal pojistit svou loď

V příštích dnech, 13., 14. a 15. června, tlakoměr pomalu klesal, ale stále, aniž zase vystoupil. Bylo to předzvěstí tendence „proměnlivo“ mezi deštěm nebo větrem a bouří. Vítr značně zesílil a vál jihozápadním směrem. Tím se obrátil proti Dreamu, takže tento musel bojovat proti dost velikým vlnám, které na něj zepředu dorážely. Proto byly plachty svinuty a bylo nutné používat nyní jen šroub, avšak jen pod malým tlakem, aby zabránili poškození strojů.
Godfrey snášel velmi dobře tyto kymácivé pohyby, aniž by na okamžik ztratil dobrý rozmar. Tento chlapec zřejmě miloval moře.
Tartelett však moře nemiloval a ono mu to svědomitě oplácelo. Nešťastného profesora bontonu bylo například vidět, jak se nemůže korektně udržet na nohou, profesora tance, tančícího nyní proti všem pravidlům umění.
Zůstat v kabině při těch nárazech, které otřásaly parníkem v útrobách, nebylo možné.
„Vzduch! Vzduch!“ sténal.
Proto také neopustil palubu. Nárazy jej hnaly od boku k boku. Nárazy jej hodily na příď, aby jej hned zase zahnaly na záď. Opíral se o roubení, zachycoval se lanoví, vytvářel figury, které by moderní choreografie rozhodně zavrhla! Ach, proč se nemohl vznést do vzduchu jako balon, aby unikl tomuto otřásání pohyblivých prken! Jistý tanečník mezi jeho předky prohlásil, že vzpírá-li se vstoupit opět na jeviště, dělá to jedině proto, aby neponížil své společníky. Jeho, Tarteletta, zajisté nikdo více nepřinutí, aby se vrátil na tuto palubu, kterou nárazy vln hrozily srazit do propasti.
Jak mohlo bohatého Williama V. Kolderupa napadnout poslat jej sem!
„A bude stále to hrozné počasí?“ ptal se dvacetkrát denně kapitána Turcotta.
„Tlakoměr neukazuje příliš uspokojivě!“ odpověděl pokaždé kapitán a svraštil obočí.
„Přistaneme brzy?“
„Brzy, pane Tartelette!… Hm! Už brzy!… Dosud je nutné mít strpení!“
„A tohle nazývají Tichým oceánem!“ opakoval nešťastník mezi dvěma vzdechy a dvojím skokem.
Řekněme si upřímně, profesor Tartelett netrpěl pouze mořskou nemocí, ale i strachem, který jej uchvacoval, když viděl tyto mohutné, vzpěněné hory vln, valící se ve výši roubení Dreamu, a když chvílemi spatřil výpustné roury, jimiž unikala pára nad čarou ponoru, a cítil, že loď se zmítá jako korková zátka na těchto horách vln.
„Ne! Není možné, aby se to nepřevrhlo,“ opakoval a ztrhaným zrakem hleděl na svého žáka.
„Nemějte strach, Tartelette!“ odpověděl Godfrey. „Loď je k tomu, aby plula, u čerta! Má k tomu všechny podmínky!“
„Říkám vám, že je nemá!“ A při této myšlence se profesor opět opásal záchranným pásem.
Nosil jej ve dne v noci těsně upevněný na těle. Neodložil by jej děj se co děj. Vždy, když mu moře popřálo klidný okamžik, znovu jej nafukoval, vždy prudkým výdechem. Opravdu, nikdy se mu nezdál být dost plný.
Musíme prosit o shovívavost s Tartelettovým strachem. Každému, kdo nebývá často na moři, nahání jeho zuření jistý strach, a my víme, že tento nedobrovolný cestující se dříve neodvážil ani na klidné vody zálivu San Franciska. Můžeme

mu tedy prominout, že se necítil dobře na palubě lodi, za prudké bouře zmítané ve vlnách.
Ostatně počasí se stále ještě horšilo a stále ohrožovalo Dream novými bouřemi, které by mu ohlásily majáky, kdyby byl na dohled pobřeží.
Když loď byla za dne takto strašně zmítána a plula jen pod malým tlakem páry, aby se nepoškodila, stalo se, že šroub pro značné změny vodní hladiny pracoval někdy hluboko v ní a někdy zase napůl ve vzduchu. V prvním případě se jeho lopatky setkaly se značným odporem, zatímco v druhém se třepaly doslova kolem osy s rychlostí, která mohla ohrozit pevnost celého strojního zařízení. Pak to znělo jako temné výbuchy pod zádí Dreamu, a písty se pohybovaly rychlostí, kterou strojník sotva dovedl ovládat.
Zatím Godfrey zpozoroval něco, co si zpočátku nedovedl vysvětlit - že totiž loď se zmítala v noci mnohem méně než za dne.
Mohl z toho snad soudit, že se vítr zmírňuje a že nastává jakýsi klid po západu slunce?
To se mu stalo tak nápadné, že si umínil přesvědčit se v noci ze dne 21. na 22. červen o tom, co se vlastně děje. Počasí bylo dnes ještě horší, vichr vál prudčeji a nebyla naděje, že moře, po tak dlouhou dobu rozbouřené, se v noci utiší.
Godfrey vstal proto kolem půlnoci, teple se oblékl a vystoupil na palubu.
Námořník mající hlídku bděl na přídi. Kapitán Turcotte stál na velitelském můstku.
Prudkost bouře se zajisté zmírnila, přece se však nárazy vln, jimiž se prodírala příď Dreamu, zdály být mnohem slabší.
Když Godfrey pohlédl ke komínům, zcela zahaleným v černé kotouče dýmu, spatřil, že kouř, místo aby táhl odpředu dozadu, se valí odzadu dopředu, směrem, kterým pluje loď.
„Copak se vítr obrátil?“ zeptal se sám sebe.
Velice potěšen tímto objevem, vstoupil na velitelský můstek, přikročil ke kapitánovi a řekl:
„Kapitáne!“ Ten, ukryt ve své kapuci z voskovaného plátna, jej neslyšel přicházet a nemohl potlačit jakési rozpaky, když jej spatřil vedle sebe.
„Vy, pane Godfreyi, vy… na můstku?“
„Já sám, kapitáne, a chci se vás zeptal.“
„Na co?“ vpadl kapitán Turcotte.
„Jestli se obrátil vítr?“
„Ne, pane Godfreyi, ne… a bohužel se obávám, že se bude stupňovat ve vichřici!“
„Teď však máme vítr odzadu!“
„Vítr odzadu… skutečně… vítr odzadu!…“ odpověděl kapitán, uvedený touto poznámkou patrně do rozpaků.
„Je to však proti mé vůli!“
„Co tím chcete říci?“ „Chci říci, že jsem byl nucen, abych neohrozil bezpečnost lodi, obrátit a plout po větru.“
„To nám způsobí značné, nemilé zpoždění!“ řekl Godfrey.
„Velmi nepříjemné, skutečně,“ odvětil kapitán Turcotte, „avšak jakmile nastane den a moře se trochu utiší, ihned zase obrátím na západ.
Žádám vás tedy, pane Godfreyi, abyste se vrátil do kabiny. Důvěřujte mi! Zkuste spát, zatímco plujeme po větru! Budete alespoň méně otřásán!“ Godfrey souhlasně pokynul, pohlédl naposled starostlivě na nízké mraky letící s nesmírnou prudkostí, načež opustil můstek a odebral se do své kabiny, kde po tomto vyrušení pokračoval ve spánku.
Druhý den, 22. června ráno, sledoval Dream opět, podle nařízení kapitána Turcotta, správný směr, ačkoliv se vítr patrně nezmírnil.
Tato plavba na západ během dne a na východ během noci trvala ještě čtyřicet osm hodin. Zatím tlakoměr ukazoval jakousi snahu po stoupání, kolísal méně často a dalo se usuzovat, že to špatné počasí pomalu přestane s větry, které začaly vát k severu.
To se také skutečně stalo.
Dne 25. června k osmé hodině ráno, když Godfrey vstoupil na palubu, rozehnal příjemný severovýchodní vánek mraky a sluneční paprsky, pohrávající si v lanoví, metaly svou ohnivou zář do všech koutů lodi.
Temně zelené moře odráželo oslepující světlo do širého okolí. Vítr vál jenom slabě a krášlil hřebeny vln lehounkou pěnou. Spodní plachty byly zase napjaty.
Správně řečeno, moře nebrázdily již ani skutečné vlny, ale spíš hluboké oddychování, které lodí lehounce kolébalo.
Oddychování nebo vlny, to bylo ovšem profesorovi Tartelettovi úplně jedno, on byl nemocen, ať byl vítr „příliš tvrdý“ nebo „příliš měkký“. Pobýval nyní, napůl leže, na palubě a otvíral ústa jako kapr, toužící po vodě.
Zástupce kapitána stál na palubě a díval se dalekohledem k severovýchodu.
Godfrey k němu přistoupil.
„Aj, pane,“ řekl mu vesele, „dnes je poněkud lepší počasí než včera.“
„Ano, pane Godfreyi,“ odpověděl zástupce, „plujeme nyní klidnými vodami.“
„A pluje Dream správným směrem?“
„Ještě ne!“
„Ještě ne? A proč?“
„Protože byl patrně při uplynulé bouři zahnán příliš na severovýchod a my musíme nejdříve přesně určit své postavení. Dnes konečně září slunce jasně a obzor je čistý. Až v poledne stanovíme výšku, budeme moci provést řádné pozorování a kapitán nám udá směr.“
„Kde je však kapitán?“
„Opustil loď.“
„Opustil loď?“
„Ano!… Naše stráže se domnívaly, že vidí na obzoru moře na východě nějaká skaliska, která nejsou zaznamenána na

lodních mapách.
Proto byl spuštěn na vodu parníček a kapitán Turcotte v doprovodu vrchního kormidelníka a tří námořníků je jel prohlédnout.“
„Kdy asi odplul?“
„Asi před hodinou a půl.“
„Ach,“ pravil Godfrey, „je mi líto, že jsem o tom nevěděl. Tak rád bych jel s ním!“
„Ještě jste spal, pane Godfreyi,“ odpověděl druhý důstojník, „a kapitán vás nechtěl budit.“
„Lituji toho, řekněte mi však, kterým směrem parníček odplul.“
„Tímhle,“ odvětil druhý důstojník a ukazoval na severovýchod.
„A dalekohledem bych jej nemohl spatřit?“
„Ne, je ještě příliš vzdálen.“
„Vrátí se snad ale brzy?“
„Nezdrží se dlouho,“ odpověděl druhý důstojník, „neboť kapitán rád provádí pozorování sám, a proto se musí vrátit na loď před polednem!“ Po této odpovědi se odebral Godfrey na příď a nechal si přinést svůj námořnický dalekohled.
Chtěl počkat na návrat parníčku. Nemohlo mu být nápadné, že kapitán Turcotte se jel přesvědčit, jak se věci mají?
Skutečně bylo přirozené, že Dream se neodvážil do té části moře, v níž byla ohlášena skaliska.
Uplynuly dvě hodiny. Asi o půl jedenácté se objevil nad obzorem lehounký kouř, tenký jako šipka.
Byl to zřejmě parníček, který se po ukončení obhlídky vracel k lodi.
Godfrey jej sledoval dalekohledem. Viděl, jak se pomalu obrážel ve zřetelnějších obrysech, jak rostl nad povrch moře a jak zřetelněji vystupuje kouř, promísený kotoučky páry na jasném obzoru. Bylo to skvělé plavidlo, velice rychlé, a když plul plnou rychlostí, byl brzy vidět prostým zrakem. Okolo jedenácté hodiny bylo před ním již vidět vzpěněnou vodu, kterou rozrýval přídí, a za ním dlouhý pruh, vlnící se jako ohon komety.
Ve čtvrt na dvanáct dorazil kapitán Turcotte k Dreamu a vstoupil na palubu.
„Nuže, kapitáne, co je nového?“ zeptal se Godfrey a podával mu ruku.
„Aj, dobrý den, pane Godfreyi!“
„A ta skaliska?“
„Pouhý klam!“ odpověděl kapitán Turcotte.
„Nenašli jsme nic podezřelého. Naši lidé se zmýlili. Ostatně mi to bylo hned nápadné.“
„Plujme tedy dá!!“ řekl Godfrey.
„Ano, poplujeme zase svým směrem, avšak nejdříve musím provést pozorování.“
„Dáte rozkaz, aby byl parníček vytažen na palubu?“ zeptal se druhý důstojník.
„Ne,“ odvětil kapitán, „může nám ještě posloužit. Vezmeme ho do vleku!“ Kapitánovy rozkazy byly vyplněny a parníček, udržovaný pod tlakem páry, byl zavěšen k zádi Dreamu.
O tři čtvrtě hodiny později kapitán Turcotte se sextantem v ruce měřil výšku slunce, a když provedl příslušné výpočty, udal směr plavby.
Když to vykonal, pohlédl naposledy na obzor, zavolal druhého důstojníka a odešel s ním do kabiny, kde oba setrvali v dost dlouhé rozmluvě.
Den byl velmi krásný. Dream plul značně rychle bez plachet. Vítr byl velice slabý a při rychlosti, kterou docílili strojem, neměl dost síly, aby nadmul plachty.
Godfrey měl výbornou náladu. Může být něco více občerstvujícího, může něco více dodat vzletu myšlenkám a naplnit větším uspokojením duši než tato plavba na klidném moři pod jasným sluncem?
A přece jen se vyjasňoval i za tak příznivých okolností obličej profesora Tarteletta velmi málo. Třebaže stav moře v něm nevzbuzoval přímé obavy, přece se jeho tělesné ústrojí nemohlo dosud uklidnit. Pokusil se jíst, aniž však měl chuť a hlad. Godfrey jej přemlouval, aby odložil záchranný pás, který mu svíral prsa, on se tomu však rozhodně bránil. Copak nehrozí nebezpečí, že se tato směs železa a dřeva, které se říká loď, každým okamžikem rozevře?
Nastal večer. Utvořily se husté chomáče mlhy, které však neklesly k hladině. Noc tím ještě více ztemněla, než se po tak krásném dni dalo předpokládat.
Celkem se nemuseli obávat v těchto vodách nějakého skaliska, protože kapitán Turcotte mohl určit polohu podle svých map přesně, avšak srážka s jinou lodí byla možná vždy a bylo nutné se jí obávat zvláště za tak mlhavé noci.
Proto byly svítilny na lodi svědomitě uvedeny do pořádku. Jakmile slunce zašlo, bílé světlo bylo vytaženo na přední stěžeň a postranní světla, zelené napravo a červené nalevo, zářila na obou bocích. Pokud by se Dream srazil, nemohlo se to stát alespoň jeho vinou - což je ovšem malá útěcha. Potopit se, i kdyby to bylo podle předpisů, je přece jen potopit se. A pokud byl na lodi člověk, který se cítil oprávněn upozornit na to, byl to jistě profesor Tartelett.
Prozatím se tento ctihodný muž, stále se kymácející, odebral do své kabiny s nadějí, zatímco Godfrey do své s jistotou, že noc uplyne pokojně, protože Dream se na táhlých vlnách sotva pohnul.
Kapitán Turcotte předal velení druhému důstojníkovi a odebral se rovněž do podpalubí, aby si několik hodin odpočinul. Všechno bylo v pořádku. Loď mohla bezpečně plout dále, ačkoliv se zdálo, že toto mlhavé počasí přestane.
Za dvacet minut Godfrey již spal, a bezesnost Tarteletta, který uléhal úplně oblečen, byla zřejmá jedině z táhlých vzdechů.
Náhle - okolo jedné hodiny ranní - byl Godfrey probuzen ohromným hukotem.
Opustil lůžko, v mžiku oblékl kalhoty, kabát a obul si boty.
Skoro současně slyšel z paluby pronikavý křik:
„Potápíme se! Potápíme se!“ Za okamžik byl Godfrey ze své kabiny v saloně na palubě. Tam narazil na neforemnou hmotu, kterou nepoznal. Nepochybně to byl profesor Tartelett.

Mužstvo bylo na palubě a pobíhalo podle rozkazů druhého důstojníka a kapitána.
„Narazili jsme?“ zeptal se Godfrey.
„Nevím to… nevím… protože ta prokletá mlha…“ odpověděl druhý důstojník, „ale potápíme se!“
„Potápíme se?“ opakoval Godfrey.
A skutečně, Dream, který narazil pravděpodobně na skalisko, se zvolna potápěl. Voda dostoupila téměř již k palubě. Ohně v hlubinách kotelny nepochybně již dávno uhasly.
„Do moře! Do moře! Pane Godfreyi!“ volal kapitán.
„Nesmíte ztratit ani okamžik! Loď se co nevidět potopí. Stáhne vás s sebou do víru!“
„A Tartelett?“
„To je moje starost!… Jsme vzdáleni asi půl kabelu od nějakého pobřeží. Povinnost mi velí, abych setrval na lodi do konce, a já setrvám!“ řekl kapitán.
„Vy však prchněte… prchněte!“ Godfrey ještě váhal vrhnout se do moře, zatímco voda již omývala roubení Dreamu. Kapitán Turcotte, který věděl, že Godfrey umí plavat jako ryba, jej uchopil za ramena a prokázal mu službu tím, že jej shodil přes roubení.
Byl nejvyšší čas. Nebýt mlhy, jistě by bylo vidět, jak se šklebí propast na místě, kde se Dream potopil.
Godfrey však, který uplaval již několik desítek metrů do tiché vody, se mohl rychle vzdálit od víru, přitahujícího jako maëstrom, známý bouřlivý proud v Severním ledovém oceánu u norského pobřeží.
To všechno se odehrálo ani ne v minutě.
Několik okamžiků nato, uprostřed zoufalého křiku, postupně za sebou uhasly svítilny na palubě.
Nebyly již žádné pochyby. Dream se potopil!
Godfrey naštěstí doplaval k vysokému a širokému skalisku, chráněnému před vlnobitím. Tam, volaje marně do tmy, neslyšel odpověď na své volání, nevěděl, je-li na opuštěné skále nebo na řetězu skalisek, snad jediný, který přežil tuto katastrofu a hleděl vstříc příštímu dni.

VIII. KAPITOLA
která dává Godfreyovi příčinu k smutnému přemítání o cestovatelských choutkách

Bylo zapotřebí ještě tří dlouhých hodin, než se slunce zase objevilo na obzoru. Tří hodin, trvajících doslova staletí.
Zkouška byla pro začátek trpká, musíme si však připomenout, že Godfrey se nevydal na obyčejnou zábavní cestu. Když se pustil na moře, byl si dobře vědom toho, že opouští šťastný a klidný život, jaký na dobrodružné cestě nenajde. Nyní bylo nutné, aby dokázal, že je pánem situace.
Prozatím byl v bezpečí. Podle všeho nemohlo na něj na tomto skalisku, omývaném pouze mírným příbojem, moře dosáhnout. Měl důvod obávat se, že se brzy dočká přílivu? Ne, protože při dalším přemítání dospěl k názoru, že se loď potopila při nejvyšším stavu vody, a to za novoluní.
Bylo však toto skalisko osamocené? Převyšovalo snad nízkou řadu skalisek, rozkládajících se v této části moře? Jaké to bylo pobřeží, které se domníval kapitán Turcotte vidět v temnotě? Ke které pevnině patřilo? Nebylo pochyby, že Dream byl v posledních dnech odkloněn od svého původního směru. Postavení lodi nebylo patrně možné přesně zjistit. Co jiného si mohl myslet, když kapitán ještě před několika hodinami ujišťoval, že na jeho mapách není ani stopa po skaliscích v těchto místech? Vždyť udělal ještě víc a jel se přesvědčit o příčinách příboje, který se domnívali vidět jeho lidé.
Byla ovšem pravda, že se této katastrofě mohlo zabránit, kdyby kapitán Turcotte svoje pozorování rozšířil na větší vzdálenost. Co však pomohlo toto rozjímání proti tomu, co se stalo?
Nejdůležitější otázkou, pokud se jedná o nepopiratelná fakta - otázka týkající se života nebo smrti - bylo dozvědět se, je-li nablízku nějaká země. V které části Tichého oceánu je, o tom bylo dost času uvažovat až později. Především se musel postarat o to, aby s nastávajícím dnem mohl opustit toto skalisko, které neměřilo více než dvacet kroků do šířky a délky. Avšak nemůžeme opustit jedno místo, není-li zde druhé. Jestliže tu však druhé nebylo, jestliže se kapitán uprostřed této mlhy zmýlil, pokud se kolem tohoto skaliska prostíralo pouze širé moře a jestliže se na dohled spojuje nebe a voda v kruhovitý obzor…?
Myšlenky mladého trosečníka se soustředily v tomto bodu. S celou bystrostí svých očí se snažil rozeznat přes temnou noc, jestli se nezvedá nějaká souvislá stěna, skupina skal nebo příkrý břeh v blízkosti tohoto skaliska.
Godfrey nic neviděl. Ani špetka pozemské vůně se nedotkla jeho nosu, ani paprsek světla jeho očí, žádný hluk jeho uší. Pták neproletěl tmou. Zdálo se, že kolem není nic než širá vodní poušť.
Godfrey si nezatajoval, že má jen velice malou naději na záchranu.
Nejednalo se nyní o to, jak v klidu vykonat cestu kolem světa, ale o to, jak čelit smrti. Pln důvěry a odvahy povznesl své myšlenky k Prozřetelnosti, která může učinit pro své tvory všechno, když tito tvorové nemohou již sami pro sebe nic udělat.
Godfrey v tomto případě nemohl jinak než počkat na den a odevzdat se osudu, nebude-li záchrana možná. Naopak ale pokusit se o všechno, bude-li mít jen trochu možnosti zachránit se.
Upokojen vážným přemýšlením, usedl Godfrey na skalisko. Odložil část oděvu promáčeného mořskou vodou, vlněnou kazajku a těžké boty, aby mohl volně plavat, pokud to bude třeba.
Bylo však možné, že tuto katastrofu nikdo nepřežil? Copak ani jediný z Dreamu nebyl vyplaven na zem? Copak byli všichni vtaženi do toho neodolatelného víru, který kolem sebe vytváří potápějící se loď? Poslední, s kým Godfrey mluvil, byl kapitán Turcotte, odhodlaný neopustit loď, dokud jediný z jeho námořníků ještě na ní bude pobývat. Byl to

sám kapitán, který jej hodil do moře v okamžiku, kdy paluba Dreamu začala mizet.
Ostatní však, nebohý Tartelett a nešťastný Číňan, překvapeni patrně záplavou vody, jeden pod palubou, druhý v hlubinách lodi - co s těmi se stalo? Copak byl ze všech, které nesl Dream, on jediný zachráněn? Vždyť přece parníček zůstal ve vleku lodi! Nemohli snad někteří námořníci nebo cestující najít zde ochranu a vzdálit se včas z místa neštěstí? Ano! Nebylo však spíš možné obávat se, že parníček byl stržen s lodí a že leží nyní na dně, nějakých dvacet uzlů pod hladinou? Godfrey si řekl, že i když nemohl nic vidět v této tmavé noci, alespoň hlasem může dát znamení o své přítomnosti. Nikdo mu nebránil, aby vykřikl hlasité „haló!“ do hlubokého ticha. Snad mu odpoví hlas nějakého člověka.
Několikrát tedy volal, vyrazil ze sebe dlouhý výkřik, který bylo slyšet do značné dálky.
Odpovědí mu bylo ticho.
Začal několikrát znovu, obraceje se pomalu na všechny strany obzoru.
Úplné ticho.
„Sám! Sám!“ pomyslel si.
Nejenže se neozvalo zvolání na jeho výkřik, ale ani žádná ozvěna neopakovala zvuk jeho hlasu. Kdyby nyní byl u pobřeží, nepříliš vzdálen nějaké skalní skupiny, jaké často bývají u pobřežních skalisek, dolehlo by přece jeho volání, odrážející se od těchto překážek, zase zpět k jeho sluchu. Na východ od skaliska se prostíralo tedy buď jenom ploché, k vytvoření ozvěny nezpůsobilé pobřeží, anebo, což bylo pravděpodobnější, nebyla v sousedství vůbec země. Skalisko, na kterém se trosečník zachránil, bylo osamělé.
Tři hodiny uplynuly v těchto obavách. Godfrey, zkřehlý, pobíhal po povrchu skaliska, aby poněkud zahnal chlad.
Konečně zbarvilo několik bledých paprsků mraky nad ním. Byl to odlesk prvního světla na obzoru.
Godfrey, obrácen na tuto stranu - jedinou, kde mohla být země, se snažil zjistit, zda se nezvedají někde v temnotě obrysy pevniny. Kdyby slunce ozářilo její obrysy, byla by vidět jasněji.
Nic se však v tomto nejistém svítání neukázalo. Z moře jen vystupovala lehká mlha, která nedovolila ani přehlédnout rozsah skaliska.
Nemohl se zřejmě oddávat iluzím. Byl-li Godfrey skutečně vržen na osamělé skalisko v Tichém oceánu, znamenalo to smrt v nejkratší době, smrt hladem nebo žízní, nebo, bude-li to nutné, smrt ve vodě, jako výsledek všeho.
Zatím hleděl neustále do dálky a cítil, že jeho zrak znatelně sílí tak soustředil veškerou svoji vůli v očích.
Konečně se začala ranní mlha ztrácet. Godfrey viděl, jak se pomalu vynořují z vody jednotlivá skaliska, tvořící řetěz jako stádo mořských oblud. Byla to dlouhá, nepravidelná řada podivně seskupených černavých balvanů různého tvaru, která se táhla šikmo od západu k východu. Velké skalisko, na kterém byl Godfrey, trčelo na západním slunci této řady, alespoň třicet provazců vzdáleno od místa, kde se potopil Dream. Moře v těchto místech zajisté bylo velmi hluboké, protože z lodi nebylo vidět nic, ani vrcholky stěžňů. Snad se svezla po příkrém skalnatém dnu ještě dále do otevřeného moře.
Stačil jediný pohled, aby Godfrey zjistil tyto okolnosti. Z této strany nemohl očekávat spásu. Věnoval tedy svoji veškerou pozornost druhé straně skalisek, která se v ustupující mlze pomalu rýsovala jasněji. Musíme podotknout, že moře, které nyní bylo v odlivu, pokrývalo skaliska méně než dříve. Viděl, jak doslova vyrůstají ze svých mokrých základů. Někde je oddělily dost značné plochy vody, jinde jen prosté louže. Jestliže patřily k pobřeží, tedy muselo být toto pobřeží na dosah.
Břeh však nebyl dosud vidět. Nic tímto směrem neprozrazovalo vyvýšenou půdu.
Mlha pomalu mizela víc a více a rozšiřovala tím obzor, na který Godfrey upřeně hleděl. Jeho oči pronikaly do vzdálenosti asi půl míle.
Již se objevilo několik písčitých ploch mezi skalami, pokrytými chaluhami. Nasvědčoval tento písek tomu, že je zde nějaké předzemí?
Bylo to tak, bylo možné pochybovat o tom, že se připojuje k pobřeží nějaké rozsáhlejší země?
Konečně se zdálo, že dlouhá řada písčitých valů, prostoupená většími žulovými skalisky, která nyní bylo vidět jasněji, uzavírá na východě obzor. Slunce vypilo všechny ranní mlhy a jeho kotouč teď zářil v plném lesku.
„Země! Země!“ zvolal Godfrey.
Vztáhl ruce k této pevné půdě a klesl na kolena, puzen pocitem vděčnosti k Bohu.
Ano, byla to země! Skaliska zde tvořila pouze vybíhající hrot, jakési předhoří zátoky, která se zde před ním prostírala v okruhu nejvýše dvou mil. Pozadí této zátoky tvořilo ploché předzemí, vroubené řadou suchých písčitých valů, pokrytých spoře nízkými rostlinami.
Z místa, kde Godfrey stál, mohl přehlédnout celý obraz tohoto pobřeží.
Ohraničeno na severu a na jihu dvěma nestejnými předhořími, rozprostíralo se v délce více než pěti až šesti mil. Bylo tedy možné, že patřilo k rozsáhlejší pevnině. Nehledě ani k tomu, poskytovalo přece pro tento okamžik ochranu.
Godfrey při tomto pohledu nemohl pochybovat o tom, že nebyl vržen na osamělé skalisko, a mohl doufat, že tento kousek jemu dosud neznámé země mu poskytne alespoň jeho první potřeby.
„K pevnině! K pevnině!“ řekl.
Než však opustil skalisko, obrátil se ještě jednou. Jeho oči bloudily po moři až k vzdálenému obzoru. Vždyť mohlo ještě něco plout po vlnách, několik trosek z Dreamu, snad dokonce některý ze zachráněných.
Nic!
Ani parníček nebyl vidět. Patrně byl stržen s lodí do víru.
Tu napadlo Godfreye, že snad na některém jiném skalisku našel spásu některý z jeho společníků a vyčkává tam, zrovna jako on, aby se pokusil o záchranu.
Nikdo! Ani na skaliskách, ani na břehu. Skály byly opuštěny stejně jako oceán.
Moře však, pokud nevyvrhlo živé, alespoň snad vrhlo na břeh mrtvé.

Co kdyby Godfrey našel na okraji řetězů skalisek neživé tělo některého ze svých společníků?
Ne, nic nespatřil na holých skaliskách, vyčnívajících při odlivu z vody.
Godfrey byl sám! Mohl spoléhat pouze na sebe v boji proti různým nástrahám, které mu hrozily!
Musíme však ke cti Godfreye říci, že si vzhledem k této skutečnosti nehodlal zoufat. Protože mu však záleželo především na tom, aby se ocitl na pevné půdě, od které jej dělila jen malá vzdálenost, opustil vrchol skaliska a ubíral se na pobřeží.
Když vzdálenost mezi kameny byla příliš velká, než aby ji mohl přeskočit, vrhl se do vody a vždy snadno dosáhl nejbližšího útesu, ať již nalezl dno, nebo byl nucen plavat. Byla-li před ním vzdálenost jednoho nebo dvou yardů, skákal ze skaliska na skalisko. Cesta přes tyto kluzké, vlhkou mořskou trávou porostlé kameny nebyla snadná, zato však dost dlouhá. Za těchto okolností bylo nutné urazit asi čtvrt mne.
Konečně Godfrey, mrštný a silný, stanul na zemi, kde jej očekávala i když ne bezprostřední smrt, tedy alespoň bídný život, horší než smrt. Hlad, žízeň, zima, nedostatek, nebezpečí všeho druhu, beze zbraně, aby se mohl bránit, bez pušky, aby honil zvěř, bez oděvu k převléknutí, to byly ty potíže, kterým musel čelit.
Jaká neprozřetelnost! Chtěl se dozvědět, je-li schopen pomoci si za nepříznivých okolností! Nuže, má příležitost to zkusit! Záviděl Robinsonům jejich osud! Dobrá, může se přesvědčit, je-li záviděníhodný!
A pak v něm zase ožila myšlenka na šťastnou existenci, na pohodlné žití v San Francisku, uprostřed bohaté a milované rodiny, kterou opustil, aby se vrhl do dobrodružství.
Vzpomněl si na svého strýce Williama, svou snoubenku Phinu, své přátele, které nepochybně již nikdy nespatří. Při těchto vzpomínkách se mu sevřelo srdce a i při přemíře odhodlání mu vstoupily do očí slzy.
Kdyby alespoň nebyl sám, kdyby ještě někdo jiný přežil neštěstí a zachránil se na pobřeží, i kdyby to nebyl zrovna kapitán nebo druhý důstojník, třeba jenom poslední z jeho námořníků, třeba profesor Tartelett, ačkoliv od toho mohl očekávat jen málo podpory - o co méně strašlivá by se mu nyní zdála budoucnost! I v tomto směru chtěl ještě doufat. I když nenašel lidské stopy na pokraji skalisek, nemohl se s nimi snad setkat na písku tohoto pobřeží? Copak se nemohl ještě někdo jiný dostat na toto pobřeží, hledaje společníka, jako to dělal on sám?
Godfrey ještě jednou upřeně pohlédl na tuto severní a jižní část.
Nespatřil jediné lidské stvoření. Tato pevnina zřejmě nebyla obydlena. Nespatřil také ani stopy po kouři, který by vystupoval do vzduchu.
„Nuže - vpřed!“ řekl si Godfrey.
Než vystoupil po písčitém náspu, odkud se mu musel objevit širý rozhled, ubíral se nejdříve severně podél pobřeží. Všude bylo hluboké ticho. V písku se neobjevil žádný otisk. Několik mořských ptáků, racků a potápek, jediných živočichů v této pustině, poletovalo na pokraji skalisek.
Tak kráčel Godfrey asi čtvrt hodiny. Konečně se chystal vystoupit na nejvyšší hřeben těchto písčitých náspů, které byly pokryty sítím a křovím, když se náhle zastavil.
Cosi neforemného, silně zduřelého, nejspíš zdechlina nějaké mořské obludy, vržená při poslední bouřce na pobřeží, ležela asi padesát kroků od něho na okraji skalisek.
Godfrey tam rychle běžel.
Čím více se blížil, tím prudčeji mu bilo srdce. Domníval se, že v tomto připlaveném předmětu poznává lidského tvora.
Nebyl vzdálen více než deset kroků, když náhle zůstal stát jako zkamenělý a zvolal:
„Tartelett!“ Byl to profesor tance a vybraného chování.
Godfrey se vrhl na svého společníka, v němž snad ještě byla jiskřička života!
Za okamžik nato se přesvědčil, že to byl jenom ochranný pás, který vypadal tak naduřelý a jenž dodával nešťastnému profesorovi vzhled mořské obludy. Ačkoliv zde ležel Tartelett bez hnutí, přece snad dosud nebyl mrtev! Snad jej ochranný pás udržoval nad vodou, zatímco zmítající se vlny jej unášely k pobřeží!
Godfrey přikročil k dílu. Poklekl vedle Tarteletta, odepjal mu límec, třel jej silně rukama, až konečně pocítil lehký dech mezi pootevřenými rty nešťastníka. Položil mu ruku na jeho srdce… ještě bilo.
Godfrey ho oslovil.
Tartelett pohnul hlavou, vyrazil ze sebe drsný zvuk, po němž následovalo několik nesrozumitelných slov.
Godfrey jím prudce zatřásl.
Vtom Tartelett otevřel oči, přejel si levou rukou čelo, zvedl pravou, a přesvědčil se, že jeho skvostné housle i smyčec, které pevně držel, se mu neztratily.
„Tartelette, drahý Tartelette!“ zvolal Godfrey, zvedaje mu opatrně hlavu.
Tato hlava se zbytkem rozcuchaných vlasů zakývala sotva znatelně na odpověď.
„To jsem já! Já, Godfrey!“ „Godfrey?“ odpověděl profesor.
Pak se obrátil, zvedl se na kolena, ohlížel se, usmál se a povstal!…
Zjistil, že má konečně pod sebou pevnou půdu! Poznal, že již není na palubě lodi, která každým okamžikem podléhá kymácení a houpání. Nemá již pod sebou moře. Stojí na pevné půdě!
Tu získal profesor Tartelett opět svou důstojnost, kterou ztratil při vyplutí: nohy se samovolně postavily do správné pozice, levá ruka uchopila housličky, pravá zamávala smyčcem, a přesto, že utýrané struny vydaly ze sebe pouze vlhký, melancholický zvuk, z jeho usmívajících se rtů splynula slova:
„Na své místo, slečno!“ Tento dobromyslný muž myslel na Phinu.

IX. KAPITOLA

v níž se ukáže, že řemeslo Robinsonů nemá na růžích ustláno

Hned nato si padli profesor a žák do náručí.

„Drahý Godfreyi!“ zvolal Tartelett.
„Dobrý Tartelette!“ odpověděl Godfrey.
„Konečně jsme se tedy dostali do přístavu!“ zvolal profesor hlasem člověka, který má již plavby dost a dost.
Říkal tomu: dostali jsme se do přístavu!
Godfrey se nechtělo této věci přít.
„Odložte přece záchranný pás,“ řekl.
„Tato věc vás udusí a překáží vám v pohybu.“
„Myslíte, že se toho smím bez obavy odvážit?“ zeptal se Tartelett.
„Zajisté,“ odpověděl Godfrey.
„Nyní uschovejte svoje housličky a pojďme na průzkum.“ „Pojďme!“ odpověděl profesor, „ale, Godfreyi, zastavme se v prvním hostinci, budete-li chtít. Umírám hladem, a trochu sendvičů, zavlažených několika sklenicemi portského vína, mne docela určitě spraví!“
„Ano, v prvním hostinci!…“ odvětil Godfrey a potřásl hlavou, „a možná že i v posledním… nebude-li se nám první líbit!“
„Pak,“ pokračoval Tartelett, „se zeptáme některého občana, kde je telegrafní úřad, abychom bez odkladu zaslali telegram vašemu strýci Kolderupovi. Doufám, že se tento skvělý muž nebude vzpírat a pošle nám potřebné peníze, abychom se mohli vrátit do paláce na Montgomery Street, neboť co se mne týká, nemám u sebe ani cent.“
„Zajisté! U prvního telegrafního úřadu,“ odpověděl Godfrey, „a nebudou-li v této zemi, tedy u prvního poštovního úřadu. Vpřed, Tartelette!“ Profesor si odepjal záchranný pás, pověsil jej přes rameno jako lovecký roh, a oba se ubírali podél okraje písčitého náspu, věnčícího pobřeží.
Godfreyovi, kterého naplnilo nalezení Tarteletta novou nadějí, se nejdříve jednalo o to, aby získal jistotu, zda oni jediní přežili ztroskotání Dreamu.
Čtvrt hodiny poté, když opustili břehy skalisek, stoupali oba naši badatelé po náspu sedmdesát až osmdesát stop vysokém a dostali se na jeho hřeben. Odtud se před nimi prostíral daleký rozhled po pobřeží, a jejich oči pronikaly kraj východním směrem, který byl dosud ukryt za pobřežními vrchy.
Ve vzdálenosti dvou až tří mil v tomto směru tvořila pozadí druhá řada vršků a bránila v dalším rozhledu.
Směrem k severu se zdálo, že pobřeží tvoří hrot. Připojovalo-li se však k nějakému předhoří, ležícímu dále vzadu, nedalo se ještě usoudit. Směrem k jihu vnikal do země ostrý zářez, v němž začínal oceán a rozprostíral se do nedozírné dálky. Z toho bylo možné soudit, že toto území v Tichém oceánu tvořilo poloostrov, a v tom případě bylo nutné hledat úžinu, která jej spojovala s některou pevninou na severu nebo severovýchodě.
Ostatní okolí nebylo nijak neúrodné, naopak, honosilo se bujným, zeleným povlakem: podlouhlé louky, mezi nimiž se vinuly třpytné potůčky, vysoké i nízké lesy, jejichž stromoví se zvedalo až k pozadí vršků. Byl to rozkošný pohled.
Ale po domech, které by tvořily městečko, vesnici nebo samotu, nebyla ani stopa, rovněž tak ne po skupinách stavení, patřících k panství nebo statku, dokonce ani ne po sloupci kouře, který by prozrazoval lidská obydlí ukrytá pod stromy! Ani jediná kostelní věž nevystupovala z korun stromů, ani jediný větrný mlýn nestál na některém holém vršku.
A pokud zde nebyly domy, nebyla tu alespoň chýše, stan, ajupa, vigvam? Ne, nic! Jestliže tuto neznámou půdu obývali lidští tvorové, mohli být jen jako troglodyti pod zemí, ne na ní.
Nebyly zde ani silnice, cesty, ani pěšiny. Zdálo se, že dosud nikdy nevstoupila lidská noha na oblázky tohoto pobřeží, ani na trávu těchto luk.
„Odtud není město vidět,“ podotkl Tartelett, který vystoupil také ještě na špičky.
„To je nejspíš tím, že v této končině asi města nejsou,“ odvětil Godfrey.
„Ale vesnice?“
„Také ne!“
„Kde však vlastně jsme?“
„Nevím!“
„Jakže? Vy nevíte?“ zvolal Tartelett.
„Ale, Godfreyi, dozvíme se to, doufám, brzy?“
„Kdo ví?“
„Co teď s námi bude?“ zvolal Tartelett a spínal ruce k nebi.
„Snad Robinsoni!“ Po této odpovědi udělal Tartelett skok, který by po něm nedokázal žádný šašek v cirkusu.
Robinsony! Oni? Robinson! On? Nástupci onoho Alexandra Selkirka, který strávil dlouhá léta na ostrově Juan Fernandez? Napodobitelé vymyšlených hrdinů Daniela Defoea a Johanna Davida Wyssa, jejichž dobrodružství tak často četl? Opuštěni, odloučeni od svých příbuzných, přátel, vzdáleni tisíce mil od bližních, snad odsouzeni hájit život proti dravcům nebo proti divochům, kteří zde mohou při stát?
Nešťastníci bez pomůcek, trýzněni hladem a žízní, beze zbraní, bez nástrojů, skoro bez oděvu, odkázáni pouze na sebe? Ne, to není možné!
„Neříkejte mi nic takového, Godfreyi!“ zvolal Tartelett.
„Ne, nežertujte! Již tato možnost mne může usmrtit! Chtěl jste se jen posmívat, že ano?“
„Ano, můj statečný Tartelette!“ odpověděl Godfrey, „upokojte se, nejdříve se však postarejme o to nejnutnější!“
Skutečně, bylo třeba najít jeskyni, nějakou díru, kde by strávili noc, a pak se pokusí najít jedlé škeble na pobřeží, aby podle možnosti učinili zadost požadavkům žaludku.
Godfrey a Tartelett sestoupili zase z náspu dolů, aby se dostali ke skaliskům. Godfrey byl velmi čilý při tomto pátrání, Tartelett velmi ochablý, neboť dosud trpěl následky ztroskotání. První se díval před sebe, za sebe, na všechny strany, druhý nebyl schopen, aby na deset kroků něco viděl.

Godfrey se ho zeptal:
„Nejsou-li v této zemi obyvatelé, jsou zde alespoň zvířata?“ Je samozřejmé, že tím myslel pouze domácí zvířata, srstnatá nebo pernatá, ne dravce, kteří obývají kraje tropického pásma a s kterými si nemohli nic začít.
O tom mohly rozhodnout ovšem teprve další výzkumy.
Rozhodně však pobřeží oživovaly houfy ptáků: bukači, divoké husy, bahenní ptáci jespáci a čírky, poletovali a cvrkali, plníce vzduch tepotem svých křídel a křikem - nepochybně způsob, jakým se ohrazovali proti tomu, aby někdo zabral jejich území.
Godfrey mohl podle těchto ptáků rozhodně soudit na hnízda a v hnízdech na vejce. Protože tito ptáci poletovali ve značných hejnech, bylo zajisté mezi kameny na tisíce děr, které jim sloužily za obydlí. V dálce prozrazovalo ostatně několik volavek a houfy sluk přítomnost bažiny.
Ptáků tedy bylo dost, jediná potíž spočívala v tom, zmocnit se jich bez střelné zbraně. Prozatím mohli zužitkovat pouze jejich vejce a museli se spokojit tím, že se budou jimi živit v této původní, avšak výživné formě.
Pokud zde však byla potrava, jak ji upravit? Jak si mohli opatřit oheň? Důležitá otázka, kterou měla rozluštit budoucnost.
Godfrey a Tartelett se vraceli přímo ke skaliskům, nad nimiž se vznášely houfy mořských ptáků.
Očekávalo je příjemné překvapení.
Zpozorovali totiž mezi domorodým ptactvem, které pobíhalo na písčitém pobřeží a slídilo uprostřed chaluh a chumáčů vodních rostlin po kořisti, asi tucet slepic a dva nebo tři kohouty amerického původu.
Ne, nebyl to klam, protože když se přiblížili, zaznělo vzduchem pronikavé zakokrhání jako znamení loveckým rohem.
A tam dále, jací to byli čtyřnožci, kteří pobíhali mezi skalisky a snažili se překonat první valy, na nichž rostlo několik zelených křovin?
Godfrey se nemohl déle klamat. Byl to tucet aguti (Zlatý zajíc - čeleď agutovitých - špaň. - indián. Savci z řádu hlodavců, je známo 11 druhů), pět nebo šest ovcí a rovněž tolik koz, které se klidně pásly na okraji louky.
„Podívejte, Tartelette,“ zvolal, „podívejte se přece!“ A profesor se díval, aniž co viděl, tak byl zabrán do myšlenek o svém neočekávaném postavení.
Tu napadla Godfreye docela správná myšlenka: že tato zvířata, slepice, aguti, kozy a ovce, tvořila živé zásoby Dreamu. A skutečně, když se loď potápěla, drůbež mohla snadno dosáhnout skalisek a pak pobřeží. Rovněž tak čtyřnožci mohli doplavat až k prvním skaliskům pobřeží.
„Co se nepodařilo nikomu z našich nešťastných společníků,“ prohodil Godfrey, „podařilo se těmto zvířatům, vedeným svým instinktem! A ze všech těch, které nesl Dream, se nedovedl zachránit nikdo, kromě těchto zvířat!“
„Včetně nás!“ odpověděl Tartelett naivně.
A skutečně, on sám se zachránil také docela jako zvíře, bez použití vlastní síly!
Na tom ostatně nezáleželo. Bylo velmi šťastnou okolností pro oba trosečníky, že část těchto zvířat se dostala na pobřeží. Chtěli je sehnat dohromady, uzavřít do stájí, a při jejich velké reprodukci by bylo snadné vypěstovat si celé stádo čtyřnožců a zařídit velkou drůbežárnu, kdyby se zde pobyt protáhl na delší dobu.
Dnes však chtěl Godfrey použít ty potraviny, které mu pobřeží poskytlo v podobě vajec a škeblí. Profesor Tartelett a on začali proto pátrat v dutinách mezi kameny pod chaluhami, a ne bez úspěchu. Nashromáždili brzy značné množství škeblí a lastur, které z nouze museli sníst syrové. Také několik tuctů vajec divokých hus našli na výšině skal, uzavírajících na severní straně záliv. Mohli těmito zásobami nasytit ještě větší počet hladových. Hlad se ozýval, a Godfrey i Tartelett nepomýšleli ani na to, aby byli při této první hostině příliš vybíraví.
„A oheň?“ řekl Tartelett.
„Ano!… Oheň!…“ odpověděl Godfrey.
To byla nejdůležitější otázka, která přinutila oba trosečníky, aby prohledali svoje kapsy.
Kapsy profesora byly prázdné, nebo alespoň skoro prázdné. Bylo v nich jen několik zásobních strun k housličkám a kousek kalafuny na smyčec. Pokuste se těmito předměty rozdělat oheň!
Godfrey toho nemělo mnoho víc. Našel však ke své největší radosti v kapse dobrý nůž, který kožená pochva ochránila před stykem s mořskou vodou. Tento nůž se želízkem, vrtáčkem, žabkou a pilkou byl v této situaci velice užitečným nástrojem.
Avšak kromě tohoto nástroje neměl Godfrey a jeho společník nic než svoje ruce. Ruce profesora však nedělaly dosud nic jiného, než že hrály na housličky, nebo prováděly graciézní pohyby. Godfrey právem tušil, že bude muset spoléhat jenom na svoje ruce.
Zatím však přece jen chtěl použít Tartelettových rukou k tomu, aby delším rychlým třením dvou dřevo sebe opatřil oheň. Několik vajec, upečených v popelu, bude zajisté radostně uvítáno při druhé snídani.
Zatímco byl Godfrey zaměstnán pleněním několika hnízd přes odpor majitelů, kteří se snažili chránit svoje potomky ve vejcích, posbíral profesor různá dřeva roztroušená po zemi na úpatí písčin. Toto palivo bylo doneseno ke skalisku, kam nevál vítr od moře.
Tartelett vyhledal dva úplně suché kusy v úmyslu silným a vytrvalým třením vyvinout tolik tepla, aby se vznítily.
Profesor si myslel, že to, co dovedou divoši Polynésie, nad které byl podle svého názoru daleko povýšen, se musí jemu podařit tím spíš.
Tak tedy třel a zase třel, div si nevymkl lokty i paže. Ten ubohý muž pracoval skoro zuřivě. Buď však druh dřeva byl nezpůsobilý, nebo nebylo dost vyschlé, nebo profesor nebyl dost zručný a nedovedl vykonat všechno, jak bylo třeba, zkrátka se mu nepovedlo ani trochu zahřát tyto kusy dřeva, ačkoliv on sám doslova sálal. Z čela mu přímo vystupovala oblaka potu.
Když se Godfrey vrátil z vaječné žně, našel Tarteletta v potu, do kterého by jej choreografické umění jistě nikdy

nepřivedlo.
„Nejde to?“ zeptal se.
„Ne, Godfreyi, nejde to,“ odpověděl profesor, „a začínám se domnívat, že vynálezy divochů nejsou nic jiného než podvod.“
„Nikoliv,“ odpověděl Godfrey, „ale je to jako s každou jinou věcí: musíme to umět.“
„… a ta vejce?…“
„Byl by ještě jiný prostředek,“ odpověděl Godfrey.
„Kdybych uvázal vejce na motouz, kroužil jimi prudce a pak náhle přerušil tento pohyb, proměnil by se tento pohyb v teplo a pak…“
„Pak by byla vejce uvařena?“ „Ano, kdyby pohyb byl rychlý a jeho zastavení náhlé. Ale jak je možné pohyb náhle přerušit, aniž by se vejce rozbilo? Milý Tartelette, teď uvidíte nejjednodušší prostředek!“
A Godfrey uchopil vejce divoké husy, naťukal jeho skořápku na špičce a bez dlouhých okolků vysrkl jeho obsah.
Tartelett byl nucen následovat jeho příklad a pozřít svůj díl potravin stejným způsobem.
Nyní nezbývalo než najít nějakou jeskyni, nějaký výmol, aby tam strávili noc.
„Bylo by to proti předpisu,“ mínil profesor, „kdyby Robinsoni nenašli ani jeskyni, kterou by proměnili v obydlí.“
„Hledejme,“ odpověděl Godfrey.
Bylo-li až dosud všechno proti předpisu, musíme bohužel k tomu doznat, že se tradice tentokrát ani nepokusila osvědčit. Marně oba prohlíželi skalnatý okraj na severním pobřeží zálivu. Ani jáma, ani jeskyně, ani výmol, který mohl sloužit za úkryt. Museli se toho vzdát.
Godfrey si umínil rozšířit své pátrání na druhou stranu v náspu k prvním stromům v pozadí.
Tartelett a on tedy vystoupili opět na hřeben první řady písčitých náspů a ubírali se přes zelené louky, které spatřili několik hodin předtím.
Pozoruhodnou a šťastnou náhodou je dobrovolně následovali ostatní při ztroskotání zachránění tvorové. Patrně kohouti, slepice, ovce, kozy a aguti byli hnáni svým instinktem, aby je následovali.
Nejspíš se cítili příliš osamělými na tomto pobřeží, které jim neposkytovalo dostatek trávy ani dostatek červů. O tři čtvrtě hodiny později Godfrey a Tartelett - kteří na této exkurzi nepromluvili ani slovo - dorazili na okraj lesa. Nic neprozrazovalo ani příbytky, ani obyvatele. Všude bylo úplné pusto. Mohli se skutečně ptát, zda na tomto místečku zeměkoule stanula někdy lidská noha.
Na tomto místě tvořilo několik krásných stromů osamělé skupiny, a ostatní stromy, hustě stojící asi čtvrt hodiny dále, skutečný les.
Godfrey hledal starý, časem vyhlodaný strom, který by jim uprostřed své kůry mohl poskytnout útulek. Jeho námaha však byla marná, ačkoliv v ní pokračoval až do nastávající noci.
Opět se velmi silně ozval hlad a oba se museli spokojit škeblemi, kterých z opatrnosti sebrali na pobřeží značný počet.
Nato, přemoženi únavou, ulehli u paty stromu a usnuli, jak se říká, v bázni boží.

X. KAPITOLA
v níž podniká Godfrey to, co každý jiný trosečník by mohl podniknout za stejných okolností

Noc uplynula bez jakékoliv příhody. Oba trosečníci, zmořeni rozčilením a únavou, odpočívali právě tak klidně, jako by leželi v nejpohodlnějším pokoji na Montgomery Street.
Druhý den, 27. června, je probudil kohoutí zpěv s prvními paprsky vycházejícího slunce.
Godfreyovi byla situace ihned zase jasná, ale Tartelett si musel dlouho mnout oči a protahovat končetiny, než se vrátil opět do skutečnosti.
„Bude se dnešní snídaně podobat včerejší večeři?“ zeptal se nejdříve.
„Obávám se, že ano,“ odvětil Godfrey, „doufám však, že dnes večer budeme jíst něco lepšího!“ Profesor nedovedl potlačit významný posunek. Kde byl čaj a sušenky, které mu dříve přinášeli, jakmile vstal! Zde se člověk nemohl nadít toho, že pojí ještě něco, než udeří hodina snídaně… hodina, která možná už nehodlá udeřit vůbec!
Bylo však nutné učinit rozhodnutí. Godfrey nyní dobře cítil odpovědnost, která spočívala na něm, jedině na něm, protože od svého společníka nemohl nic očekávat. V té prázdné nádržce, která sloužila profesorovi za hlavu, se nemohla zrodit ani jediná praktická myšlenka. Godfrey musel myslet, vynalézat a rozhodovat za oba.
Jeho první vzpomínka patřila milé Phině, snoubence, kterou se tak tvrdošíjně vzpíral učinit svou manželkou, druhá strýci Williamovi, kterého tak nemoudře opustil, načež se obrátil k Tartelettovi a řekl:
„Abychom poněkud změnili jídelní lístek, tady máte pár škeblí a půl tuctu vajec.“
„A nic, abychom je mohli uvařit!“
„Nic!“ pravil Godfrey.
„Kdyby se nám však dokonce nedostávaly potraviny, co byste říkal potom, Tartelette?“
„Řekl bych, že je všeobecný nedostatek!“ odpověděl profesor suše.
Nicméně bylo nutné spokojit se touto více než prostou snídaní. To bylo všechno, co mohli udělat.
Godfreye přitom napadla velmi přirozená myšlenka, pokračovat totiž v pátrání, které včera započali. Především považoval za nutné zjistit, pokud to bude možné, v které části Tichého oceánu Dream ztroskotal, aby mohli vyhledat některé obydlené místo na tomto pobřeží, odkud byl možný návrat do vlasti nebo pohodlnější příležitost k vyčkání lodí.
Godfrey se domníval, že bude-li moci překročit tuto druhou řadu vršků, která se v malebné čáře táhla podél lesa, bude také schopen použít se o této záležitosti. Doufal, že nebude potřebovat více než jednu nebo dvě hodiny, aby se tam dostal, proto tomuto důležitému výzkumu chtěl věnovat první hodiny dne. Rozhlížel se kolem. Kohouti a slepice klovali

ve vysoké trávě. Zajíci, kozy a ovce pobíhali na okraji lesíka.
Godfrey však nehodlal putovat s celým tímto stádem opeřenců a čtyřnožců. Aby je však jistěji udržel na tomto místě, musel zde zanechat Tarteletta, aby hlídal.
Ten byl ochoten zůstat sám a stát se na několik hodin pastýřem tohoto stáda.
Pouze podotkl:
„Jestli ale zabloudíte, Godfreyi?!“
„V tomto ohledu se ničeho nebojte,“ odpověděl mladý muž.
„Musím pouze projít tímto lesem, a budete-li stále zde, jsem si jistý, že vás zase najdu.“
„Nezapomeňte na telegram strýci Williamovi, žádejte od něho několik set dolarů!“
„Telegram nebo dopis! Ovšemže!“ odvětil Godfrey, který zamýšlel, dokud se neseznámí s poměry této země, ponechat Tarteletta v jeho klamu.
Poté, když stiskl profesorovi ruku, zmizel pod příkrovem stromů, jejichž husté větvoví propouštělo stěží několik slunečních paprsků.
Musel se řídit podle jejich směru, aby se dostal k vysokému pahorku, jehož úbočí dosud zakrývalo jeho zrakům východní obzor.
Stezka zde nebyla, na půdě se přece však jevily různé stopy. Godfrey zjistil podle těchto neklamných znamení, že zde přecházela zvířata. Dvakrát nebo třikrát se mu dokonce zdálo, že vidí prchat několik rychlých přežvýkavců, jelenů, daňků nebo kozorožců, nikde však nespatřil jedinou stopu šelem, tygrů nebo jaguárů, jejichž nepřítomnosti však nepotřeboval litovat.
Vysoké mezipatří lesa, to znamená celá část stromů mezi prvními vidlicemi a koncem větví, poskytovalo útulek množství ptáků: byla zde sta divokých holubů, dále pod vysokokmenným lesem mořští orli, tetřevi, arakarové se zobáky podobnými klepetům humrů, a výše nad listovím se vznášeli dva tři bradatí supi, jejichž oči se podobají kokardě.
Celkem žádný z těchto opeřenců nepocházel z tak specifické odrůdy, aby se podle něho dalo soudit na zeměpisnou šířku této země.
Stejné to bylo i se stromy. Tytéž převládající druhy, jaké rostou v části Spojených států amerických, která zaujímá Dolní Kalifornii, Montereyský záliv a Nové Mexiko. Rostly zde jahodovníky a velkokvěté dříny, javory, břízy, duby, pět nebo šest druhů šacholanů a mořských jedlí, podobných těm, s nimiž se setkáváme v Jižní Karolíně. Dále uprostřed rozlehlých mýtin olivovníky, kaštany a keřovité tamaryšky, myrty, lentyšky, jaké plodí jih mírného pásma. Celkem bylo mezi těmito stromy dost místa, takže se mohlo projít, aniž bylo třeba použít ohně nebo sekery. Mořský vánek snadno províval vysokými větvemi a tu i tam se také zrcadlil v sluneční záři větší prostor půdy.
Godfrey kráčel napříč tímto nádherným lesem. Ani ho nenapadlo, aby zachovával nějaká pravidla opatrnosti. Touha dosáhnout výšiny ho zcela zaujala. Pátral jen listnatým příkrovem po směru slunečních paprsků, aby šel pokud možno přímo k svému cíli. Neviděl ani vůdčí ptáky - nazývané tak proto, že létají před pěším - jak se zastavovali, vraceli, zase odlétali, jako by mu chtěli ukázat cestu. Nic ho nemohlo vyrušit.
Toto duševní napětí se dalo vysvětlit. Za hodinu může být jeho osud rozhodnut! Než uplyne hodina, zjistí, je-li možné dosáhnout obydlené místo na této pevnině!
Godfrey vzal v úvahu směr plavby Dreamu, jak jej sledoval po sedmnáct dní, a řekl si, že se loď pravděpodobně potopila nejspíš u japonského nebo čínského pobřeží. Slunce, stojící stále na jihu, jasně ukazovalo, že Dream nepřekročil hranici jižní polokoule.
Dvě hodiny po svém odchodu odhadoval Godfrey cestu, kterou urazil, na pět mil i s ohledem na některé okliky, k nimž ho přinutily houštiny lesa. Druhá řada pahorků nemohla být daleko. Stromy již řídly a tvořily několik osamělých skupin a paprsky pronikaly větvemi snadněji. Půda pomalu stoupala a nyní zajisté brzy narazí na příkřejší svah.
Ačkoliv byl značně unaven, Godfrey měl dost silnou vůli, aby nezmírnil rychlost chůze. Nepochybně by běžel, kdyby první svahy nebyly tak příliš příkré.
Byl brzy dost vysoko, aby mohl přehlédnout zelený listnatý příkrov, který byl za ním a z něhož tu i tam vyčnívaly koruny stromů.
Godfrey však nepomýšlel na to, aby se ohlédl dozadu. Jeho oči se neodtrhly od holé čáry hřbetu výšiny, která se zvedala pět nebo šest set stop před ním a okolo něho. To byla clona, která mu stále zakrývala východní obzor.
Malý, šikmo spadající kužel přečníval obloukovitě se táhnoucí čáru a připojoval se mírným svahem k celkovému hřbetu pahorků.
„Tam!… Tam!…“ řekl si Godfrey.
„To je bod, kterého je nutné dosáhnout!… To je vrchol kužele!… A co odtamtud spatřím? Město?.. Vesnici?.. Pustinu?“ Velice rozčilen stoupal Godfrey dále, tiskl ruce na prsa, aby zmírnil tlukot svého srdce. Prudké oddychování ho sice namáhalo, neměl však trpělivost, aby se zastavil a nabral dech. A kdyby měl třeba klesnout na vrcholku kužele, nyní sotva sto stop před ním vzdáleného, nechtěl ztratit ani minutu.
Konečně, ještě několik okamžiků a bude na vrcholku. Svah se mu zdál být dost příkrý na této straně, neboť se skláněl v úhlu třiceti až pětatřiceti stupňů. Lezl po nohou i rukou, zachycoval se slabých travin i hubených lentiškových a myrtových křovin, které rostly až k samému vrcholku.
Ještě poslední nápor! Konečně přečníval hlavou vrchol kužele a, leže na zemi, přehlížel zvědavě svým zrakem celý východní obzor.
Bylo to moře, které jej tvořilo a jež ve vzdálenosti asi dvaceti mil splývalo v jednu čáru s nebem!
Obrátil se.
Moře, moře, na západě, na jihu, na severu!… Nesmírné moře ho obklopovalo ze všech stran.
„Ostrov!“

Vykřikl toto slovo a pocítil prudké bodnutí u srdce. Dosud ho nenapadlo, že by mohl být na ostrově! A přece to tak bylo! Výběžek země, který se podle jeho zdání pojil k pevnině, docela zmizel! Bylo mu přitom jako člověku, který usnul ve člunu, jejž proud unesl do dálky a který se zase vzbudí, bez vesel a plachet, aby se nemohl dostat k pevnině!
Avšak Godfrey se brzy vzpamatoval. Chtěl se bez odmluvy přizpůsobit poměrům. Protože nemohl očekávat záchranu odjinud, musel na ni pomýšlet sám.
Nejnutnějším se mu zdálo poznat co možná dokonale útvar tohoto ostrova, který mohl nyní úplně přehlédnout. Soudil, že jeho obvod obnáší asi šedesát mil při délce asi dvacet mil od jihu k severu a šířce asi dvanáct mil od východu k západu.
Střední část mizela úplně v zeleni hustého lesa, který končil u čáry hřebenu pod kuželem, zatímco druhý svah se mírně skláněl k pobřeží.
A kromě toho nebylo nic než louky se skupinami stromů nebo pobřeží se skalisky, jejichž poslední konce se rozbíhaly v předhoří, nebo podivně zkroucené výběžky. Pobřeží prorývalo několik zálivů, které však mohly poskytnout útulek nanejvýš dvěma třem rybářským člunům. Jen záliv, v němž se potopil Dream, měl v obvodu sedm až osm mil. Podobal se otevřené rejdě a prostíral se. přes dvě třetiny kompasu. Nevál-li však vítr od východu, ani zde by loď nenašla bezpečnější útulek.
Který to však byl ostrov? Ke které zeměpisné skupině patřil? Tvořil součást souostroví, nebo jen čněl osaměle z této části Tichého oceánu?
Rozhodně však nebyl na dohled jiný, velký nebo malý, vysoký nebo nízký ostrov.
Godfrey se zvedl a obhlížel obzor. Nespatřil nic uprostřed kruhu, kde se stýkalo moře s nebem. Pokud byl na té nebo oné straně ostrov nebo pevnina, nemohlo to být jinde než ve značné vzdálenosti. Godfrey probíral veškeré své zeměpisné znalosti, aby si objasnil, který je to ostrov v Tichém oceánu. Po zralém uvážení usoudil takto:
Dream zachoval během sedmnáctidenní plavby skoro přesně jihozápadní směr. Proto při rychlosti sto padesáti až sto sedmdesáti mil za čtyřiadvacet hodin proplul asi padesát stupňů. Na druhé straně nebylo pochyby, že nepřekročil rovník. Bylo tedy nutné hledat polohu ostrova nebo skupiny, ke které patřil, mezi 60. a 70. stupněm od severu.
V této části oceánu, jak Godfrey dobře věděl, by mu mapa neukázala jiné souostroví kromě Sandwichského. Nebyly zde však kromě tohoto souostroví roztroušeny ostrovy, jejichž jména mu vypadla z paměti a které tvořily velké vyvýšeniny až k pobřeží Nebeské říše?
Ostatně na tom mnoho nezáleželo. Neexistoval jediný prostředek, aby vyhledal v jižní části oceánu přívětivější zemi.
„Dobrá," řekl si Godfrey, „protože neznám jméno tohoto ostrova, budiž pojmenován ostrov Phina jako vzpomínka na tu, kterou jsem neměl opustit, abych bloudil světem. Kéž nám to jméno přinese štěstí!" Godfrey se nyní namáhal poznat, není-li ostrov v té části, kterou dosud nemohl prozkoumat, obydlen.
Z vrcholku kužele nespatřil ani stopu po domorodcích, ani obydlí uprostřed luk, ani domy na pokraji lesa, dokonce ani jedinou rybářskou chýši na pobřeží.
Pokud však byl ostrov pustý, bylo i okolní moře pusté, a ani loď nebylo vidět na hranici kruhu, který se z této výšky ovšem podstatně rozšířil.
Po skončené prohlídce nezbývalo Godfreyovi ovšem nic jiného, než zase sestoupit a vrátit se lesem, aby vyhledal Tarteletta. Než však opustil toto místo, jeho zrak byl upoután jakousi skupinou velmi vysokých stromů, které se zvedaly na pomezí luk prostírajících se k severu. Byla to ohromná skupina, převyšující všechny, které Godfrey dosud spatřil.
„Snad," řekl si, „bychom se mohli pokusit a usadit se tam, a to tím spíš, neboť, nemýlím-li se, vidím potůček, který snad má svůj původ na některé stráni a probíhá lukami." To bylo nutné prozkoumat příští den.
Směrem k jihu byl ostrov rozmanitější. Lesy a louky tam ustupovaly žlutavé půdě předzemí a místy se zvedalo pobřeží v malebných skaliscích.
„Je tam snad ještě několik našich společníků," zvolal. „Určitě ne!
Není to možné! Proč by se vzdálili od včerejška od zálivu a odebrali se několik mil od skalisek? Je tam snad osada rybářů, nebo ležení domorodců?" Godfrey se rozhlížel se zvýšenou pozorností. Byl to snad kouř, tato lehká pára, kterou vítr mírně unášel k západu? Klam byl možný!
Ostatně se brzy ztratil. Několik minut nato nebylo vidět nic. Opět o zmařenou naději víc.
Godfrey pohlédl naposled tímto směrem, nic však nespatřil, sestoupil po svahu dolů, spěchal přes první stupně pahorku a zmizel pod stromy.
Hodinu nato prošel celým lesem a ocitl se na jeho břehu.
Tam čekal Tartelett uprostřed dvou a čtyřnohého stáda. Čím se však pan profesor zaměstnával? Tím, čím vždy. Kus dřeva v pravé, druhý v levé ruce, dosud se namáhal, aby je roznítil. Třel a třel dřeva s vytrvalostí, hodnou lepší věci.
„Nuže," zeptal se Tartelett, když jej spatřil v jisté vzdálenosti, „co telegrafní úřad?"
„Nebyl ještě otevřen!" odpověděl Godfrey, který se dosud neosmělil vysvětlit jejich vážné postavení.
„A pošta?"
„Byla už zavřena! Snídejme však!… Umírám hladem!… Pak budeme mluvit." A toho jitra se Godfrey a jeho společník museli ještě spokojit s tou velmi hubenou stravou, skládající se ze syrových vajec a škeblí.
„Velmi zdravá strava," připomněl Godfrey Tartelettovi, který rozhodně neměl stejný názor a jedl jen maličko.

XI. KAPITOLA
v níž je téměř rozluštěna otázka, týkající se obydlí

Den již značně pokročil. Proto se Godfrey odhodlal odložit vyhledávání nového obydlí až na zítřek. K důtklivému

vyptávání profesora, co vypátral, se odhodlal odpovědět, že je to ostrov Phina, že na něj byli oba vrženi a že je nutnější se starat o to, jak se zde zařídit, než o to, jak by se z něho dostali.
„Ostrov?“ vykřikl Tartelett.
„Ano… je to ostrov!“
„Obklopený mořem?“
„Ovšem!“
„Který však?“
„Řekl jsem vám: ostrov Phina, a pochopíte, proč jsem mu dal toto jméno!“
„Ne!… Nechápu to,“ odpověděl Tartelett, ošklíbaje se, „a nevidím k tomu důvod. Miss Phina je přece obklopena zemí!“
Po této melancholické úvaze se chystali strávit noc, jak se dalo.
Godfrey se odebral ještě jednou k útesům, aby nabral nové zásoby vajec a škeblí, s nimiž se právě museli spokojit, načež brzy usnul, značně unaven, u paty jednoho stromu, zatímco Tartelett, jehož filozofie se nedovedla spřátelit s takovým stavem věcí, se oddával nejtrpčímu rozjímání.
Nazítří, 28. června, byli oba na nohou dříve, než kohout přerušil jejich spánek.
Nejdříve prostá snídaně - stejná jako včera. Jedině čerstvá voda, prýštící v malém potůčku, byla nahrazena troškou mléka, které nadojili z jedné kozy.
Ach, důstojný Tartelette, kde je teď mint-julep, port-wine-sangrie, sherry-cobbler a sherry-coctail, které jste sice nikdy nepil, ale které jste si mohl poručit každou hodinu v hotelích a hostincích v San Francisku. Málem by záviděl těm opeřencům, aguti a ovcím, kteří se napojili, aniž žádali přísady cukru nebo alkoholu do čisté vody. Ó, ta zvířata nepotřebovala oheň, aby uvařila svoje pokrmy, kořeny, zeleniny. Stačila pouze tráva a jejich snídaně byla vždy připravena na zelené tabuli.
„Vpřed!“ řekl Godfrey.
Oba se vydali na cestu, sledováni svou družinou domácích zvířat, která je patrně nechtěla opustit.
Úmyslem Godfreye bylo prozkoumat na severu ostrova tu část pobřeží, kde se zvedaly skupiny vysokých stromů, které spatřil z vrcholku kužele. Aby se tam však dostali, museli sledovat pobřeží. Snad příliv vyvrhl některé trosky ze ztroskotané lodi. Snad najde na písku předzemí některé ze svých společníků z Dreamu, dosud nepochovaných, jimž je třeba připravit křesťanský pohřeb. Naproti tomu nedoufal, třicet šest hodin po katastrofě, že některý z námořníků se zachránil jako on.
Brzy přešli první písčitý val. Godfrey a jeho společník se záhy ocitli tam, kde začínala skaliska, a zjistili, že jsou právě tak pustá, jak je opustili. Tam z opatrnosti obnovili svoje zásoby vajec a škeblí, neboť se obávali, že tato hubená potrava se jim třeba nebude na severu ostrova dostávat. Pak, sledujíce čáru mořských řas, které vyvrhl poslední příliv, přehlíželi pozorně celou tuto část pobřeží.
Nic, stále nic!
Učinil-li nešťastný osud z obou trosečníků Dreamu Robinsony, musíme přiznat, že k nim choval mnohem méně ohledů než k jejich předchůdcům! Těm zůstala vždy alespoň nějaká část trosek lodi. Když si vybrali množství věcí pro první potřebu, mohli zužitkovat trosky. Byly to potraviny na nějaký čas, části oděvu, nářadí, zbraně, které mohly postačit k nejjednoduššímu způsobu života. Zde však nebylo nic podobného. Uprostřed temné noci se loď ponořila do temných hlubin moře, aniž zanechala na skaliskách nejmenší trosky. Nic nebylo možné z ní zachránit… ani sirku - a skutečně, právě sirku bolestně postrádali.
Znám dobře ty statečné lidi, pohodlně usazené v místnosti před dobrým krbem, v němž hoří uhlí nebo dříví, a říkající: „Ale vždyť není nic snazšího než rozdělat oheň! Vždyť je k tomu tisíc prostředků! Dva křemeny!… Trochu usušeného mechu!… Trochu připáleného plátna!…“ Jak ale připálit plátno?…
„Dále želízko nože, sloužící za ocílku… nebo dva kusy dřeva jednoduše rychle o sebe třené podle polynéského způsobu.“ Dobrá, zkuste to!
Takové byly myšlenky, které se Godfreyovi vtíraly cestou a které ho velice znepokojovaly. Snad by měl podobné myšlenky jako tito dobří lidé, kdyby prohrabával žhavým koksem pokrytý rošt a četl při tom nějaký cestopis! Při vlastních pokusech však byl od nich odvrácen a nedostatek ohně mu působil jistý nepokoj, protože tento živel se nedá nahradit.
Tak kráčel, zaujat svými myšlenkami a sledován Tartelettem, jehož jedinou starostí bylo neustálými povely udržet stádo ovcí, zajíců, koz a opeřenců pohromadě. .
Náhle byl jeho zrak upoután živou barvou spousty jablíček, která visela na větvích keřů, kterých zde bylo na úpatí písčitého valu na sta. Poznal v nich brzy manzanos, jimiž se živí Indiáni v některých částech Kalifornie.
„Konečně!“ zvolal, „Tartelette, vidíme něco, co přinese trochu změny do naší vaječné a škeblové potravy.“
„Jak? To se jí…“ zeptal se Tartelett, který se podle svého zvyku začal opět ošklíbat.
„Podívejte!“ řekl Godfrey. A začal ihned trhat několik těchto manzanos, do nichž se dychtivě zakousl.
Byla to jen planá jablka, jejichž trpká chuť nebyla příliš příjemná.
Profesor neotálel napodobit svého společníka a nebyl s nálezem příliš spokojen. Godfrey se právem domníval, že se dá z tohoto ovoce vyrobit kvašený nápoj, kterému je vždy lepší dát přednost před pouhou vodou.
Pokračovali v cestě. Brzy konec písčiny přešel v louku, kterou prorýval bystře tekoucí potok. Byl to ten, který Godfrey spatřil z vrcholku kužele.
Vysoké stromy čněly o kus dále, a po cestě asi devíti mil oba cestovatelé, dost unaveni touto čtyřhodinovou procházkou, tam dorazili několik minut po poledni.
To místo skutečně stálo za podívanou, prohlédnutí, návštěvu a mohlo se nepochybně stát i bydlištěm.
Tam, na okraji širé louky, porostlé místy manzanovými a jinými křovinami, se zvedalo asi dvacet obrovských stromů,

které mohly snést porovnání se stejnými druhy kalifornských lesů.
Byly rozestaveny do půlkruhu. Zelený koberec, prostírající se u jejich úpatí, se táhl ještě několik kroků podél potoka a ustoupil pak dlouhému, skalisky a valouny pokrytému předzemí, které se jako zašpičatělé okřídlí prodlužovalo do moře na severní pobřeží ostrova.
Tyto obrovské stromy bigtrees - velké stromy - jak se obecně nazývají v západní Americe, patřily do skupiny mamutích stromů, zařazených mezi smrky. Kdybyste se zeptali Angličana na druhové jméno, označil by je jako Wellingtonias. Kdybyste se ptali Američana, byla by jeho odpověď Washingtonias.
Rozdíl je zcela zřejmý.
Ať však myslíme na flegmatického waterlooského vítěze nad Napoleonem Bonapartem, nebo na proslulého zakladatele americké Unie, tyto stromy zůstávají nejmohutnějšími výplody kanadské a nevadské flóry.
V některých oblastech těchto států opravdu rostou celé lesy těchto stromů, z nichž některé ze skupiny mariposaské a calaveraské mají objem sedmdesát až osmdesát stop při výšce tří set stop. Jeden z nich, u vstupu do yosemitského údolí, neměl méně než sto stop objemu za svého života - protože nyní je poražen - jeho vrchní větve měly výšku štrasburského Münsteru, více než 400 stop. Zmiňuji se ještě o „Matce lesů“, „Kráse lesů“, „Chýši zákopníka“, „Obou strážích“, „Generálu Grantovi“, „Slečně Emě“, „Slečně Mary“, „Brighamu Youngovi a jeho ženě“, „Třech gráciích“ a „Medvědu“, jež jsou vesměs zázračnými rostlinnými zjevy. Na úpatí jednoho z uříznutých kmenů těchto stromů byl zřízen stánek, v němž mohlo 16 až 20 osob pohodlně tančit čtverylku. Avšak obrem obrů nalézajícím se uprostřed lesa, patřícího Spojeným státům americkým, vzdáleného asi patnáct mil od Muphy, je „Otec lesa“, mamutí strom, starý asi čtyři tisíce let. Činí do výše 452 stop, tedy výš než kříž baziliky sv. Petra ve Vatikánu, výš než velká pyramida v Gíze, a konečně výš než železná zvonice, která se zvedá na jedné věži katedrály v Rouenu.
Byla to skupina asi dvaceti těchto obrů, které rozmar přírody nasel na tomto místě ostrova v době, kdy snad král Šalomoun stavěl jeruzalémský chrám, který se již nikdy nezvedl ze svých trosek. Nejvyšší měřily asi tři sta stop, nejmenší dvě stě padesát. Některé, stářím patrně duté, ukazovaly na své spodní části mohutné oblouky, kterými mohl projet jezdec na koni.
Godfrey byl doslova uchvácen úžasem nad těmito nádhernými přírodními jevy, které se obyčejně vyskytují jen v nadmořské výšce pěti až šesti tisíc stop. Uznával, že pouhý pohled na ně stál za cestu sem.
Skutečně, nic se nedá srovnat s těmito ohromnými sloupy, které se zvedají bez patrného ztenčení od kořenů až k prvním větvím. Ve výši osmdesáti až sto stop nad zemí se dělí tyto válcovité kmeny v silné větve, které jsou ještě tak tlusté jako mohutné stromy a nesou ve vzduchu doslova celý les.
Jeden z nich sequoias giganteas - byl to jeden z největších celé skupiny - upoutal především pozornost Godfreye. Vykotlaný na úpatí, jevil asi čtyři až pět stop široký a asi deset stop vysoký otvor, který dovoloval vstup dovnitř. Vnitřek obra zmizel, dřeň byla roztroušena jako jemný, bělavý prach, a i když strom spočíval na svých mohutných kořenech pouze svou pevnou kůrou, mohl přece ještě po staletí žít.
„Při nedostatku jeskyně nebo doupěte,“ zvolal Godfrey, „máme zde skvělé obydlí, dřevěný dům, věž, jakou nenajdeme v obydlených zemích. Tam se můžeme schovat a ukrýt. Pojďte, Tartelette, pojďte!“ A mladý muž se svým společníkem vstoupili do nitra sekvoje.
Půda byla pokryta vrstvou rostlinného prachu v průměru asi dvaceti anglických stop. Do jaké výše se zvedala klenba, se nedalo pro tmu odhadnout. Ani paprsek světla nepronikal stěnou kůry této zvláštní jeskyně. Nebyly zde trhliny a chodby, kterými by mohl vnikat déšť nebo vítr. Oba Robinsoni se ocitli ve zcela snesitelných podmínkách, aby mohli bezpečně odolat všem vlivům počasí. Jeskyně by nebyla ani pevnější, ani sušší, ani uzavřenější. Skutečně, nebylo by snadné najít něco lepšího.
„Nuže, Tartelette, co říkáte tomuto přírodnímu obydlí?“ zeptal se Godfrey.
„Ano, ale co komín?“ řekl Tartelett.
„Než budeme potřebovat komín,“ odpověděl Godfrey, „počkejme alespoň, až si budeme moci opatřit oheň.“ To nemohlo být logičtější.
Godfrey začal prohlížet okolní skupiny stromů. Řekli jsme již, že louka se prostírala až k této skupině ohromných sekvojí, která tvořila její hranice. Malý potok, který se prodíral zeleným kobercem, šířil uprostřed této poněkud teplé krajiny příjemný chládek. Různé křoviny vroubily jeho břeh, myrty, lentišky, a kromě toho množství manzanos, které slibovaly zajistit potřebu planých jablek.
Nedaleko odtud rostlo na poněkud stoupající půdě louky ještě mnoho jiných stromů: duby, buky, egyptské fíky a limby, které, ačkoliv vysoké, přece jenom se podobaly keřům oproti těmto mammoths trees, jejichž stín se při vycházejícím slunci prodlužoval až k moři.
Na druhé straně louky se zvedaly ještě jiné skupiny bujné zeleně, a Godfrey si umínil prozkoumat je zítra.
Líbil-li se mu kraj, zdálo se, že se líbí i domácím zvířatům. Aguti, kozy a ovce zaujaly toto území, které jim poskytovalo dost kořenů k okusování a více trávy k pastvě, než potřebovaly. Slepice klovaly čile po zrnkách nebo červech podél břehu potůčku. Život zvířat se již projevoval veselým pobíháním, skákáním, poletováním, mečením, chrochtáním, kvákáním, jaké dosud nebylo na tomto území slyšet.
Když se Godfrey vrátil ke skupině sekvojí, prohlížel pečlivě kmen, který zvolil za obydlí. Zdálo se mu být, pokud nemožné, přece alespoň velice obtížné dostat se až k jeho prvním větvím, alespoň na vnější straně, kde nebyl vidět ani nejmenší výstupek. Vnitřkem se snad dá výstup provést spíš, je-li strom až k těm místům dutý.
Mohlo být výhodné v případě nebezpečí hledat ochranu v tomto hustém větvoví, které nesl ohromný kmen. Tato otázka měla být vyřešena také později.
Než byla tato prohlídka skončena, slunce kleslo dost nízko k obzoru a přípravy k trvalému usídlení bylo nutné odložit na zítřek.

Kde však mohli po večeři, jejíž dezert se skládal z planých jablek, strávit tuto lépe než na rostlinném prachu, který pokrýval půdu sekvoje?
Zde ulehli pod ochranou Prozřetelnosti, když Godfrey v upomínku na svého strýce Williama V. Kolderupa dal tomuto ohromnému stromu jméno Will Tree (Will Tree = „Strom William“ - Will = zdrobnělina jména William), protože všechny podobné stromy v lesích Kalifornie a Spojených států amerických nesou jméno významného občana Ameriky.

XII. KAPITOLA
která v pravý čas končí nádherným a šťastným udeřením blesku

Proč bychom to nepřiznali? Godfrey se pomalu stával jiným člověkem v tomto pro něho novém postavení, ten lehkovážný, nepředložený a tak málo přemýšlející, který dosud neměl na starosti nic jiného než žít. Skutečně, starost o zítřek nerušila dosud jeho spánek.
V příliš nádherném paláci na Montgomery Street, kde spal svých deset hodin bez přerušení, ani pohyb lístku růže neposkvrnil jeho sny.
Teď to bylo jinak. Na neznámém ostrově musel vědět, že je oddělen od ostatního světa, odkázán na své vlastní pomůcky, nucen opatřit prostředky k výživě za okolností, kde i praktičtější člověk mohl být v úzkých. Snad se bude po Dreamu pátrat, nevrátí-li se. Co však byli oni dva? Tisíckrát méně než jehla v kupě se na, než zrnko písku na mořském dně. Nesmírné bohatství strýce Kolderupa bylo bezmocné!
Ačkoliv nalezl dost snesitelné okolí, přece spal Godfrey neklidně.
Jeho mozek pracoval jako nikdy předtím. Vtíraly se mu různé myšlenky: myšlenky na minulost, na kterou vzpomínal jen s politováním, myšlenky na přítomnost, které se snažil využít, myšlenky na budoucnost, které ho ještě znepokojovaly! Avšak před těmito krutými zkouškami se pomalu probouzel rozum a soudnost. Godfrey byl odhodlán vzdorovat všem nepřízním osudu a dělat všechno možné, aby se dostal z tohoto postavení. Podaří-li se mu to, tato zkušenost nebude ztracena pro budoucnost.
Za svítání byl již zaměstnán zdokonalováním zařízení domácnosti.
Otázka potravin, zejména ohně, která s ní byla spojena, zatlačovala ostatní myšlenky na zhotovení nástrojů a zbraní, opatření oděvu k převlékání, pokud neměli být brzy oděni podle polynéské módy.
Tartelett ještě spal. Nebylo ho sice ve stínu vůbec vidět, zato však slyšet.
Tento ubohý člověk, zachráněný při ztroskotání, zůstal ve svých pětačtyřiceti letech právě tak lehkomyslný, jako byl dosud jeho žák, a nemohl pro něho být k velkému užitku. Byl naopak příčinou mnoha starostí, protože bylo nutné dbát o jeho různé potřeby - přece to však byl přítel. Rozhodně cennější než sebeinteligentnější pes, ačkoliv ten by byl skutečně užitečnější. Byl tvorem, který uměl mluvit, ačkoliv ne vždy zrovna moudře, hovořit, ačkoliv nikdy o vážných tématech, a naříkat, což se dělo nejčastěji! Ať to bylo jakkoliv, Godfrey slyšel zvuk lidského hlasu. To bylo vždy lepší než papoušek Robinsona Crusoea. Ani s Tartelettem nebude osamělý, a nic by ho nezdrtilo tak, jako vyhlídka na úplnou osamocenost.
„Robinson před tím, než získal Pátka, a Robinson po setkání s Pátkem, to je rozdíl!“ myslel si.
Toho jitra však, 29. června, Godfreye nemrzelo, že je sám, aby mohl provést svůj úmysl, prohlídku skupiny sekvojí. Snad bude mít dost štěstí, aby objevil nějakou plodinu, nějaký jedlý kořen, který by mohl přinést k velkému uspokojení profesora. Zanechal tedy Tarteletta jeho snům a odešel.
Lehká pára sice ještě zakrývala pobřeží moře, ale mlhy se již začaly na severu a východě zvedat působením slunečních paprsků, které houstly. Den sliboval, že bude velmi krásný.
Godfrey si uřízl pořádnou hůl a kráčel asi dvě míle podél neznámého pobřeží, jehož vystupující úhel tvořil vybíhající hrot ostrova Phina.
Tam pojedl první snídani, skládající se z kořýšů, škeblí a zejména z malých výtečných ústřic, kterých zde byl velký nadbytek.
„Skutečně,“ řekl si, „Je zde něco, při čem nemusíme zemřít hlady.
Zde jsou miliony tuctů ústřic, jimiž se dá utišit nejprudší pocit hladu.
Postěžuje-li si Tartelett, může se tak stát jedině proto, že jí tyto měkkýše nerad. Dobrá, však je bude jednou jíst rád.“ Je jisté, že ústřice, i když nemohla úplně nahradit chléb a maso, je přesto velice výživným jídlem, použije-li se ve větším množství. Protože však jsou tito měkkýši velice lehce stravitelní, je možné je bez obavy pojídat, dokonce se jimi přesytit.
Po snídani vzal Godfrey hůl a šel šikmo k severovýchodu podél pravého břehu potoka, ležícího za dlouhou čarou keřů a křovin, které spatřil již včera. Godfrey kráčel tímto směrem asi dvě míle. Sledoval stále břeh potoka, porostlý krátkou a hustou, skoro sametovou trávou.
Houfy vodních ptáků se hlučně zvedaly před tímto novým tvorem, který přišel rušit jejich klid. V jasných vodách potůčku, který byl v těchto místech asi pět yardů široký, se prohánělly ryby různých druhů.
Některé z nich bylo snad možné bez velké námahy chytit, bylo však nutné je také uvařit - a to byla dosud nevyřešená otázka.
Naštěstí našel Godfrey, když dorazil k první řadě křovin, dva druhy plodů nebo kořenů, z nichž jedny ovšem byly jedlé teprve po uvaření, druhých mohlo být použito již syrových. Oba tyto druhy plodin jedí američtí Indiáni.
Prvním byly keře nazývané camas, kterým se daří i na půdě nevhodné k pěstování nějaké kultury. Z jejich kořenů, podobajících se cibuli, se dělá mouka velmi bohatá na glutin a velmi výživná, nedáme-li přednost tomu, jíst je jako brambory. Avšak v obou případech je nutné podrobit je jistému varu nebo pražení.
Druhý keř nesl jakýsi druh podlouhlých hlíz, které domorodci nazývají yampa, a i když obsahují méně výživných látek

než camasy, mají přece tu přednost, že je lze jíst syrové.
Godfrey, velmi spokojen tímto objevem, se nasytil několika z těchto výtečných kořenů a nezapomínaje na Tartelettovu snídani, sebral jich ještě velký svazek, přehodil si ho přes rameno a vrátil se k Will Tree.
Bylo by zbytečné podotýkat, že při svém návratu se zásobou yampů byl radostně uvítán. Profesor se do nich rychle pustil, takže jeho žák jej musel napomínat k střídmosti.
„Eh," odpověděl profesor, „dnes máme alespoň tyto hlízy, kdo ví, budeme-li je mít zítra?"
„Zajisté," odpověděl Godfrey, „zítra, pozítří, vždycky! Je jen zapotřebí je nasbírat!"
„Dobrá, Godfreyi, a co camasy?"
„Z camasů vyrobíme mouku a chléb, jakmile budeme mít oheň."
„Oheň!" zvolal profesor a vrtěl hlavou.
„Oheň! A jak si ho opatříme?"
„Nevím," odvětil Godfrey, „ale nějak jistě!"
„Nebe vás slyší, můj drahý Godfreyi, a pomyslím-li si, že je tolik lidí, kteří nepotřebují nic jiného než otřít kousíček dřeva o podešev boty, aby měli oheň, to mne zlobí! Ne! Nikdy bych nepomyslel, že nepříznivý osud mne uvrhne do tak smutných poměrů! Na každém kroku na Montgomery Street bychom potkali pána s doutníkem v ústech, který vám s potěšením dá oheň, a zde…?"
„Zde nejsme v San Francisku, Tartelette, ani na Montgomery Street, a myslím, že bude moudřejší, nebudeme-li spoléhat na ochotu chodců!"
„K čemu však je také třeba, aby chléb a maso byly pečeny? Proč nás příroda neučinila schopnými žít ze vzduchu?"
„To se snad ještě stane!" odpověděl Godfrey s veselým úsměvem.
„Myslíte?…"
„Alespoň se domnívám, že se tím vědci zabývají."
„Je to možné? A o co se opírají ve svých výzkumech v této nové metodě výživy?"
„O zkušenost," odpověděl Godfrey, „že trávení a dýchání jsou podobné úkony, z nichž snad jeden může být zastoupen druhým. Toho dne, kdy se chemii podaří zhotovit k výživě člověka potřebné potraviny ve formě vhodného vdechování, bude problém vyřešen. Nejedná se přitom o nic jiného, než učinit vzduch výživným.
Pak budeme svá jídla vdechovat, místo abychom je jedli, to je všechno."
„Ach, je to skutečně hanebné, že se na tak skvělý vynález dosud nepřišlo!" zvolal profesor.
„Jak rád bych vdechoval půl tuctu sendvičů a čtvrtku corn beefu, jen abych si pochutnal!" A Tartelett, pohroužen do smyslného snění, v němž se bavil hojnými vzdušnými jídly, otvíral bezděčně ústa, dýchaje plnými plícemi, a zapomínal, že má sotva co, aby se uživil obyčejným způsobem.
Godfrey jej vytrhl z jeho rozjímání a uvedl jej zpět do skutečnosti.
Bylo nutné zdokonalit vnitřní zařízení Will Tree.
První starostí bylo vyčištění budoucího obydlí. Bylo nutno nejdříve odklidit několik tuctů rostlinného prachu, který pokrýval půdu a do něhož zapadali po lýtka. Dvě hodiny namáhavé práce sotva stačily k tomuto obtížnému dílu, konečně však byla místnost zbavena prachové pokrývky, zvedající se při nejmenším pohybu jako mrak.
Půda byla pevná, trvalá, jako by byla dlážděna lámaným kamenem - tak se prostíraly kořeny sekvojí po povrchu. Byly vyhlédnuty dva kouty k umístění lůžek, jejichž veškeré zařízení tvořilo několik otepí na slunci dobře vysušené trávy. Z ostatního nábytku, lavic, židlí nebo stolic, si mohli zhotovit nejnutnější, neboť Godfrey měl výborný nůž, opatřený kosířem a pilkou. Za špatného počasí byli ovšem nuceni zůstat uvnitř stromu, aby zde jedli a pracovali. Světla měli dostatek, protože vchodem vnikalo plným proudem. Později snad bude nutné uzavřít tento otvor pro větší bezpečnost, a Godfrey se rozhodl, že do kůry sekvoje prolomí dva otvory, které by sloužily za okna.
Výšku, do které byl strom dutý, nemohl Godfrey beze světla poznat. Mohl pouze zjistit, že tyč, deset až dvanáct stop dlouhá, se nedotkla stropu, když ji zvedl nad hlavu. Ostatně tato otázka nebyla tak naléhavá. Vyřeší ji později.
Den plynul za těchto prací, které nebyly skončeny ani před západem slunce. Godfrey a Tartelett, dost unaveni, zjistili, že lůžka jsou výborná, ačkoliv se skládala pouze ze suché trávy, které přinesli značnou zásobu. Museli ji však bránit proti opeřencům, kteří by se rádi usadili uvnitř Will Tree. Godfrey mínil, že by bylo vhodné zřídit kurník v některé jiné sekvoji, a zabránil slepicím přístup tím, že vchod do místnosti uzavřel větvemi. Naštěstí nepodlehly ovce ani aguti, ani kozy stejnému pokušení. Tato zvířata zůstala klidně venku a nepokusila se ani o to, aby prolomila nedostatečnou závoru.
Příští dny věnovali různým zařízením, opatřování potravin a žním, sbírání vajec a škeblí, yampových hlíz nebo jablek. Každé ráno se ubírali k pobřeží, všechno zabíralo mnoho času a hodiny rychle ubíhaly.
Jídelní náčiní bylo dosud omezeno na několik dvouskořepinových lastur, které sloužily jako sklenice nebo talíře. Je ovšem pravda, že ke způsobu života, ke kterému byli obyvatelé Will Tree odsouzeni, nebylo jiné zapotřebí. Čištěním prádla v jasné vodě potůčku se ve volných chvílích zabýval Tartelett. Sám převzal tuto práci - ostatně se jednalo jen o dvě košile, dva kapesníky a dva páry ponožek, tvořící celý šatník trosečníků.
Po dobu této operace byl Godfrey i Tartelett oblečen pouze do kalhot kazajky, avšak pod žhavým sluncem této zeměpisné šířky prádlo rychle uschlo.
Tak uplynuly dny až k 3. červenci, aniž byli obtěžováni deštěm nebo větrem.
Zařízení bylo již poněkud slušnější než v době, kdy Godfrey a Tartelett byli vrženi na tento ostrov.
Přitom nesměli pustit ze zřetele naději na osvobození, které nemohlo přijít pouze zvenčí. Proto také Godfrey každý den obhlížel moře, pokud se mu jevilo od východu k severozápadu. Tato část Tichého oceánu byla stále pustá. Ani loď, ani rybářská bárka, ani sloup kouře, táhnoucí se po obloze, neprozradil, že by tudy plula loď. Zdálo se, že ostrov Phina leží stranou všech obchodních i osobních cest. Bylo nutné trpělivě čekat a spolehnout se na Všemohoucího, který nikdy

neopustí slabé.
Když byly opatřeny potřebné potraviny, vracel se Godfrey, většinou na podnět Tarteletta, k důležité a nutné otázce ohně.
Pokoušel se nejdříve nahradit troud, který mu naneštěstí chyběl, jinou podobnou hmotou. Snad bylo možné, že některé druhy hub, které rostly v dutinách starých stromů, se po důkladném vysušení dají přeměnit v zápalnou látku.
Utrhli tedy několik těchto hub a vystavili je přímo slunci, až se rozpadly v prach. Pak hřbetem nože, sloužícího za ocílku, Godfrey křesal o křemen, z něhož jiskry padaly na tuto hmotu… Bylo to marné.
Houbovitá hmota se nevzňala.
Nato Godfrey pomýšlel použít jemný rostlinný prach, který našel uvnitř Will Tree a jenž byl staletími vysušen.
To rovněž nebylo nic platné.
Hotov se svým uměním, namáhal se ještě ocílkou zapálit jakýsi druh hub, rostoucích na skaliscích.
Nebyl šťastnější. Částečky oceli, rozžhavené nárazy o křemen, padaly na tuto hmotu, ale nezapálily ji.
Godfrey a Tartelett byli skutečně zoufalí. Obejít se bez ohně bylo nemožné. Ovoce, kořeny a škeble se jim začaly protivit a věděli, že jejich žaludek se zanedlouho vzbouří proti tomuto druhu potravy. Dívali se - zejména profesor - na ovce a slepice pobíhající kolem Will Tree. Při tomto pohledu se jim sbíhaly sliny v ústech. Pohlcovali očima toto živé maso.
Ne, to nemohlo dlouho trvat!
A neočekávaná náhoda - řekněme raději Prozřetelnost - jim přišla konečně na pomoc.
V noci z 3. na 4. července počasí, které se již několik dní kazilo, propuklo po dusném vedru v bouři.
Godfrey a Tartelett byli kolem jedné hodiny po půlnoci vzbuzeni rachotem hromu a ocitli se uprostřed skutečného,ohňostroje blesků.
Ještě sice nepršelo, ale déšť na sebe nenechal dlouho čekat. Daly se očekávat pravé vodopády, které se zřítí z oblak, neboť páry rychle zhoustly.
Godfrey vstal a vyšel ven, aby prohlédl nebe.
Nad klenbou mohutného stromu bylo všechno v ohni, listí vypadalo v plamenném nebi jako jemné vystřihovánky v čínské stínohře.
Náhle, uprostřed všeobecného vzbouření, šlehl pronikavý blesk.
Ihned následovala hromová rána a Will Tree byl zasažen od vrcholku až k patě elektrickým výbojem.
Godfrey, napůl poražen zpětným úderem, se vzchopil uprostřed ohnivého deště, padajícího kolem něho. Blesk zapálil suché výběžky horních větví, které jako žhavé uhlíky padaly na zem.
Godfrey vykřikl na svého společníka.
„Oheň! Oheň!“ „Oheň!“ odpověděl Tartelett. „Požehnáno budiž nebe, které nám ho seslalo!“ Oba se ihned vrhli na tyto větve, z nichž některé ještě hořely, zatímco jiné uhelnatěly bez plamene. Sebrali je zároveň s množstvím suchého dříví, jehož byl na úpatí sekvoje dostatek, protože kmen byl zasažen bleskem pouze na povrchu. Pak se vrátili do své temné místnosti, právě když se spustil déšť plným proudem a uhasil požár, hrozící zničit kmen Will Tree.

XIII. KAPITOLA
v níž Godfrey opět spatřil lehký kouř, vznášející se na jiném konci ostrova

To byla bouře, která přišla opravdu v pravý čas. Godfrey a Tartelett se nemuseli jako Prometheus vloudit do nebe, aby tam ukradli nebeský oheň. Bylo to skutečně nebe, jak řekl Tartelett, které jim ho ochotně poslalo v podobě blesku. Jejich úkolem bylo udržet jej.
„Ne, nedopustíme, aby uhasl!“ zvolal Godfrey.
„Zejména proto, že budeme mít dostatek dříví, abychom jej udrželi!“ odpověděl Tartelett, a dával své uspokojení najevo řadou radostných výkřiků.
„Ano, kdo jej však bude hlídat?“
„Já! Budu bdít ve dne v noci,“ řekl Tartelett a mával hořící větví.
To se také dělo až do východu slunce.
Suchého dříví, jak jsme již podotkli, byl pod ohromnou střechou sekvoje nadbytek. Proto také Godfrey a profesor nashromáždili slušnou zásobu a hojně přikládali na oheň zapálený bleskem. U paty jednoho stromu, v úzkém prostoru mezi dvěma kořeny, planul tento krb jasně a vesele. Tartelett se nadýmal, foukaje plným dechem pod plamen, ačkoliv to bylo úplně zbytečné. Při tom zaujímal nejpodivnější postavení a sledoval šedavý dým, jehož mráčky se ztrácely ve vysokém listoví.
Netoužili však tolik po tomto nezbytném ohni jen proto, aby se mu obdivovali, aniž by se při něm ohřáli. Určili ho k mnohem zajímavější potřebě. Konečně měly přestat ty hubené hostiny, skládající se ze syrových škeblí a yampových hlíz, z nichž dosud ani vařící voda, ani prosté pečení pod popelem nevytvořily výživné pokrmy. Tomuto úkolu věnovali Godfrey a Tartelett část dopoledne.
„Brzy budeme jíst slepice!“ zvolal Tartelett, jehož dásně se pohybovaly již předem.
„K tomu můžeme upéci šunku z aguti, ovčí kýtu, čtvrtku kozy, několik kusů zvěřiny, která pobíhá po loukách, nepočítaje dvě nebo tři sladkovodní ryby s několika mořskými rybami!“
„Ne tak rychle,“ odvětil Godfrey, jehož vypočítání tohoto málo skromného jídelního lístku přivedlo do nejlepšího rozmaru.
„Nesmíme si pokazit žaludky, abychom se zotavili po půstu. Jezme opatrně, Tartelette. Chytněme dvě slepice - pro každého jednu - a i když nám chybí chléb, doufám, že naše camasové kořeny, řádně upravené, jej dostatečně nahradí!“

To stálo život dva nevinné opeřence, kteří byli oškubáni, vykuchání, připraveni profesorem, nabodnuti na hůlku a brzy se opékali na praskajícím ohni.
Zatím se Godfrey zaměstnával přípravou camasových kořenů, aby mohli slavit první skutečnou snídani na ostrově Phina.
Aby se staly jedlými, bylo třeba jen použít Američanům dobře známého indiánského způsobu.
Godfrey si počínal takto:
Několik plochých kamenů, nasbíraných na pobřeží, bylo vloženo do žáru, aby se silně rozpálily. Tartelett snad mínil, že je škoda tak krásného ohně k pečení kamenů, protože mu to však nevadilo v přípravě jeho slepic, nestěžoval si na to.
Zatímco se kameny zahřívaly, vyhledal Godfrey na zemi místo, kde odstranil trávník asi v objemu čtverečního yardu, pak vzal lasturu a vybral půdu na deset palců do hloubky. Když to udělal, položil na dno této díry suché dříví, které zapálil, aby v dostatečné míře zahřál okolní půdu.
Když bylo všechno dříví spáleno, vybral popel a vložil dříve vyprané a oloupané camasové kořeny do jamky, dal na ně tenkou vrstvu dmu a utvořil z rozžhavených kamenů nový kruh, na jehož povrchu rozžehl opět oheň.
Celkově to byla jakási pec a po dost krátké době - nejvýše po půl hodině - byla celá ta práce skončena.
A skutečně, pod dvojitým krytem kamenů a dmu, které je obklopovaly, se camasové kořeny prudkým vysušením změnily. Rozmačkáním se z nich dala vytlačit mouka, velice vhodná k výrobě jakéhosi chleba, ale i tak, jak byly, chutnaly jako výživné brambory.
Tak je tentokrát také Godfrey předložil a můžeme si představit, s jakou chutí oba naši přátelé pojedli mladé slepice, které obrali až na kosti, a tyto výborné camasy, jimiž nemuseli šetřit. Pole, kde rostly ve velkém množství, nebylo daleko, a bylo třeba jen se shýbnout, aby jich nasbírali na sta.
Po jídle se Godfrey zabýval přípravou mouky, která se dala uschovat skoro nekonečně dlouho a z níž bylo možné zhotovit chléb pro denní potřebu.
Tento den uplynul za těchto prací. Krb byl stále zásobován palivem s největší pozorností. Ještě více na něj naložili v noci - a Tartelettovi nevadilo, aby v noci několikrát vstal a přihrnul uhlíky, aby tak docílil rychlejšího hoření. Pak zase ulehl, protože však stále snilo tom, že oheň uhasíná, zase vstal a opakoval to až do nastávajícího jitra.
Noc uplynula bez jakékoliv příhody. Praskot ohně, provázený kokrháním kohouta, probudil Godfreye a jeho společníka, kteří se dokonale vyspali.
Náhle pocítil Godfrey k svému údivu jakýsi průvan, přicházející shora, z vnitřku Will Tree. Musel z toho soudit, že sekvoje je dutá až k prvním dolním větvím, kde byl otvor, který bylo nutné uzavřít, pokud chtěli být v bezpečí a krytí.
„To je nápadné!“ řekl si Godfrey. „Proč jsme až dosud tento průvan nepocítili? Je to snad úderem blesku?…“ A aby zodpověděl tuto otázku, napadlo ho prohlédnout si zevnějšek kmenu sekvoje.
Godfrey se brzy dozvěděl, co se za bouře stalo.
Dráha blesku byla patrná na stromě, který byl průchodem výboje v široké čáře zbaven kůry od prvních větví až ke kořenům. Kdyby jiskra vnikla dovnitř sekvoje, místo aby sledovala její povrch, byli by snad Godfrey a jeho učitel zabiti. Unikli velkému nebezpečí, aniž to tušili.
„Říká se,“ pravil Godfrey, „že se člověk nemá při bouřce schovávat. To se snadno řekne těm, kteří se mohou ukrýt jinde. Jak si ale máme počínat my, abychom unikli tomuto nebezpečí, když ve stromě bydlíme! Ostatně, uvidíme!“ Při prohlídce sekvoje na místě, kde začínala dlouhá stopa blesku, si řekl:
„Je patrné, že na vrcholku kmene, kde ji blesk prudce zasáhl, je rozštěpená. Protože však vzduch může vnikat tímto otvorem dovnitř, musí být strom dutý v celé své výšce a žije pouze svou kůrou. O tom bych se chtěl přece jen pořádně přesvědčit.“ A Godfrey začal hledat nějakou smolnou větev, která by mu sloužila jako pochodeň.
Posloužil mu k tomu svazek smrkových větví, které ronily smůlu a zapáleny poskytovaly výbornou svítilnu.
Godfrey vešel do dutiny, která byla jejich obydlím. Temno ihned ustoupilo jasnu, a nyní mohl snadno rozeznat vnitřní zařízení Will Tree.
Jakési nepravidelné klenutí tvořilo strop ve výši asi patnácti stop.
Když Godfrey zvedl pochodeň, spatřil velmi zřetelně otevřenou úzkou chodbu, jejíž pokračování mizelo v temnotě.
Patrně byl strom v celé své délce dutý, ale snad se v něm ještě zachovaly neporušené části dřeva. V tom případě bylo snad možné, třebaže nesnadné, zachytit se suků a vyšplhat až k prvním větvím.
Godfrey, který pamatoval na budoucnost, chtěl bez otálení zjistit, na čem v tomto ohledu jsou.
Mělo to dvojí účel: předně chtěl pevně ucpat otvor, kterým mohl vnikat vítr a déšť, čímž by se Will Tree stal skoro neobyvatelným dále se chtěl přesvědčit, zda by v nebezpečí, při útoku zvířat nebo domorodců, neposkytovaly horní větve sekvoje bezpečný úkryt.
Když zabodl pochodeň v trhlině mezi dva silné kořeny u země, vyšvihl se po prvních výběžcích kůry uvnitř do výše.
Byl silný, svižný, zvyklý na tělocvik, jako všichni mladí Američané. Bylo to pro něho hračkou. Brzy se dostal v této nestejné dutině do užšího místa, odkud mohl jako kominík, opíraje se rukama a koleny, lézt výše. Obával se pouze, že nedostatek šířky mu zabrání vystupovat dále.
Zatím stoupal výš a výš, a když narazil na výběžek, odpočinul si, aby nabral dech.
Tři minuty poté, co opustil zemi, byl Godfrey, i když ještě nedosáhl výšky šedesáti stop, od ní již jen málo vzdálen, takže nemusel šplhat dále než ještě asi dvacet stop.
Skutečně také již cítil do obličeje vanoucí svěží proud vzduchu, který dychtivě vdechoval, neboť uvnitř sekvoje nebyl vzduch příliš čistý.
Asi minutu si odpočinul, setřel ze sebe jemný prach, padající ze stěn a lezl dále pomalu se zužující chodbou.
V tom okamžiku však byla jeho pozornost upoutána jakýmsi hlukem, který se mu zdál velmi podezřelý.
Zdálo se, jako by něco škrabalo uvnitř stromu. Skoro současně se ozvalo pískání.

Godfrey se zastavil.
„Co je to?“ ptal se.
„Nějaké zvíře, které se ukrylo v této sekvoji?
Snad had?… Ne!… Ještě jsem je na ostrově nespatřil!… Spíš je to nějaký pták, který se snaží uniknout!“
Godfrey se nemýlil, a když lezl dále, zaslechl zřetelné kvákání a rychlý šelest křídel, který jej přesvědčil, že se jedná jenom o ptáka, který ve stromě hnízdil a byl zřejmě vyplašen.
Několik výkřiků, které vyrazil plnou silou plic, brzy přinutilo ptáka, aby opustil své hnízdo.
Byl to jakýsi druh velké kavky, která rychle prchala otvorem a mizela ve vrcholku Will Tree.
Několik okamžiků nato se Godfreyova hlava vynořila stejným otvorem a brzy potom seděl pohodlně na jednom výhonku v místě, kde se dělily nejspodnější větve, ve výši asi osmdesáti stop nad zemí.
Tam,jak jsme již řekli, ohromný kmen sekvoje tvořil celý les. Spletená směs větví druhého řádu poskytovala pohled hustého lesa, který se dosud žádnou pěšinou nestal schůdným.
Zatím se Godfreyovi podařilo, ne bez námahy, přesunout se z větve na větev, až se pomalu ocitl na posledním poschodí tohoto obra.
Množství ptáků se zvedlo po jeho příchodu s hlučným pokřikem a uchýlilo se na okolní stromy, které Will Tree značně přečníval.
Godfrey lezl dále, pokud mohl, a nezastavil se, až když se poslední větve začaly prohýbat pod jeho váhou.
Širý vodní obzor obklopoval ostrov Phina, prostírající se u jeho nohou jako reliéfová mapa.
Jeho oči těkaly pozorně po části moře na této straně. Bylo stále opuštěné.
Z toho bylo možné opět usoudit, že ostrov leží stranou od obchodních cest po Tichém oceánu.
Godfrey potlačil hluboký vzdech a pak se rozhlédl po této pevnině, kde byl odsouzen žít nepochybně dlouho, ne-li navždy!
Jak byl však překvapen, když tentokrát na severu - spatřil lehký kouř, jaký viděl již dříve, jak se mu zdálo, na jihu. Díval se tím směrem s největší pozorností.
Velmi jemný dým, na svém vrcholku temně modrý, se vznášel kolmo do jasného, klidného vzduchu.
„Ne, nemýlím se!“ zvolal Godfrey.
„Je to kouř, a proto také i oheň… a tento oheň mohl být založen pouze… pouze kým?..“ Godfrey se snažil s největší přesností zjistit polohu zmíněného bodu.
Kouř se zvedal na severovýchodním cípu ostrova uprostřed vysokých skal, vroubících pobřeží. V tom nebyl omyl možný. Bylo to ve vzdálenosti alespoň pěti mil od Will Tree.
Kdyby kráčel loukami přímo k severovýchodu a pak zamířil k pobřeží, dorazil by ke skalám, nad nimiž se vznášel tento lehký dým jako diadém.
Celý rozrušen začal Godfrey slézat zase dolů až k první rozluce větví. Tam se na okamžik zastavil, aby sebral chumáč mechu a listí, pak vklouzl do otvoru, ucpal ho, jak to šlo, a spustil se rychle k zemi.
Řekl Tartelettovi stručně, aby se neznepokojoval jeho nepřítomností, a spěchal k severovýchodu, aby se dostal k pobřeží.
Byla to dvouhodinová cesta, nejdříve zelenými loukami, osamělými skupinami stromů nebo dlouhými křovinami pichlavých kručinek podél okraje pobřeží. Konečně došel k poslednímu řetězu skal.
Ale Godfrey, když sestoupil dolů, se marně snažil najít opět ten kouř, který spatřil z výšky stromu. Protože si pamatoval přesně místo, odkud vycházel, nemohl jej minout. Prohlížel pozorně tuto část pobřeží.
Volal…
Nikdo neodpověděl. Žádný jiný člověk se neobjevil na tomto předzemí. Ani jediná skála nenesla stopy nedávno založeného ohně, ani vyhaslé ohniště, které mohlo být dobře živeno mořskými travinami nebo chaluhami, které vyvrhlo moře.
„Je přece nemožné, abych se mýlil!“ opakoval Godfrey.
„Byl to opravdu kouř, který jsem spatřil!… A přece!…“ Protože nemůžeme připustit, že by Godfrey trpěl halucinacemi, napadlo ho, že zde asi je nějaký pramen horké vody, nějaký občasný gejzír, který nemohl hned najít, a ten snad vyrážel ze sebe tu páru.
Ale nic neukazovalo na to, že by na ostrově byly takové přírodní vodotrysky.
V tom případě by se objevení sloupu kouře vysvětlilo tímto prostým přírodním jevem.
Godfrey opustil pobřeží a vracel se k Will Tree, prohlížeje si krajinu na zpáteční cestě pozorněji než při cestě tam.
Zahlédl několik přežvýkavců, mezi nimi losy, kteří však prchali tak rychle, že nebylo možné je dohonit.
Asi ve čtyři hodiny byl Godfrey zpět. Než došel na sto kroků, zaslechl ostrý kvikot houslí a brzy stál tváří v tvář profesorovi Tartelettovi, který jako vestálka s pobožnou vážností opatroval oheň, svěřený jeho péči.

XIV. KAPITOLA
v níž Godfrey najde mořem vyvržený předmět, který si jeho společník i on s radostí přivlastní

Mít strpení, nemůžeme-li něco změnit, je filozofická zásada, která, i když neplodila velkolepé věci, je přece neobyčejně praktická! Godfrey byl odhodlán podrobit jí veškeré své další konání. Když již musel žít na tomto ostrově, bylo nejmoudřejší žít zde jak možno nejlépe až do chvíle, kdy se naskytne příležitost ostrov opustit.
Zabývali se proto bez otálení zdokonalováním vnitřního zařízení Will Tree. Z nedostatku pohodlí převládala otázka čistoty nad ostatní.
Listnaté lůžko bylo často obnovováno. Nádobí se skládalo prostě ze škeblí, je však pravda, že talíře nebo mísy

amerického hotelu nemohly být čistší. Musíme k pochvale profesora Tarteletta přiznat, že umývání obstarával bezvadně. S použitím nože se podařilo Godfreyovi zhotovit stůl z velkého kusu uhlazené kůry a čtyř kůlů zaražených do země uprostřed místnosti. Velká polena dříví sloužila jako židle.
Od toho okamžiku nebyli nuceni jíst na kolenou, pokud jim nepříznivé počasí nedovolovalo stolovat venku.
S otázkou oděvu, který podle možnosti šetřili, si nalámali hlavy dost a dost. V této teplotě a zeměpisné šířce bylo pohodlně možné obnažit se do půl těla. Nakonec se však přece jednou kalhoty, kazajky a vlněné košile stanou užíváním nepotřebnými. Čím je potom nahradí?
Měli se odívat kůžemi ovcí a koz, které, když už jim sloužily k obživě, měly jim ještě poskytnout oděv? Bude to nepochybně nutné.
Zatím dal Godfrey často prát tu trochu prádla, kterou měli. Byl to opět Tartelett v úřadě pradleny,jenŽ obstarával tuto práci. Vykonal ji ostatně vždy k všeobecné spokojenosti.
Godfrey se více zabýval opatřováním potravin a nábytku. Měl kromě toho za povinnost být sběračem. Sbírání jedlých kořenů a jablek mu denně zabralo několik hodin, kromě toho zhotovil z tenkých větví jakési sítě, jimiž lovil buď v jasných vlnách potoka, nebo z moře ve výběžcích pobřežních skal, když je odliv odkryl.
Tyto prostředky byly rozhodně velmi nedokonalé, avšak občas se na tabuli ve Will Tree skvěl krásný korál nebo chutná ryba, nemluvě ani o měkkýších, kteří se snadno dali nachytat rukou.
Musíme však připustit, že se jim nedostávalo velmi důležitého kuchyňského zařízení - hrnce k vaření, prostého litinového nebo plechového hrnce. Tento nedostatek byl velmi citelný. Godfreyovi se nepodařilo přes veškerou námahu nahradit toto nutné náčiní něčím jiným.
Proto neměli nikdy ani vařené maso, polévka nikdy nezahajovala hostinu. Tartelett toho srdečně litoval, kde však vzít prostředek k uspokojení tohoto nešťastníka?
Godfrey byl ještě zaujat i jinými starostmi. Když prohlížel skupiny stromů, nalezl jinou mohutnou sekvoji, v jejíž spodní části, stářím vyhlodané, byl také dost veliký otvor.
Zde zřídili kurník, kde byli dobře umístěni opeřenci - kohout a slepice si tam snadno zvykli. Vyseděly tu vejce v suché trávě a i kuřata se tam mohla líhnout. Zavírali je každý večer, aby je ochránili před útokem dravých ptáků, kteří číhali ve vysokých větvích na snadnou kořist a předčasně by zničili narozená mláďata.
Zřízení útulku nebo chlívku pro aguti, ovce, kozy dosud nebylo nutné. Až nastane špatné počasí, ukáže se, bude-li ho třeba. Zatím tito býložravci prospívali na tučné pastvě, kterou jim skýtala louka svým nadbytkem nějakého druhu vikve a výživných kořínků, pro něž jeví největší náklonnost zástupci rodu vepřovitých. Po příchodu na ostrov vrhlo několik koz mladé a ponechali jim tedy veškeré mléko, aby kůzlátka mohly živit.
Ze všeho je vidět, že Will Tree i jeho okolí bylo značně oživeno.
Dobře živená domácí zvířata hledala v parných hodinách dne pod stromem ochranu proti slunci. Nebylo třeba se obávat, že se zaběhnou, aniž bylo nutné obávat se dravců, protože se zdálo, že ostrov Phina nehostil nebezpečná zvířata.
Tak byla přítomnost dostatečně zajištěna a budoucnost ovšem stále nejistá, když se stala neočekávaná příhoda, která postavení trosečníků značně zlepšila.
Bylo to 29. července.
Godfrey procházel ráno tu část pobřeží, která tvořila velký záliv, jemuž dal jméno Dream Bay. Zkoumal ho, aby zjistil, je-li rovněž tak bohatý měkkýši, jako severní pobřeží. Snad stále ještě doufal, že najde nějakou trosku z lodě, protože se mu zdálo příliš podivné, že by vlny na pobřeží nic nevyhodily.
Toho dne pronikl až k západnímu výběžku přecházejícímu v písčité, ploché pobřeží, když jeho pozornost byla upoutána skaliskem podivného tvaru, trčícím nad posledními hromadami řas a chaluh.
Jakési tušení zrychlilo jeho kroky! Jaký však byl jeho úžas i radost, když zjistil, že to, co pokládal za skalisko, je bedna, napůl pokrytá pískem!
Bylo to zavazadlo z Dreamu? Leželo na tomto místě od ztroskotání! Nezůstalo tu snad spíš po jiné katastrofě, která se přihodila později? To nebylo snadné rozhodnout. Celkem však, ať pocházelo odkudkoliv a ať obsahovalo cokoliv, právem je mohl pokládat za dobrou kořist.
Godfrey prohlížel bednu zevně. Nespatřil zde ani znamení, ani adresu, ani jméno, dokonce ani některé z velkých písmen, jimiž bývají opatřovány cestovní bedny Američanů. Snad byl uvnitř nějaký dokument, který označí její původ nebo národnost a jméno majitele? Byla ostatně neprodyšně uzavřena a mohl doufat, že obsah ani delším pobytem v mořské vodě nebyl porušen. Byla to bedna z velmi silného dřeva, potažená pevnou kůží, s měděným kováním na všech rozích, na všech stranách sevřená širokým koženým řemenem.
Nemohl se sice již dočkat, až prozkoumá její obsah, ale přesto Godfrey nepomýšlel na to, aby ji roztříštil, ale chtěl ji otevřít, podaří-li se mu vypáčit zámek. Dopravit ji, jak byla, z Dream Bay do Will Tree, bylo při její váze nemožné, a také jej to ani nenapadlo.
„Dobrá," řekl si Godfrey, „vyprázdníme ji na místě a vykonáme cestu tolikrát, kolikrát bude třeba k přenesení všeho, co obsahuje." Od nejkrajnějšího bodu předzemí až ke skupině sekvojí obnášela vzdálenost asi čtyři míle. To vyžadovalo přece jistý čas a působilo obtíže. Času však měli dost. Na námahu se přitom hledět ovšem nesmí.
Co obsahovala tato bedna?.. Než se vrátí do Will Tree, chtěl se Godfrey alespoň pokusit o její otevření.
Začal tedy uvolňovat řemen. Když se to stalo, stáhl také opatrně kožený povlak, zakrývající zámek. Jak jej však otevřít? To byl nejobtížnější úkol. Godfrey neměl nástroj, který by mu mohl sloužit jako páka. Nůž při této práci nechtěl zničit. Vyhledal si tedy těžký kámen, jímž doufal roztříštit závoru.
Pobřeží bylo pokryto pevnými kameny různých tvarů, které též mohly sloužit jako kladivo.
Godfrey zvedl jeden z nich, velký jako pěst, a udeřil jím prudce na zámek.

K jeho největšímu úžasu závora ihned povolila.
Buďto pukla při nárazu, nebo zámek vůbec nebyl zavřen na klíč.
Srdce Godfreye prudce bušilo, když začal zvedat víko bedny.
Konečně byla otevřena a Godfrey viděl, že kdyby ji měl rozbít, nedokázal by to tak snadno.
Byla to skutečně velice pevná bedna. Vnitřní část byla zesílena ještě zinkovým povlakem, takže mořská voda tam nemohla vniknout. Proto také věci, které obsahovala, ať byly sebechoulostivější, musely být úplně zachovalé.
A jaké to byly předměty! Při jejich vyndávání nemohl Godfrey potlačit výkřiky radosti. Tato bedna patrně patřila některému velice praktickému cestovateli, který chtěl žít v zemi, kde byl odkázán na své vlastní pomůcky.
V první řadě to bylo prádlo: košile, ubrousky, šátky, pokrývky, dále oděv: vlněné kazajky, lněné nebo bavlněné spodní prádlo, pevné kalhoty z plátna a sukna, trikotové zboží, vesty z pevné a trvanlivé látky, dále dva páry silných bot, lovecké střevíce, plstěné klobouky.
V druhé řadě kuchyňské a toaletní nářadí: hrnec na maso - tak žádoucí, znamenitý hrnec! - kotlík, přístroj k vaření kávy a čaje, několik lžic, vidliček a nožů, malé zrcadlo, různé kartáče, konečně něco, čím se zajisté nesmělo pohrdat, tři láhve, obsahující asi patnáct pint kořalky a tafie, a několik liber čaje a kávy.
V třetí řadě zbraně: dva lovecké nože v kožených pochvách, karabina a dvě pušky s kapslemi, tři šestiranné revolvery, asi deset liber střelného prachu, několik tisíc kapslí a značná zásoba kulek a broků - všechny tyto zbraně se zdály být anglické výroby. Nakonec malá kapesní lékárna, dalekohled, kompas, chronometr, sekery a různé podobné náčiní.
Bylo tu také několik anglických knih, několik balíčků nepopsaného papíru, tužky, pera a inkoust, kalendář, bible vydaná v New Yorku a Návod dokonalého kuchaře.
Za těchto okolností to opravdu tvořilo inventář obrovské ceny.
Godfrey se také nemohl radostí udržet. Kdyby sám vybíral tyto poklady k potřebě trosečníků v nouzi, nemohl by vybrat něco lepšího.
Za to skutečně zasluhovala Prozřetelnost dík, a Prozřetelnost ho také dostala z hloubi uznalého srdce.
Godfrey si nemohl odepřít potěšení, aby nevyložil veškeré své poklady na pobřeží. Prozkoumal každý předmět, nenašel však v bedně žádnou listinu, která by udávala její původ, nebo loď, po které byla zaslána.
Ostatně moře v širém okolí nevyvrhlo ani stopu nového ztroskotání. Na skalách ani na pobřeží nic nebylo. Dalo se soudit, že bedna byla přinesena do těchto míst přívalem, když plula kratší nebo delší dobu. Její objem vzhledem k její váze jí patrně umožnil udržet se na hladině moře.
Oba obyvatelé ostrova Phina měli tedy nezbytné životní potřeby na dost dlouhý čas hojně zajištěny: nářadí, zbraně, nástroje, pomůcky, oděv, to všechno jim přinesla - šťastná náhoda…
Bylo zřejmé, že Godfrey nemohl pomýšlet na to, aby sám odnesl tyto předměty do Will Tree. Jejich doprava vyžadovala několik cest, museli si však pospíšit z obavy před špatným počasím.
Godfrey proto uložil většinu zase zpátky do bedny. Vzal s sebou jen pušku, revolver, trochu střelného prachu a olova, lovecký nůž, dalekohled a hrnec.
Pak bednu pečlivě uzavřel, přepásal ji řemenem a rychle spěchal od pobřeží.
Ach, jak byl hodinu nato uvítán Tartelettem! A to profesorovo uspokojení, když mu jeho žák vyjmenovával jejich nové bohatství!
Hrnec, hlavně hrnec jej uváděl v nadšení, které se projevilo řadou skoků, ukončených vítězným pochodem v šestiosminovém taktu.
Ještě nebylo poledne. Godfrey se chtěl ihned po snídani vrátit bez odkladu k Dream Bay. Nutilo jej to, aby všechno viděl zabezpečeno ve Will Tree.
Tartelett nic nenamítal a byl připraven k odchodu. Nemusel již udržovat oheň. Mohli si jej vždy rozdělat pomocí střelného prachu. Profesor však chtěl, aby voda v hrnci klokotala i za jejich nepřítomnosti.
Hned vložil do hrnce, naplněného sladkou vodou, čtvrtku zajíce s tuctem yampových kořenů, zastupujících zeleninu, i s dostatečným množstvím soli, kterou našli ve štěrbinách skal.
„Však se pěna sebere sama!“ zvolal Tartelett, neboť byl velmi spokojen se svým dílem.
Rychlými kroky se ubírali k Dream Bay, kráčejíce napříč krajinou.
Bedna byla dosud na místě. Godfrey ji opatrně otevřel. Za stálých Tartelettových výkřiků obdivu přikročil k vybírání různých předmětů.
Při první cestě Godfrey a jeho společník, přeměnění v nákladní mezky, mohli odnést do Will Tree zbraně, střelivo a část oblečení.
Oba si po té námaze odpočinuli u stolu, na němž kouřila zaječí polévka, prohlášená za výbornou. Podle profesorova výroku něco lepšího nad toto maso nebylo možné vůbec najít. Ó, ten podivuhodný účinek strádání!
Příští den Godfrey a Tartelett vyšli za svítání a tři nové cesty stačily k vyprázdnění bedny a přenesení jejího obsahu.
Před večerem byly odneseny nářadí, zbraně, nástroje a byly uloženy ve Will Tree.
Konečně, 1. srpna, bedna, kterou jen s námahou museli smýkat kupředu, našla místo v příbytku, kde sloužila k uschování prádla.
Tartelett svým těkavým duchem viděl nyní budoucnost v růžovém světle. Nepodivíme se tedy, že toho dne s houslemi v ruce vyhledal svého žáka a řekl mu velmi vážně, jako by byl v salonu Kolderupova paláce:
„Nuže, drahý Godfreyi, nebude načase, abychom opět začali s tanečními hodinami?“

XV. KAPITOLA

v níž se přihodí něco, co se stane alespoň jednou v životě všem skutečným i vymyšleným Robinsonům

Budoucnost se jevila v méně temném světle. Spatřoval-li však Tartelett zpočátku ve vlastnictví tohoto nářadí, nástrojů a zbraní pouze prostředek, jak si udělat život v samotě poněkud příjemnější, pomýšlel Godfrey již na možnost opustit ostrov Phina. Nemohl snad nyní postavit dost pevný člun, aby mu umožnil dosáhnout buď sousední země, nebo lodi, plující v dohledu?
Přece však to byly myšlenky Tarteletta, jejichž uskutečnění vyplnilo hlavně následující týdny.
Šatník byl brzy umístěn ve Will Tree, usnesli se však užívat ho jen s šetrností, která se doporučovala vzhledem k nejisté budoucnosti. Profesor se musel podrobit pravidlu, že použije těchto částí oděvu jen v případě skutečné potřeby.
„K čemu to?“ ptal se rozmrzele, „není to příliš velká šetrnost?
K ďasu! Nejsme divoši, abychom chodili polonazí!“
„Prosím za odpuštění,“ řekl Godfrey, „jsme divoši a nic jiného!“
„Jak myslíte. Připustíte však přece, že tento ostrov opustíme dříve, než spotřebujeme tyto šaty!“
„Nevím, Tartelette, a je lépe mít spíš zásobu než nedostatek.“
„Tedy alespoň v neděli, v neděli snad bude dovoleno obléknout se poněkud slušněji?“
„Nuže, ano, v neděli i ve sváteční dny,“ odvětil Godfrey, neboť nechtěl příliš odporovat svému lehkomyslnému společníkovi, „protože dnes je však pondělí, máme celý týden čas na svou garderobu!“ Není snad třeba podotýkat, že Godfrey si od okamžiku, kdy vstoupil na ostrov, nezapomněl zaznamenávat uplynulé dny. Podle kalendáře nalezeného v bedně mohl tedy zjistit, že dnešní den je skutečně pondělí.
Zatím byly rozděleny denní práce podle schopností každého z nich.
Nebylo už zapotřebí udržovat dnem i nocí oheň, k jehož rozžehnutí měli nyní prostředky. Tartelett byl tedy zproštěn - nikoliv bez lítosti - úkolu, který se mu tak líbil. Měl nyní na starosti opatřit zásobu yampových kořenů a camasů, a zejména těch, neboť tvořily denní chléb tabule. Proto chodil profesor denně sbírat až k čáře křovin, která vroubila louku na zadní straně Will Tree. Musel urazil jednu až dvě míle, zvykl si však na to. Pak se příležitostně zabýval sbíráním ústřic nebo jiných měkkýšů, kterých snědli značné množství.
Godfrey si vyhradil ošetřování domácích zvířat a obyvatel kurníku.
Řeznické řemeslo mu nebylo po chuti, ale nakonec přemohl svůj odpor.
Díky jeho péči se objevila často při obědě polévka, provázená kusem pečeného masa, takže jejich jídelní lístek byl dost pestrý. Zvěře byla v lesích ostrova Phina hojnost a Godfrey se odhodlal lovit, pokud to dovolí ostatní naléhavější práce. Chtěl dobře využít pušek, střelného prachu a olova své zbrojnice. Nejdříve však chtěl zdokonalit zařízení příbytku.
Nástroje mu umožnily zhotovit několik lavic nejen uvnitř Will Tree, ale i před ním. Sedadla byla nahrubo osekána sekerou, na stole, nyní méně hrbolatém, se důstojně vyjímaly mísy, talíře a příbory, jimiž jej profesor Tartelett okrášlil. Lůžka byla opatřena dřevěnými rámy, čímž suchá tráva, do nich vložená, získala lepší vzhled. Polštáře a matrace dosud neměli, avšak pokrývky jim je dostatečně vynahradily. Různé kuchyňské náčiní se již nepovalovalo po zemi, bylo uloženo na prknech, upevněných uvnitř příbytku. Movitý majetek, prádlo a oděv, byly umístěny pečlivě v dutinách kůry sekvoje, kde byly chráněny před prachem. Zbraně a nástroje zavěsili na silné šrouby. Zdobily holé plochy stěn.
Godfrey chtěl také opatřit příbytek dveřmi, aby domácí zvířata nemohla v noci vniknout dovnitř a rušit spánek. Protože nemohl zhotovit prkna sekerou a pilkou, které měl, použil dlouhé a silné kusy kůry, kterou snadno odloupal. Zhotovil tak dveře, dost pevné, aby chránily vchod do Will Tree. Zároveň vyřízl ve stromě dvě okénka proti sobě, aby mohlo do místnosti vnikat světlo a vzduch.
Okenice mohly být na noc uzavřeny: od rána do večera nebylo však už třeba osvětlovat příbytek smolnými pochodněmi, které tam čadily.
Čím později zaplaší temno dlouhých zimních večerů, Godfrey dosud nevěděl. Podaří se mu zhotovit svíčky z tuku ovcí, nebo se bude muset spokojit smolnými větvemi?
Jiná obtíž se vyskytla při zhotovení komínu uvnitř Will Tree. Dokud trvalo krásné počasí, ohniště, umístěné venku v dutině druhé sekvoje, postačilo všem potřebám kuchyně. Až však nastane špatné počasí, až bude proudem pršet, až bude nutno chránit se proti zimě, která se nevyhnutelně dala očekávat, budou nuceni hledat prostředek, jak rozžehnout oheň uvnitř příbytku a poskytnout kouři volný odchod.
Velmi užitečnou prací, kterou Godfrey provedl, bylo spojení obou břehů potoka na pokraji skupiny sekvojí. Podařilo se mu, ne bez námahy, zarazit do rychle tekoucí vody sloupy, na něž upevnil několik trámců, které sloužily za most. Tak se mohli dostat na severovýchodní břeh, aniž byli nuceni použít brodu, který je nutil k oklice dvou mil podél toku.
I když Godfrey pomýšlel na všechno, co mohlo zpříjemnit život na tomto ostrově ztraceném v Tichém oceánu, pro případ, že by jeho společník a on byli odsouzeni žít zde dlouho, snad navždy - nechtěl přesto zapomenout na nic, co mohlo zvýšit naději na vysvobození.
Bylo až příliš jisté, že ostrov Phina neležel v oblasti lodních cest.
Neposkytoval bezpečný přístav, neposkytoval prostředky k opatření nových potravin. Nic nemohlo lákat lodě, aby se s ním seznámily. Přece však nebylo nemožné, že válečná nebo obchodní loď popluje na dohled kolem.
Bylo tedy nutné vymyslet prostředek, jak vzbudit pozornost takových lodí a ukázat jim, že ostrov je obydlen.
K tomu účelu zamýšlel Godfrey vztyčit vlajkový stožár na výběžku předhoří, prostírajícího se k severu, a obětoval na to polovinu kusu látky nalezeného v bedně. Protože se obával, že bílá barva bude viditelná jen ve velice omezeném okruhu, pokusil se obarvit svoji vlajku bobulemi jistého druhu křovin, rostoucích na úpatí písčin. Dostal takto živou červeň, která však z nedostatku mořidla nebyla stálá. Proto musel být připraven na znovuobarvení své látky, jakmile vítr nebo déšť její barvu setře.
Tyto různé práce jej zaměstnávaly až do 15. srpna. Po několik týdnů bylo nebe skoro stále jasné, nepočítaje dvě nebo

tři neobyčejně prudké bouře, které chrlily dolů množství vody, kterou půda do sebe dychtivě sála.
V tomto čase začal Godfrey lovit. Byl-li však dost zručný v zacházení se zbraní on, nemohl počítat s Tartelettem, který dosud nevystřelil svou první ránu.
Godfrey tedy věnoval několik dní v týdnu lovu srstnaté nebo pernaté zvěře, která, ačkoliv nebyla příliš hojná, mohla postačit potřebám Will Tree. Několik koroptví, lesních holubů a určitý počet bekasínek, bahenních ptáků příbuzných slukám, tvořilo vítanou změnu obvyklého jídelního lístku. Dvě tři antilopy padly také olovem mladého lovce, a profesor, i když nepřispěl k jejich ulovení, uvítal je vždy s velkou radostí, když se objevily v podobě kýt a kotletek.
Godfrey při lovu nikdy nezapomněl pečlivě obhlížet ostrov.
Vnikl až do nitra lesů pokrývajících jeho střední část. Sledoval potok, jehož vody pramenily na západním svahu ústředního řetězu pahorků. Vystoupil znovu na vrchol kužele a šel po druhé straně až k východnímu pobřeží, jím dosud nenavštívenému.
„Ze všech těchto výzkumů," opakoval si Godfrey, „je možné soudit na toto: ostrov Phina nehostí škodlivá zvířata ani dravce, ani hady, ani ještěrky. Nespatřil jsem ani jediného z nich. Kdyby zde byli, rány z pušky by je jistě vyplašily! Je to šťastná okolnost. Kdybychom byli nuceni hájit Will Tree proti jejich útokům, jak bychom při tom dopadli?" Pak dospěl k jinému, zcela přirozenému úsudku:
„Z toho lze soudit," řekl si, „že ostrov není obydlen. Již dávno by se domorodci nebo trosečníci ukázali, protože by slyšeli třesk našich střelných zbraní. Není zde nic než ten nevysvětlitelný kouř, který jsem dvakrát zahlédl!" Jisté je, že Godfrey nikdy nenašel stopy nějakého ohně. Také horské prameny, jimž mohl připisovat původ páry, nebyly podle všeho na ostrově Phina, který nejevil sopečné útvary. Byl nepochybně podvakrát hříčkou téhož přeludu.
Ostatně se toto objevení kouře nebo páry více neopakovalo. Ani když Godfrey podruhé vystoupil na vrchol středního kužele, i když z něho opět sestoupil, ani když zase vylezl až do koruny Will Tree, nespatřil nic, co by upoutalo jeho pozornost. Konečně docela zapomenul na tuto okolnost.
Několik týdnů uplynulo při těchto zařizovacích pracích a loveckých výpravách. Každý den přinesl zlepšení společného života.
Každou neděli, jak si vymínil, oblékl Tartelett své nejlepší šaty. V takové dny nemyslel na nic než na procházku pod mohutnými stromy, přičemž hrál na housle. Dělal všelijaké umělecké kroky a dával hodiny sám sobě, protože jeho žák se rozhodl vzpírat se pokračovat ve svém vyučování.
„K čemu to?" říkal Godfrey na profesorovy prosby.
„Přemýšlejte přece: Dovedete si představit Robinsona jako jsem já, který se učí tanci a vybraným mravům?"
„A proč ne?" odpověděl Tartelett vážně, „proč by byl Robinson takového typu zbaven povinnosti chovat se slušně? Musíme se chovat slušně pro sebe, ne pro jiné!" Na to neměl Godfrey odpověď. Přece však nepovolil, a proto profesor zůstal jen profesorem sám pro sebe.
Den 13. září se vyznamenal jedním z nejsmutnějších zklamání, která se mohou přihodit nejnešťastnějším trosečníkům, vrženým na opuštěný ostrov.
Ačkoliv Godfrey již nikdy nespatřil v žádné části ostrova nevysvětlitelný a neobjevitelný kouř, toho dne, okolo třetí hodiny odpoledne, byla jeho pozornost upoutána dlouhým pruhem kouře, o jehož původu se nemohl mýlit.
Odebral se právě až ke konci Flag Pointu - jak pojmenoval předhoří, kde vztyčil vlajku. Když pak pohlédl dalekohledem, spatřil na okraji obzoru kouř, který západní vítr hnal k ostrovu.
Godfreyovo srdce prudce bušilo.
„Loď!" zvolal.
Popluje však parník na dohled ostrova Phina? A stane-li se tak, přiblíží se natolik, aby signály mohly být z jeho paluby spatřeny nebo zaslechnuty? Nebo snad tento kouř sotva spatřený zmizí i s lodí na severozápadním nebo jihozápadním obzoru?
Po dvě hodiny byl Godfrey zmítán různými pocity, které lze spíš naznačit než popsat.
Skutečně, kouř pomalu mohutně! Housti, když parník zesiloval oheň, a řídl, div že nezmizel, když přiložené uhlí dohořelo. Loď se tedy zjevně přibližovala. Okolo čtvrté hodiny odpoledne se tělo lodi objevilo na rozhraní nebe a vody.
Byl to velký parník, plující na severovýchod - Godfrey to snadno poznal. Bude-li plout tímto směrem, přiblíží se určitě k ostrovu Phina.
Godfrey chtěl v prvním okamžiku běžet do Will Tree, aby o tom informoval Tarteletta. Ale proč? Dva lidé dávající znamení měli stejnou cenu jako jeden člověk. Zůstal tedy, dalekohled u očí, a nechtěl ztratit ani jediný pohyb lodi.
Parník se stále blížil k pobřeží, aniž vlastně mířil přímo k ostrovu.
Okolo páté hodiny se čára obzoru zvedala již výš než lodní trup a zcela zřetelně byly vidět tři stěžně goelety. Godfrey mohl dokonce rozeznat barvy vlajky na přídi.
Byly to americké barvy!
„Vidím-li já tyto vlajky, je zcela nemožné, aby z paluby nespatřili moji vlajku. Vítr ji rozvinuje tak, že ji mohou snadno spatřit dalekohledem! Co kdybych dával znamení jejím zvedáním a spouštěním, abych lépe naznačil, že pevnina si přeje spojení s lodí? Ano! Nesmím ztratit ani okamžik!" Myšlenka byla dobrá! Godfrey běžel k výběžku Flag Point a začal manévrovat s vlajkou jako na pozdrav, pak ji spustil do poloviny stěžně - což v námořnických zvycích znamená žádost o pomoc nebo podporu.
Parník se přiblížil ještě alespoň na tři mile k pobřeží, avšak jeho vlajka, stále ve stejné poloze na zadním stěžni, neodpovídala své družce na Flag Pointu!
Godfrey cítil, jak se mu svírá srdce. Patrně jej neviděli!… Bylo půl sedmé a brzy nastane soumrak.
Zatím parník nebyl vzdálen více než dvě mile od výběžku předhoří, ke kterému rychle plul. V tom okamžiku slunce

zmizelo pod obzorem. S prvními stíny noci se Godfrey musel vzdát veškeré naděje, že bude spatřen.
Začal opět bez úspěchu vztyčovat a spouštět svou vlajku… Neodpověděli mu.
Nato vystřelil několikrát z pušky, ačkoliv vzdálenost byla ještě příliš velká a vítr neodnášel zvuk tímto směrem!…
Žádný výstřel z paluby neodpovídal. Noc se zatím pomalu skláněla, a trup lodi již nebyl vidět. Nebylo pochyby, že během hodiny loď mine ostrov Phina.
Godfreye, který nevěděl, co má dělat, konečně napadlo, aby zapálil skupinu smolných stromů, rostoucích v blízkosti Flag Pointu. Podpálil hromadu suchého listí trochou střelného prachu, načež přiložil oheň ke skupině smrků, které ihned vzplanuly jako ohromná pochodeň.
Ale z paluby neodpověděla světla tomuto ohni na zemi, a Godfrey se smutně vrátil do Will Tree a cítil se ještě opuštěnější než dosud.

XVI. KAPITOLA
v níž se přihodí něco, co nemůže čtenáře přivést v úžas

Tato rána Godfreye zdrtila. Vrátí se někdy ta očekávaná naděje, která mu dnes unikla? Mohl doufat? Ne! Nevšímavost posádky lodi, která plula na dohled kolem ostrova Phina, aniž se snažila jej poznat, se dala předpokládat u všech ostatních lodí, které zabloudí do této opuštěné části Tichého oceánu. Proč by ty druhé měly zakotvit spíš než tato, zejména když ostrov neposkytoval ani jediný ochranný přístav?
Godfrey strávil smutnou noc. Každým okamžikem se vzbudil úlekem, jako by v dálce zaslechl výstřel z děla, a ptal se, zda posádka parníku konečně přece nespatřila velký oheň, který dosud planul na pobřeží, a zda se nesnaží oznámit svoji přítomnost výstřelem?
Godfrey naslouchal… Byl to asi jen klam předrážděného mozku.
Když zase nastal den, přesvědčoval se, že objevení té lodi byl jenom sen, který začal včera ve tři hodiny odpoledne. Ale ne! Byl si příliš jistý, že v dohledu ostrova Phina se objevila loď ve vzdálenosti asi dvou mil, a také neméně jistý, že nezakotvila!
O tomto zklamání se Godfrey nezmínil Tartelettovi ani slovem. Proč by mu to také sděloval? Tento lehkomyslný duch neviděl nikdy dále než na čtyřiadvacet hodin. Nestaral se ani o příležitost, která by se mu mohla naskytnout a jíž by využil k tomu, aby opustil ostrov. Netušil, že by mu v budoucnosti mohly nastat trpčí zkoušky. San Francisco začalo mizet v jeho vzpomínkách. Neměl snoubenku, která jej očekává, ani strýce Williama, kterého by opět spatřil. Kdyby mohl na tomto kousku země zahájit taneční hodiny, byly by jeho tužby splněny - i kdyby měl jen jediného žáka.
Nepomýšlel-li profesor na bezprostřední nebezpečí, které by mohlo ohrozit bezpečnost tohoto ostrova, který nehostil ani dravce, ani domorodce, velice se zklamal. Ještě ten den byl jeho optimismus podroben kruté zkoušce.
Asi ve čtyři hodiny odpoledne šel Tartelett podle svého zvyku sbírat ústřice a škeble na tu část pobřeží, která ležela za Flag Pointem, když Godfrey spatřil, jak se úprkem vrací k Will Tree. Podobal se člověku, který prchá, aniž by měl odvahu otočit hlavu.
„Co se stalo?“ zvolal Godfrey ulekaně a šel svému společníkovi vstříc.
„Tam!… Tam!…“ odpověděl Tartelett a ukazoval na část moře, kterou bylo vidět na severu skupinou Will Tree.
„Ale, co je vlastně?“ ptal se Godfrey, jehož první myšlenkou bylo, aby spěchal k okraji sekvojí.
„Člun!“
„Člun?“
„Ano! - divoši… celé loďstvo divochů!… Snad lidožroutů!…“ Godfrey pohlédl v naznačeném směru.
Nebylo to loďstvo, jak tvrdil ustrašený Tartelett, který se však mýlil jenom v počtu.
Člun, plující po moři, jež bylo v tomto okamžiku velice klidné, se pohyboval půl míle od předhoří, jako by chtěl obeplout Flag Point.
„A proč by to byli divoši?“ řekl Godfrey a obrátil se k Tartelettovi.
„Protože na ostrovech Robinsonů,“ odpověděl Tartelett, „jsou to vždy divoši, kteří dříve nebo později připlují.“
„Není to spíš člun obchodní lodi?“
„Lodi?“
„Ano… parníku, který plul včera odpoledne v dohledu našeho ostrova?“
„A vy jste mi nic neřekl?“ vykřikl Tartelett a zoufale zvedal ruce k nebi.
„K čemu?“ odvětil Godfrey, „vždyť jsem se domníval, že loď nadobro odplula. Avšak tento člun k ní může patřit! Brzy to zjistíme!…“ Godfrey se rychle vrátil do Will Tree, vzal dalekohled a vrátil se k okraji stromů.
Odtud mohl dobře pozorovat člun, z něhož rozhodně museli spatřit vlajku na Flag Pointu, rozvinutou lehkým vánkem. Dalekohled klesl od očí Godfreye.
„Divoši!… Ano!… Jsou to skutečně divoši!“ zvolal.
Tartelett cítil chvění v kolenou a prudké třesení mu projelo tělem.
Byl to skutečně člun divochů, který Godfrey viděl a jenž se blížil k ostrovu.
Zhotoven jako piroga polynéských ostrovanů, byl opatřen dost velkou plachtou z bambusových vláken; vahadlo, umístěné na levém boku, mu zajišťovalo rovnováhu při větru.
Godfrey rozeznal zřetelně tvar člunu, byla to piroga - svědčící patrně o tom, že ostrov Phina není příliš vzdálen od pobřeží Malajska. Nebyli to však Malajci, které nesl tento člun: byli to polonazí černoši, a bylo jich asi dvanáct.
Nebezpečí, že naši osadníci budou spatřeni, bylo veliké. Godfrey začal litovat, že vztyčil vlajku, jež nebyla zpozorována posádkou lodě, kterou však jistě uvidí posádka v piroze. Bylo příliš pozdě spustit ji dolů.
Politováníhodná okolnost. Bylo patrné, že divoši, kteří opustili některý sousední ostrov, zde chtějí přistát, v domnění,

že tento ostrov je neobydlen, jak skutečně byl před ztroskotáním Dreamu. Byla zde však vlajka, která prozrazovala přítomnost lidských tvorů na tomto pobřeží. Jak se k nim měli osadníci zachovat, vystoupí-li na pevninu?
Godfrey nevěděl, co dělat. Nejdůležitější bylo v první řadě pozorovat, vstoupí-li domorodci na ostrov nebo ne. To se musel dozvědět.
S dalekohledem u očí sledoval pirogu, viděl, že míří k výběžku předhoří, že ho obeplula a že se plaví podél pobřeží, a že nakonec zakotvila u potůčku, který o dvě míle výše tekl kolem Will Tree.
Pokud domorodce napadne sledovat směr toku, museli by za chvíli přijít ke skupině sekvojí, aniž bylo možné jim v tom zabránit.
Godfrey a Tartelett se rychle vrátili do svého obydlí. Jednalo se především o to, aby provedli některá opatření na obranu proti náhlému přepadení a připravili se k obraně. Myšlenky profesora se však ubíraly zcela jiným směrem.
„A co," prohlásil, „je to přece osud! Vždyť tak o tom psali! Tomu nelze uniknout. Nemůžete přece být Robinsonem, aniž by piroga nezakotvila u vašeho ostrova, aniž by lidožrouti dnes nebo zítra nenavštívili ostrov. Ach, ani pan Daniel Defoe, ani pan Johann David Wyss nepřeháněli. Dělejte potom ještě Robinsony!"
„Důstojný Tartelette, neděláme Robinsony, stali jsme se jimi, a ty si můžeš jenom blahopřát, že nejsi hrdinou anglického ani švýcarského romanopisce." Po svém návratu do Will Tree se Godfrey pustil do těchto bezpečnostních opatření: oheň rozžehnutý uvnitř sekvojí byl uhašen a popel rozházen, aby nezanechal žádnou stopu, slepice, kohouti a kuřata byly již nahnány do kurníku, aby v něm strávily noc. Museli se spokojit s tím, že zatarasili vchod větvemi, aby jej podle možnosti ukryli. Ostatní zvířata, aguti, ovce a kozy, vyhnali na louku, bylo však nepříjemné, že je rovněž nemohli zavřít do chléva. Veškeré nástroje a potřeby zanesli do obydlí, venku nenechali nic, co by mohlo prozradit přítomnost lidských tvorů. Když Godfrey a Tartelett vstoupili dovnitř, byly dveře Will Tree neprodyšně uzavřeny.
Tyto dveře, zhotovené z kůry sekvojí, splynuly s kůrou kmene a mohly uniknout očím domorodců, pokud nepřijdou příliš blízko. Podobně to udělali s oběma okny, jejichž okenice také zavřeli. Pak zhasli a v obydlí zavládla úplná tma.
Jak dlouhá byla tato noc! Tartelett i Godfrey zaslechli zvenčí každý zvuk. Praskot suché větve, vánek větru jimi zachvěl. Domnívali se, že slyší blížící se kroky. Zdálo se jim, že někdo obchází kolem Will Tree. Pak Godfrey přistoupil kjednomu oknu, pootevřel poněkud okenici a hleděl úzkostlivě do tmy.
Dosud se nic nedělo.
Brzy však Godfrey zaslechl nablízku kroky. Jeho sluch jej tentokrát nemohl klamat. Vyhlédl ještě, nespatřil však nic než kozu, hledající útulek pod stromy.
Kdyby ostatně domorodci skutečně objevili tohle obydlí ukryté v ohromné sekvoji, byl plán Godfreye následující: vylézt s Tartelettem úzkou chodbou a prchnout až do vysokých větví, kde rozhodně mohli klást lepší odpor. S puškami a revolvery při množství nábojů měli snad naději, že zvítězí nad tuctem divochů, kteří neměli střelné zbraně. I když měli luky a šípy, jimiž by zdola útočili, nebylo pravděpodobné, že by něco zmohli proti dobře mířeným výstřelům shora.
Kdyby naopak vylomili dveře příbytku a pokusili se dostat na větve stromu jeho vnitřkem, bylo by pro ně nesnadné se tam dostat, protože by museli vylézt úzkým otvorem, který bylo možné snadno uhájit.
Godfrey ostatně nemluvil s Tartelettem o této okolnosti. Nešťastník byl již dost poděšen připlutím pirogy. Myšlenka, že snad bude nucen uprchnout do nejhořejší části stromu jako do ptačího hnízda, mu nemohla poskytnout uspokojení. Bude-li to nutné, Godfrey ho v posledním okamžiku odvleče, aniž by mu poskytl čas na rozmyšlenou.
Noc uplynula ve střídavém strachu a naději. K přímému útoku nedošlo. Divoši dosud nevnikli až ke skupině sekvojí. Snad čekali na den, aby se vydali do nitra ostrova.
„Je pravděpodobné, že to tak udělají," řekl Godfrey, „protože naše vlajka jim prozradí, že je obydlen! Je jich však jen tucet, a proto musí být opatrní. Jak by mohli tušit, že mají co dělat jen s dvěma trosečníky? Ne! Oni se neodváží, až za jasného dne… neusadí-li se zde…"
„Neodplují-li ještě před svítáním," odpověděl Tartelett.
„Odplují? Copak by přišli jen proto, aby strávili noc na ostrově Phina?"
„Nevím!" odvětil profesor, který si nemohl ve svém úleku vysvětlit jejich příchod jinak než chutí na lidské maso.
„Ať je tomu jakkoliv," odpověděl Godftey, „nepřijdou-li divoši zítra ráno k Will Tree, pokusíme se je vyhledat sami."
„My dva?"
„Ano, my dva… Nebylo by nic hloupějšího, než se od sebe oddělit! Kdo ví, nebudeme-li nuceni uchýlit se do lesů uvnitř ostrova a na několik dní se tam ukrýt… až odpluje piroga! Ne, zůstaneme spolu, Tartelette!"
„Běda!…" řekl profesor chvějícím se hlasem.
„Zdá se mi, že slyším venku…" Godfrey se opět pozvedl k oknu, ale brzy se zase posadil.
„Ne," pravil, „dosud se neděje nic podezřelého! To je náš dobytek. Jde do lesa."
„Snad ho ženou!" zvolal Tartelett.
„Naopak, jde docela klidně," odpověděl Godfrey.
„Zdá se mi spíš, že hledá ochranu před ranní rosou."
„Ach," vzdychl Tartelett tak žalostným hlasem, že by se Godfrey přes vážnost situace rád smál, „to by se nám nemohlo v Kolderupově paláci na Montgomery Street přihodit."
„Brzy nastane den," řekl Godfrey.
„Nepřijdou-li divoši po uplynutí jedné hodiny, opustíme Will Tree a půjdeme na sever ostrova je vyhledat. Jste přece schopen držet pušku, Tartelette?"
„Držet!… Ano!…"
„A vystřelit z ní určitým směrem?"
„Nevím! Nikdy jsem se o to nepokusil, a můžete si být jist, Godfreyi, že má kulka netrefí…"
„Kdo ví, zda již samotný výstřel nepostačí, aby zastrašil tyto divochy!" Hodinu nato bylo dost jasno, takže mohli

přehlédnout kraj až za skupinu sekvojí.
Godfrey otevřel nyní zvolna a opatrně okenice obou oken. Tím, které mířilo na jih, nespatřil nic neobyčejného. Domácí zvířata se klidně procházela pod stromy a nezdála se být polekána. Když se o tom Godfrey přesvědčil, opět pečlivě uzavřel okno. Otvorem obráceným k severu byl výhled až na pobřeží. Ve vzdálenosti asi dvou mil bylo vidět nejzazší výběžek Flag Pointu, avšak ústí potoka, u něhož divoši včera zakotvili, nebylo vidět.
Godfrey hleděl ven, aniž použil svůj dalekohled, aby přehlédl okolí Will Tree na této straně ostrova Phina.
Všude byl úplný klid.
S dalekohledem u očí přehlédl Godfrey zrakem část ostrova až k předhoří Flag Pointu. Snad to bylo tak, jak pravil Tartelett, ačkoliv to bylo nepravděpodobné: že totiž divoši odpluli, když strávili noc na pevnině, aniž se snažili zjistit, je-li ostrov obydlen.

XVII. KAPITOLA
v níž Tartelettova puška vykoná pravý zázrak

V tom však výkřik, který vyklouzl Godfreyovi, Tarteletta vymrštil. Nebyly už žádné pochybnosti: divoši zjistili, že je ostrov obydlen, neboť vlajka, vztyčená na kraji předhoří, již nevlála na vrcholu stěžně Flag Pointu.
Nastal okamžik, kdy bylo nutné vydat se na zamýšlenou cestu, aby se přesvědčili, zda divoši dosud pobývají na ostrově a co tam dělají.
„Půjdeme!“ řekl svému společníkovi.
„Půjdeme? Avšak…“ odpověděl Tartelett.
„Chcete zde raději zůstat?“
„S vámi, Godfreyi… ano!“
„Ne… sám!“
„Sám!… Nikdy!…“
„Pojďte tedy!“ Tartelett dobře věděl, že Godfreye nic neodvrátí od jeho rozhodnutí, a odhodlal se jít s ním. Zůstat ve Will Tree, k tomu neměl odvahu.
Než odešli, Godfrey se přesvědčil, jsou-li zbraně v pořádku. Obě pušky byly nabity kulkami a jedna z nich přešla do rukou profesora, kterému tato zbraň způsobila zrovna tolik rozpaků, jako by způsobila domorodcům ostrovů Polynésie. Kromě toho musel zastrčit lovecký nůž za pás, na kterém již byla zavěšena munice. Napadlo ho vzít také svoje housle, v domněnce, že snad divoši budou více nadšeni vrzáním, které by jiný umělec nedokázal vyloudit.
Godftey měl dost práce, aby mu tuto myšlenku, stejně směšnou jako nepraktickou, vymluvil.
Mohlo být asi šest hodin ráno. Vrcholky sekvojí se skvěly v prvních slunečních paprscích.
Godfrey pootevřel dveře, vykročil ven a zkoumal skupinu stromů.
Bylo úplné ticho.
Zvířata se vrátila na louku. Bylo vidět, jak se ve vzdálenosti asi čtvrt mne klidně pasou. Nic nenasvědčovalo tomu, že by byla něčím znepokojená.
Godfrey pokynul Tartelettovi a vykročil. Profesor, pod svou válečnou výzbrojí celý zkroucený, jej ne bez otálení následoval.
Nato Godfrey opět zavřel dveře a přesvědčil se, že úplně splývají s kůrou sekvoje. Pak přihrnul ještě k patě stromu svazek roští, zatížil ho několika velkými kameny a zamířil k potůčku, podél jehož břehu chtěl v případě potřeby dojít až k ústí.
Tartelett jej následoval, rozhlížel se každým krokem nepokojně kolem sebe, avšak obava, že zůstane sám, mu nedovolila, aby byl pozadu.
Godftey se zastavil, když došel k okraji skupiny stromů. Vytáhl z pouzdra dalekohled a přehlížel s největší pozorností celou pobřežní čáru, prostírající se od předhoří Flag Pointu až k severovýchodnímu výběžku ostrova.
Nebylo vidět živého tvora, ani kouř z ležení nestoupal do vzduchu.
Nejkrajnější výběžek předhoří byl rovněž opuštěn, avšak najdou zde nepochybně četné otisky stop. Pokud se týká vlajky, Godfrey se nemýlil. Stěžeň cněl sice ještě na svém místě, byl však zbaven vlajky.
Když divoši došli do těchto míst, zmocnili se patrně červené látky, která nejspíš dráždila jejich chtivost, a pak se vrátili ke své loďce při ústí potoka.
Godfrey se pak obrátil, aby jeho zrak přehlédl celé západní pobřeží.
Rozkládala se zde dokonale opuštěná krajina - od Flag Pointu až k ploše Dream Bay.
Loď na mořské hladině nespatřili. Jestliže divoši zase vstoupili do své pirogy, museli si myslet, že plují nyní pod ochranou skal tak blízko podél pobřeží, že nebylo možné je spatřit.
Godfrey však nemohl a nechtěl zůstat v nejistotě. Záleželo mu na tom, aby zjistil, zda piroga opustila ostrov nadobro nebo ne.
Aby to však mohl zjistit, bylo nutné vyhledat místo, kde domorodci včera přistáli, tedy ústí potoka, tvořící jakousi úzkou zátoku.
To také ihned provedli.
Břehy malého toku řeky, zastřené skupinami stromů, byly vroubeny v délce asi dvou mil křovinami. Tato okolnost umožňovala přiblížit se až k místu přistání, aniž by se vydali do nebezpečí, že budou spatřeni. Bylo ovšem možné, že divoši se již odvážili projít kus cesty podél toku potoka. Aby byli připraveni na tuto možnost, museli se ubírat vpřed s největší opatrností.
Godfrey se však právem domníval, že v tuto časnou hodinu divoši, unavení dlouhou plavbou, dosud neopustili místo,

kde vstoupili na pevninu. V tom případě poznají, nebude-li výhodnější je překvapit. Tento úmysl začal bez otálení provádět. Bylo důležité, aby se nedali předejít. Za podobných okolností je v největší výhodě ten, z jehož strany padnou první výstřely. Godfrey a Tartelett prohlédli zápalky nabitých pušek, rovněž tak i revolvery, a pak se začali plížit podél levého břehu.
Všude kolem bylo ticho. Hlouček ptáků poletoval z břehu na břeh, honil se ve vysokých větvích a nejevil žádné znepokojení.
Godfrey šel vpředu, můžeme však věřit, že jeho průvodce se musel namáhat, aby mu zůstal v patách. Kráčejíce strom od stromu, blížili se oba k pobřeží, aniž se příliš vydávali do nebezpečí, že budou spatřeni. Zde je kryly husté křoviny, takže z druhého břehu nemohli být spatřeni a jejich hlavy úplně zmizely pod vysokými rostlinami, jejichž pohyb ovšem prozrazoval, že spíš tudy kráčí člověk než zvíře. Ať tomu bylo jakkoliv, šíp z luku nebo kámen z praku je mohl přece jen znenadání zasáhnout. Bylo nutné, aby byli opatrní.
Přes všechno napomínání Tartelett klopýtl několikrát přes kořeny ukryté pod rostlinami a dvakrát nebo třikrát upadl, čímž mohla být ohrožena jejich bezpečnost. Godfrey začal litovat, že toho nemotoru přinutil, aby jej provázel. Skutečně, tento nepraktický člověk mu nemohl mnoho prospět. Bylo by lépe nechat ho ve Will Tree, a kdyby k tomu nesvolil, ukrýt jej někde v lese. Na to však bylo nyní již pozdě.
Za hodinu poté, co opustili skupiny sekvojí, Godfrey a jeho společník urazili míli - jen míli - protože pochod pod těmito vysokými rostlinami a mezi těmito hustými křovinami nebyl vůbec snadný. Ani jeden z nich nespatřil dosud nic podezřelého.
Zde byla rozlehlá mýtina asi sto yardů, kde nebyly stromy. Potok tekl mezi holými břehy a krajina byla otevřenější. Godfrey se zastavil. Prohlížel pozorně celou louku po pravém i levém břehu potoka.
Dosud se neukazovalo nic znepokojujícího, nic, co by poukazovalo na příchod divochů. Je pravda, že divoši se mohli domnívat, že ostrov je obydlen a že tedy mohli jen opatrně kupředu a museli kráčet stejně opatrně proti proudu, jako se Godfrey ubíral po proudu. Bylo pravděpodobné, že, jsou-li v okolí, vyhledávají rovněž úkryt za stromy a všude rostoucími vysokými lentiškovými a myrtovými křovinami, velice vhodnými k úkrytu.
Podivný, ale dost přirozený úkaz. Čím dále Tartdett pronikal, aniž spatřil jediného nepřítele, tím více mizel jeho strach a on začal mluvit o těchto „směšných lidožroutech“ s opovržením. Godfrey naopak se zdál být starostlivější.
Zdvojnásobil opatrnost, když přešli mýtinu, kde břehy byly vroubeny již jen řídkým křovím a kde méně hustá tráva začala ohlašovat blízkost moře.
Za těchto okolností nebylo možné ukrýt se jinak, než když se budou plížit.
To Godfrey také udělal a nařídil Tartelettovi, aby se zachoval podle jeho vzoru.
„Domorodci zde nejsou! Nejsou tu lidožrouti! Odpluli!“ řekl profesor.
„Jsou zde!“ rychle odvětil Godfrey tlumeným hlasem.
„Musí zde být!… Lehněte, Tartelette, úplně si lehněte. Připravte se ke střelbě, nestřílejte však bez mého rozkazu!“
Godfrey pronesl tato slova s takovým přízvukem autority, že profesor, jemuž nohy už nechtěly sloužit, se nemusel příliš namáhat, aby se ocitl v žádané poloze.
A udělal dobře!
Skutečně, Godfrey právem mluvil tímto způsobem.
Z místa, kde se nyní oba nacházeli, nebylo možné spatřit ani pobřeží, ani místo, kde se potok vléval do moře. Příčinou toho byl ostrý úhel vyššího pobřeží, který ostře ohraničoval výhled ve vzdálenosti sto kroků, avšak pod čarou obzoru vystupoval nyní do vzduchu hustý kouř.
Godfrey ležel na trávě s prstem na spoušti své pušky a obhlížel pobřeží.
„Byl snad ten kouř, který jsem již dvakrát spatřil, téhož původu jako tento? Z toho je možné soudit, že divoši vystoupili již na severu a jihu ostrova a že tento kouř vycházel z ohňů jimi rozžehnutých? Ale ne!
To není možné, protože jsem nikdy nenašel popel, ani stopy ohně, ani nedohořelých zbytků! Ach, tentokrát se snad dozvím, na čem jsem.“ A zručným hadovitým pohybem, který Tartelett podle možnosti napodobil, se mu podařilo dostat, aniž pozvedl hlavu nad trávu, až k ohybu potoka.
Odtud jeho zrak mohl snadno pozorovat celou čáru břehu, kde se vlévala říčka do moře.
Málem by vykřikl!… Položil ruku na profesorovo rameno, aby mu zabránil v jakémkoliv pohybu!… Bylo zbytečné jít dál!… Godfrey konečně viděl, co chtěl vidět.
Velký oheň, planoucí na pobřeží uprostřed nízkých skal, vysílal k nebi kotouče dýmu! Kolem tohoto ohně pobíhali domorodci, kteří včera vystoupili na pobřeží, a snášeli další suché dříví, jehož nashromáždili velkou zásobu. Jejich člun byl přivázán k mohutnému kameni a zvednut stoupajícím mořem, houpal se na drobných vlnách příboje.
Godfrey mohl pozorovat všechno, co se dělo na pobřeží, aniž použil dalekohled. Nebyl vzdálen více než dvě stě kroků od ohně, jehož praskot slyšel. Také se přesvědčil, že se nemusí obávat přepadení zezadu, protože všichni černoši, které spočítal na piroze, byli nyní zde.
Deset z dvanácti bylo zaměstnáno. Jedni udržovali oheň, druzí zaráželi do země dva kůly, s patrným úmyslem, aby zhotovili rožeň podle polynéského způsobu. Jedenáctý, který se zdál být náčelníkem, se procházel po pobřeží a často obracel oči k ostrovu, jako by se obával nějakého útoku.
Godfrey poznal na ramenou tohoto domorodce i červenou látku své vlajky, která se nyní stala ozdobnou cetkou.
Dvanáctý divoch ležel na zemi, upoután pevně ke kůlu.
Godfrey pochopil až příliš dobře, jaký osud tohoto nešťastníka čeká.
Rožeň byl určen, aby jej nabodl. Oheň jej měl upéci. Tartelett se včera přece jen nemýlil, když tušil, že ti lidé jsou lidožrouty.
Musíme připustit, že by se nemýlil, když tvrdil, že příhody skutečných i vymyšlených Robinsonů jsou si všechny

navzájem podobné. V každém případě Godfrey i on byli ve stejném postavení jako hrdina Daniela Defoea, když divoši přistali na jeho ostrově. Oběma bylo nepochybně souzeno, aby se stali svědky stejných odporných kanibalských scén.
Nuže, Godfrey byl odhodlán zachovat se jako onen hrdina! Ne! Nedovolí zabít zajatce, na jehož maso se těšily žaludky těchto lidožroutů!
Byl dobře ozbrojen. Jeho dvě pušky - čtyři výstřely - jeho dva revolvery - dvanáct výstřelů - zajisté snadno zbaví ostrov jedenácti lotrů, které snad pouhý výstřel z pušky přinutí k útěku.
S tímto rozhodnutím očekával se zcela chladnou krví okamžik, kdy zakročí střelnou zbraní.
Nemusel čekat dlouho.
Skutečně, uplynulo sotva dvacet minut, když náčelník přikročil k ohni a posunkem ukázal na vězně domorodců, očekávajících jeho rozkazy.
Godfrey se zvedl. Tartelett, aniž věděl proč, učinil totéž. Nechápal ani, co míní dělat jeho společník, který se mu o svých úmyslech nezmínil.
Godfrey myslel, že se divoši pohnou, až jej spatří, buď aby uprchli ke člunu, nebo aby se na něho vrhli…
Nestalo se to. Dokonce se zdálo, že jej nevidí, avšak za okamžik náčelník velmi význačně pokynul… Tři z jeho družiny se odebrali k zajatci, odvázali jej a přinutili, aby šel blíž k ohni.
Byl to mladý člověk, který, když viděl, že se blíží jeho poslední chvíle života, se pokoušel o odpor. Odhodlán prodat svůj život co nejdráž, začal odstrkovat domorodce, kteří jej drželi, byl však brzy přemožen. Náčelník pozvedl jakousi kamennou sekeru a blížil se, aby mu rozrazil hlavu.
Godfrey vyrazil výkřik, který byl provázen výstřelem. Kulka zasvištěla vzduchem a zdálo se, že smrtelně ranila náčelníka, protože klesl k zemi.
Při zaznění výstřelu divoši, kteří se tvářili, jako by nikdy neslyšeli ránu z pušky, se obrátili. Když uviděli Godfreye, ti, kteří drželi zajatce, jej ihned pustili.
Nešťastník se rychle zvedl a utíkal směrem, kde uviděl tyto neočekávané osvoboditele.
V tom okamžiku se ozval druhý výstřel.
Byl to Tartelett, který, aniž mířil - naopak, tento znamenitý muž zavřel obě oči - vystřelil a pažba pušky mu uštědřila do pravé tváře tak prudký políček, jaký dosud profesor tance a vybraných mravů nikdy nedostal.
Avšak - jaká náhoda! - Druhý divoch klesl vedle náčelníka.
To způsobilo zmatený útěk. Snad se domnívali ti, kteří zůstali naživu, že mají co dělat s četným počtem osadníků, kterým nemohli vzdorovat? Snad byli velice zděšení pohledem na tyto dva bělochy, kteří se zdáli metat z kapsy blesky.
Uchopili oba raněné, zvedli je, odvlekli je na pirogu, užili vydatně svá vesla, aby se dostali z malého zálivu, napnuli plachtu, do které se opřel mořský vánek, a zamířili kolem předhoří Flag Pointu, za kterým brzy zmizeli.
Godfrey nepomýšlel na to, aby je pronásledoval. Proč jich usmrtit více? Zachránil jejich kořist a přinutil je k útěku - to bylo nejdůležitější. Všechno se stalo za takových okolností, že divoši se zajisté neodváží vrátit na ostrov Phina. Vše se obrátilo k dobrému. Nebylo třeba nic než těšit se z vítězství, na kterém si Tartelett ovšem přivlastňoval největší podíl.
Zatím se zajatec přiblížil ke svým zachráncům. Na okamžik se zastavil ze strachu, který mu vnutili tito vyšší tvorové, brzy však pokračoval v chůzi. Když přišel k oběma bělochům, sehnul se až k zemi, uchopil nohu Godfreye a postavil si ji na hlavu na znamení poroby.
Zdálo se, že tento domorodý Polynésan také četl Robinsona Crusoea!

XVIII. KAPITOLA
která pojednává o mravní a fyzické výchově prostého Polynésana

Godfrey brzy zvedl nešťastníka, který před ním zůstal ležet.
Pohlédl mu bystře do tváře.
Byl to asi pětatřicetiletý člověk, oděný pouze kusem látky, která mu pokrývala boky. Z jeho rysů a tvaru hlavy se dalo usuzovat na typ afrických černochů. Pokládat jej za ubohé stvoření z polynéských ostrovů, kteří zploštělou lebkou a dlouhými pažemi se podobají nápadně opicím, nebylo možné.
Jak se však mohlo stát, že černoch ze Súdánu nebo Habeše padl do rukou domorodců souostroví Tichého oceánu, se ovšem nemohli dozvědět jinak, než kdyby tento černoch dovedl hovořit anglicky nebo některým ze dvou nebo tří evropských jazyků, jimž Godfrey rozuměl.
Brzy však poznali, že tento nešťastník používal pouze úplně nesrozumitelné nářečí - nejspíš řeč domorodců, mezi něž se patrně dostal již v útlém mládí.
Godfrey jej oslovil nejdříve anglicky, nedočkal se však odpovědi.
Začal mu nato naznačovat posunky, ne bez námahy, že chce vědět jeho jméno.
Po některých marných pokusech tento černoch, který měl celkem inteligentní a poctivý obličej, mu odpověděl na jeho otázku jediným slovem:
„Carefinotu!“
„Carefinotu!“ zvolal Tartelett. „Slyšel jste někdy takové slovo?…
Já navrhuji, aby se jmenoval Středa, protože je dnes středa. Tak se vždy křtí na ostrovech Robinsonů. Je dovoleno jmenovat se Carefinotu?“
„Je-li to jméno tohoto člověka,“ odpověděl Godfrey, „proč bychom mu je neponechali?“ V tom okamžiku ucítil ruku kladoucí se na jeho prsa, zatímco celý výraz černocha se zřejmě ptal, jak se jmenuje on sám.

„Godfrey!“ odpověděl.
Černoch se snažil opakovat toto jméno, avšak ačkoliv mu je Godfrey několikrát opakoval, přesto se mu nepodařilo vyslovit je zřetelně.
Nato se obrátil k profesorovi a přál si vědět jeho jméno:
„Tartelett!“ odvětil tento laskavým hlasem.
„Tartelett!“ opakoval Carefinotu.
Toto spojení slabik bylo zřejmě pohodlnější pro jeho hlasové ústrojí, neboť toto slovo pronášel velmi zřetelně.
Profesorovi to velice lichotilo. Skutečně, měl k tomu také důvod!
Godfrey, který chtěl využít inteligence tohoto černocha, se mu snažil vysvětlit, že si přeje vědět jméno ostrova. Ukázal mu proto rukou na okolní lesy, louky, hřebeny skal, pak na pobřeží, které je objímalo, dále na obzor moře a tázavě se na něj podíval.
Carefinotu ihned nepochopil, o co se jedná, opakoval posunky Godfreye, otáčel se kolem, přebíhaje zrakem celé okolí.
„Arneka,“ řekl konečně.
„Arneka?“ opakoval Godfrey, dupaje nohou na zem, aby dal lepší důraz své otázce.
„Ameka!“ opakoval černoch.
To Godfreyovi nic nevysvětlilo, ani co se týkalo zeměpisného názvu, které ostrov nesl, ani co se týkalo jeho polohy v Tichém oceánu. Nevzpomněl si na podobný název. Bylo to patrně domorodé označení, pro kartografy asi neznámé.
Zatím Carefinotu nespustil oči z obou bělochů, ne bez jakéhosi úžasu, chodil od jednoho k druhému, jako by si chtěl vtisknout do mysli rozdíly, které je oba charakterizovaly. Jeho ústa se usmívala, odkrývajíce skvostné bílé zuby, na které Tartelett hleděl se zřejmým ostychem.
„Jestli tyto zuby,“ řekl, „nikdy nekousaly lidské maso, ať mi housle puknou v rukou!“
„Rozhodně však, Tartelette,“ odpověděl Godfrey, „náš nový přítel už nemá vzhled ubožáka, který má být upečen a upálen. To je hlavní věc!“ Co nejvíce poutalo Carefinotovu pozornost, byly zbraně Godfreye a Tarteletta - a to jak pušky, které drželi v rukou, tak revolvery zastrčené za pásy.
Godfrey radostně pozoroval tuto zvědavost. Bylo patrné, že černoch nikdy neviděl střelnou zbraň. Myslel si, že jedna z těch železných rour, která chrlila oheň, přivodila jeho vlastní vysvobození? Dalo se tak soudit.
Godfrey mu chtěl z dobrých důvodů vštípit vznešenou představu o moci bělochů. Nabil pušku, nato ukázal Carefinotovi skalní slípku poletující ve vzdálenosti asi padesáti kroků nad loukou, rychle zamířil a vystřelil: pták klesl.
Při hluku výstřelu udělal černoch mohutný skok, který Tartelett z choreografického ohledu mohl pouze obdivovat.
Když se černoch vzpamatoval a viděl, jak pták běží trávou s přeraženým křídlem, běžel rychle jako honicí pes k němu, dělal při tom ohromné skoky, a přinesl jej napůl radostně, napůl zaraženě svému pánovi.
Tarteletta napadlo, aby ukázal Carefinotovi, že Velký Duch také jemu dal moc metat oheň. Spatřil potápku sedící klidně na starém kmeni u potoka a přiložil pušku k líci.
„Ne,“ řekl rychle Godfrey.
„Nestřílejte, Tartelette!“
„A proč?“
„Uvažte přece, že kdybyste náhodou minul, velice poklesneme v očích tohoto černocha!“
„A proč bych jej minul?“ odpověděl Tartelett s nádechem trpkosti.
„Copak jsem mezi bojem na více než sto kroků, poprvé s puškou v ruce, nezasáhl doprostřed prsou jednoho z těch lidožroutů?“
„Docela jistě jste jej trefil,“ řekl Godfrey, „protože padl, avšak poslechněte mne ve společném zájmu a nepokoušejte štěstěnu podruhé!“ Profesor, poněkud uražen, si dal přece říci, zavěsil obřadně pušku na rameno - a oba, sledováni Carefinotem, se vraceli k Will Tree.
Tam účelné zařízení sekvoje se stalo předmětem pravého úžasu nového hosta ostrova Phina. Bylo nutné nejprve jej poučit a předložit mu nářadí, přístroje a jiné potřeby. Patrně Carefinotu patřil buď od narození, nebo pobytem mezi divochy k poslednímu stupni lidské rasy, protože i železo se mu zdálo být neznámé. Nechápal, že hrnec nehoří, když jej postaví na žhavé uhlí, a chtěl ho odtáhnout k velké mrzutosti Tarteletta, zaměstnaného přípravou polévky. Před zrcadlem, které mu ukázali, jevil také velký údiv: obrátil je, aby se podíval, nestojí-li sám za ním.
„Ten černoch je opice!“ zvolal Tartelett s opovržlivým posunkem.
„Ne, Tartelette,“ odpověděl Godfrey, „je více než opice, protože se díval za zrcadlo - což svědčí o jakémsi přemýšlení, kterého není zvíře schopno!“
„Dobře tedy, dejme tomu, že není opice,“ pokračoval Tartelett a vrtěl hlavou s málo přesvědčivým výrazem, „uvidíme však, zda nám může podobný tvor v něčem prospět.“
„Jsem si tím jist!“ odvětil Godfrey.
Carefinotu ostatně nebyl vybíravý v jídlech, které mu předložili.
Nejdříve je očichal, ochutnal špičkou jazyku, a konečně se zdálo, že snídaně, která mu byla předložena, zaječí polévka, Godfreyem zastřelená skalní slípka, ovčí kýta s camasy a yampem sotva stačí k ukojení jeho hladu.
„Zdá se mi, že ten ubožák je dobrý jedlík!“ řekl Godfrey.
„Ano,“ odpověděl Tartelett, „a neuděláme chybu, budeme-li dobře hlídat kanibalské choutky tohoto chlapíka.“
„Ej, Tartelette! My mu už překazíme choutky na lidské maso, pokud někdy nějaké jedl.“ „Nechtěl bych na to přísahat,“ odpověděl profesor. „Zdá se mi, když je jednou ochutnal…“ Zatímco oba takto hovořili, Carefinotu jim naslouchal s upjatou pozorností. Jeho oči inteligentně zářily. Bylo zřejmé, že se snaží porozumět tomu, co se mluví v jeho přítomnosti. Hovořil nato s podivuhodnou mrštností jazyka, byly to však pouze nesouvislé jednoslabičné zvuky, ostré výkřiky, v nichž převládalo a a u, jako ve většině polynéských nářečí.

Ať však tento černoch, tak zázračně zachráněný, byl jakýkoliv, přece jen byl novým společníkem. Bude to, řekněme, oddaný sluha, skutečný otrok, kterého náhoda - neočekávaná náhoda přivedla k obyvatelům Will Tree. Byl silný, zručný, mrštný, žádná práce mu nevadila. Projevoval skutečnou zručnost napodobit, co viděl. Toho využil Godfrey při jeho výchově. Obstarávání domácích zvířat, sbírání hlíz a ovoce, zabíjení ovcí a zajíců, kteří se stali denní potravou, výroba jakéhosi druhu cidrn, který získávali z planých jablek - to všechno vykonával pozorně, když viděl, jak se to dělá.
Ať si myslel Tartelett cokoliv, Godfrey neměl nikdy nedůvěru k tomuto divochovi a nezdálo se, že by měl někdy důvod toho litovat.
Obával-li se něčeho, byl to možný návrat lidožroutů, kteří nyní znali polohu ostrova Phina.
Od prvního dne bylo vyhrazeno lůžko pro Carefinota uvnitř Will Tree, častěji však, pokud zrovna nepršelo, spal raději venku, někde v dutině stromu, jako by chtěl lépe hlídat obydlí.
Za těch čtrnáct dní, které uplynuly od jeho příchodu na ostrov, Carefmotu doprovázel Godfreye několikrát na lov. Jeho údiv byl vždy velký, když viděl padnout kus zvěře zasažené na jistou vzdálenost.
Pak však vykonával službu psa s horlivostí a zručností, kterým žádná překážka, křoví, houštiny a vodní toky nedovedly zabránit. Godfrey si na toho černocha pomalu zvykl. Jen v jediném ohledu byl Carefinotu úplně neschopný, totiž v užívání anglického jazyka. Jakkoliv se namáhal, nedovedl vyslovit nejobyčejnější slova, která Godfrey a zejména Tartelett, posedlý v této věci, se jej snažili naučit.
Tak ubíhal čas. Byla-li však přítomnost snesitelná díky šťastné shodě okolností, protože bezprostřední nebezpečí nehrozilo, Godfreye nikdy neopouštěla myšlenka, jak by mohl opustit tento ostrov, jakými prostředky se mu konečně podaří vrátit se do své vlasti! Nebylo dne, aby nevzpomínal na svého strýce Williama, na svoji snoubenku! Ne bez tajné úzkosti viděl blížící se špatné počasí, které postaví mezi jeho přátele, jeho rodinu a něj ještě nepřemožitelnější hráz.
Dne 27. září se stala zvláštní příhoda. Způsobila-li Godfreyovi ajeho dvěma společníkům více práce, zajistila jim alespoň velkou zásobu potravin.
Godfrey a Carefinotu sbírali měkkýše vzadu na Dream Bay, když spatřili, jak rychlostí větru připlouvá obrovské množství malých ostrůvků, které stoupající příliv lehce hnal směrem k pobřeží. Byl to jakýsi druh plujícího souostroví, na jehož povrchu se procházelo nebo poletovalo několik mořských ptáků s mohutnými křídly, jimž se někdy říká mořští krahujci.
Co to však bylo?
Godfrey nevěděl, co si má myslet, když se Carefinotu vrhl ploše na zem, skrčil nato hlavu do ramen, vložil pod sebe ruce a nohy a začal napodobovat pohyby zvířete, lezoucího zvolna po pobřeží.
Godfrey ho pozoroval, ale nechápal nic z této podivné gymnastiky.
Náhle zvolal: „Želvy!“
Carefinotu se nemýlil. Byly tu na ploše čtvereční míle tisíce želv, které pluly po hladině. Asi sto uzlů před pobřežím se jich většina potopila a krahujci, jimž zmizela opora, se zvedli v dlouhých spirálách do vzduchu. Naštěstí však asi sto těchto obojživelníků uvázlo na pobřeží.
Godfrey a černoch běželi rychle k pobřeží za těmito mořskými živočichy, z nichž každý měřil alespoň tři nebo čtyři střevíce v průměru. Jediný prostředek, jak zamezit těmto želvám návrat do moře, byl obrátit je na hřbet, a této obtížné práce se ujali Godfrey a Carefinotu.
Příští dny byly věnovány přepravě kořisti. Maso želv, které je výtečné bud' čerstvé nebo konzervované, může být zužitkováno obojím způsobem. V očekávání zimy dal Godfrey větší část nasolit, aby sloužila denní potřebě. Po nějakou dobu měli na tabuli stále želví polévku, na níž si Tartelett pochutnával.
Kromě této příhody nebyla jednotvárnost života ničím přerušena.
Každý den stejné hodiny byly věnovány stejným pracím. Nebude tento život ještě smutnější, až zimní období přinutí Godfreye a jeho společníky k tomu, aby se uzavřeli ve Will Tree? Godfrey na to nemyslel bez úzkosti. Co však měl dělat?
Zatím pokračoval v prozkoumávání ostrova Phina a věnoval lovu veškerý čas, který mu nezabraly nutnější práce. Nejčastěji ho provázel Carefinotu, zatímco Tartelett zůstal doma.
Ten naprosto nebyl lovcem, ačkoliv jeho první výstřel byl mistrovskou ranou!
Při jedné z těchto vycházek se udála nečekaná příhoda, která mohla v budoucnosti značně ohrozit bezpečnost obyvatel Will Tree.
Godfrey a černoch si vyšli na lov do středu velkého lesa k úpatí vrchu, který tvořil nejznamenitější vyvýšeninu ostrova Phina. Od rána viděli jen dvě nebo tři antilopy ve vysokém lese, avšak v takové vzdálenosti, že nebylo možné po nich úspěšně střelit.
Godfrey však, který měl dostatek zvěřiny, nechtěl ničit, aby ničil, spokojil se také, když vyšel naprázdno. Litoval-li toho, nebylo to kvůli masu antilopy, ale pro kůže těchto přežvýkavců, které zamýšlel dobře zužitkovat.
Byly již tři hodiny odpoledne. Nebyl šťastnější ani před snídaní, kterou snědl se svým společníkem pod stromy, ani potom. Oba se proto chystali k návratu do Will Tree, když náhle Carefinotu vyskočil, přiběhl ke Godfreyovi, chytil ho za rameno a odtáhl jej s takovou silou, že se nemohl bránit.
O dvacet kroků dále se Godfrey zastavil, nabral dech a obrátil se ke Carefinotovi s tázavým pohledem.
Černoch, velice polekán, ukázal rukou na zvíře stojící ve vzdálenosti nejméně padesáti kroků.
Byl to šedý medvěd, opírající se předními tlapami o strom a pohybující velkou hlavou nahoru a dolů, jako by se chtěl na oba lovce vrhnout.
Godfrey rychle, aniž se rozmýšlel, nabil zbraň a střelil dříve, než mu v tom Carefinotu mohl zabránit.

Bylo toto ohromné zvíře zasaženo kulkou? Nejspíš ano. Bylo zabito? To nebylo jisté, avšak jeho tlapy se rozevřely a kleslo u paty stromu.
Nebylo radno otálet. Přímý boj s tak strašným zvířetem mohl mít nejosudnější následky. Je známé z kalifornských hor, že při útoku šedého medvěda i zkušení lovci se ocitají v největším nebezpečí.
Černoch uchopil Godfreye za rameno a vlekl jej rychle k Will Tree.
Godfrey, který věděl, že se nesmí přenáhlit, se tomu podrobil.

XIX. KAPITOLA
v níž situace, již značně zlá, se ještě více zamotá

Přítomnost hrozné šelmy na ostrově Phina pochopitelně ještě více znepokojila ty, které sem nešťastná náhoda uvrhla. Godfrey - snad neprávem - se domníval, že musí informovat Tarteletta o tom, co se stalo.
„Medvěd!“ zvolal profesor a rozhlížel se kolem sebe, jako by okolí Will Tree bylo již obléháno tlupou těchto šelem, „proč medvěd? Až dosud na našem ostrově medvědi nebyli! Je-li zde jeden, je jich tu zajisté více, a dokonce i velký počet jiných dravých zvířat: jaguáru, pardálů, tygru, hyen, lvů!“ Tartelett již v duchu viděl, jak ostrov Phina je vydán napospas celému zvěřinci, uprchlému z klecí!
Godfrey mu odpověděl, že není třeba přehánět. Viděl medvěda, to bylo jisté. Až dosud se nikdy neukázala ani jedna z těchto šelem, když Godfrey procházel lesy ostrova, okolnost, kterou si nedovedl vysvětlit, a skutečně byla nevysvětlitelná. Dosud se však nedomníval, že by šelmy a dravci všeho druhu pobíhali po lesích nebo po loukách. Nicméně se však doporučovala opatrnost. Museli od této chvíle vycházet vždy jen dobře ozbrojeni.
Nešťastný Tartelett! Od tohoto dne mu začal život plný neklidu, rozčilení, strachu, nesmyslných obav, které mu přivodily v největším stupni nostalgii, v jeho vlasti tak rozšířenou.
„Ne,“ opakoval, „ne! Jsou-li zde šelmy… mám toho dost a chci odtud pryč!“ Ale jak?
Godfrey a jeho společníci měli však důvod, aby si dávali pozor.
Útok mohl přijít nejen od pobřeží nebo z luk, ale i ze skupiny sekvojí.
Proto provedli opatření, aby alespoň trochu uchránili příbytek před náhlým přepadením. Dveře byly zesíleny, takže mohly zvířatům odolat. Domácím zvířatům by Godfrey rád upravil chlév, který by se dal uzavřít alespoň v noci, to však nebylo tak snadné. Omezili se na to, udržovat je pokud možno v blízkosti Will Tree, a to v jakési ohradě z větví, odkud nemohla uniknout. Tato ohrada však nebyla ani dost pevná, ani dost vysoká, aby zabránila medvědovi nebo hyeně vniknout do ní, nebo ji přeskočit.
Vždy, když Carefinotu přes všechny domluvy setrval na tom, že stráví noc venku, Godfrey se domníval, že to dělá proto, aby byl po ruce při přímém útoku.
Carefinotu se vydával zajisté do velkého nebezpečí, když se nabízel k ochraně Will Tree, pochopil však, že poslouží svým osvoboditelům, a rád bděl, ať mu to Godfrey jakkoliv rozmlouval.
Uplynul týden, aniž se některý z hrozných návštěvníků ukázal v okolí. Godfrey se ostatně bez nutného důvodu nevzdaloval od příbytku. Zatímco ovce, kozy a jiná zvířata se procházela na sousedních loukách, neztrácel je z očí.
Nejčastěji Carefinotu vykonával služby pastevce. Nenosil pušku, protože, jak se zdálo, dosud nepochopil, jak se zachází se střelnou zbraní, zato však byl zastrčen za jeho pasem lovecký nůž a sekeru měl na dosah ruky.
Takto ozbrojen, byl by statečný černoch neváhal vrhnout se na tygra nebo na jakékoliv jiné zvíře nejhoršího druhu.
Zatím však, protože ani medvěd, ani jiný jeho příbuzný se od posledního setkání neukázal, se Godfrey začal uklidňovat. Pomalu se zaměstnával zase lovem, aniž se však pouštěl daleko do nitra ostrova.
Když černoch Godfreye doprovázel, Tartelett, dobře uzavřený ve Will Tree, by se neodvážil ven, ani kdyby měl dávat taneční hodiny! Jindy, když Godfrey vyšel sám, měl profesor u sebe společníka a tvrdošíjně se zabýval jeho výchovou.
Ano! Tartelett měl zpočátku úmysl naučit Carefinota nejjednodušším slovům anglického jazyka. Musel se toho však vzdát, protože se zdálo, že černoch má sluchové ústrojí úplně neschopné k tomuto druhu výslovnosti.
„Nuže,“ řekl Tartelett, „nemohu-li být jeho profesorem, budu jeho žákem!“ Umínil si, že se naučí nářečí, jímž hovořil Carefinotu.
Ačkoliv mu Godfrey stále tvrdil, že jim to k ničemu nebude, Tartelett od toho nechtěl upustit. Namáhal se, aby Carefinotu pochopil, že si přeje, aby mu ve své řeči pojmenoval věci, na které mu ukázal rukou.
Skutečně, musíme přiznat, že žák Tartelett měl velké vlohy, neboť za čtrnáct dnů znal dobře čtrnáct slov! Věděl, že Carefinotu říká „birsi“ ohni, „aradon“ nebi, „mervira“ moři, „doura“ stromu. Byl na to také hrdý, jako by dostal první polynéskou cenu při hlavním závodě.
Puzen vděčností chtěl oplatit to, co jeho profesor udělal pro něho - ne tím, že by ho naučil blábolit několik anglických slov, nýbrž že se mu snažil vštípit slušné chování a pravé zásady evropské choreografie.
Godfrey se nemohl zdržet, aby se nezasmál z plna srdce! Uběhl tím však čas a v neděli, kdy nebylo nic na práci, rád přihlížel k vyučování slavného profesora Tarteletta ze San Franciska.
Opravdu, stálo to za podívanou! Nešťastný Carefinotu se potil krví a vodou, když napodobil základní pravidla tance. Byl opravdu učenlivý, plný dobré vůle, avšak, jako všichni jeho příbuzní, měl vyvstávající ramena, naduřelé břicho, kolena dovnitř, rovněž tak nohy. Udělejte potom Vestrise nebo Saint Léona z takto rostlého divocha!
Ať tomu bylo jakkoliv, profesor se toho chopil s chutí. Také Carefinotu, ačkoliv se přitom trýznil, učinil podobně. Co zkusil, než jen postavil nohy do první pozice, nelze ani vyslovit! A když měl přejít do druhé, nato do třetí, bylo to ještě horší.
„Pozoruj mne přece, hlupáku!“ křičel Tartelett a spojoval příklad s vyučováním.
„Nohy ven! Ještě více ven! Špičku první k patě druhé!

Rozevři kolena, hlupáku! Vypni ramena, pitomče! Hlavu vzhůru!…
Paže zaokrouhlit!…“
„Žádáte od něho nemožné věci!“ řekl Godfrey.
„Nic není nemožné pro inteligentního člověka!“ odpověděl neústupně Tartelett.
„Ale jeho tělesná soustava se k tomu nehodí…“ „Nuže dobrá, ona se musí poddat, ta jeho tělesná soustava! Bude dobře, poddá-li se, a později mi bude tento divoch alespoň děkovat, že se dovede slušně pohybovat v saloně!“
„Nikdy však, Tartelette, nikdy nebude mít příležitost, aby se objevil v saloně!“
„Ale, copak to víte, Godfreyi?“ odvětil profesor, otáčeje se na špičkách.
„Budoucnost není nikomu dána do vínku!“ To bylo konečné slovo všech hovorů Tarteletta. Nato vzal profesor housle a přehrál několik ostrých akordů, které způsobily Carefinotovi radost. Nebylo třeba ho cvičit! - Nedbal na choreografická pravidla, poskakoval, kroutil se a skákal do výše! A Tartelett zamyšleně pozoroval syna Polynésie, takto zaníceného, a ptal se, zda tyto skoky, snad trochu příliš charakteristické, nejsou přirozenější pro lidského tvora, ačkoliv se příčí všem pravidlům umění.
Zanechme však profesora tance a vybraných mravů jeho filozofickému rozjímání a vraťme se k praktičtějším a důležitějším otázkám.
Při posledních vycházkách do lesa nebo na louky, které konal buď sám, nebo v doprovodu Carefinota, nespatřil Godfrey jinou šelmu, dokonce ani nenašel stopy těchto zvířat. Na březích říčky, z níž by hasili žízeň, nebyly žádné otisky jejich stop. Neslyšel v noci ani řev, ani podezřelé mručení. Také domácí zvířata nejevila žádné znepokojení.
„To je nápadné,“ řekl si několikrát Godfrey, „a přece jsem se nemýlil, Carefinotu také ne! Byl to medvěd, kterého jsem viděl! Byl to medvěd, po kterém jsem střelil! Dejme tomu, že jsem jej usmrtil, byl však posledním reprezentantem svého druhu, který se zdržoval na ostrově?“ Bylo to úplně nevysvětlitelné. Ostatně, kdyby Godfrey zastřelil tohoto medvěda, našel by jeho tělo na místě, kde ho usmrtil. Hledal však marně! Měl se snad domnívat, že zvíře, smrtelně zraněné, se odvleklo, aby zahynulo v některé vzdálené jeskyni? Bylo to podle všeho možné, avšak přece na tomto místě, na úpatí tohoto stromu by se našly stopy krve, ale ty zde nebyly!
„Ať je to jakkoliv,“ myslel si Godfrey, „na tom nezáleží a my budeme vždy na stráži.“ S prvními dny listopadu se mohlo říci, že nastalo špatné počasí v této neznámé zeměpisné šířce. Po několik hodin již padal studený déšť.
Později, podle všeho, nastanou nekonečné deště, které trvají celé týdny a charakterizují zimní deštivé období v těchto končinách.
Godfrey musel pomýšlet na to, aby zřídil ohniště uvnitř Will Tree - nezbytné ohniště, sloužící právě tak k zahřívání příbytku v zimě, jako k ochraně kuchyně proti lijákům a nárazům větru.
Krb se dal snadno zřídit v koutě místnosti mezi velkými kameny, z nichž jedny byly položeny naplocho a jiné na hranu. Nastala pouze otázka, jak vést kouř ven, protože nebylo praktické nechat ho prostě ucházet dlouhou skulinou, která se táhla nitrem sekvoje.
Godfreye napadlo zhotovit rouru z několika kusů dlouhého a silného bambusu, který rostl na břehu potoka.
Musíme přiznat, že v tom byl vydatně podporován Carefinotem.
Černoch pochopil, ne bez jistých obtíží, co si Godfrey přeje. Doprovázel jej, když vyšel na dvě míle od Will Tree, aby vyhledal co možná nejsilnější bambusy, a pomáhal mu také při zřízení ohniště. Kameny byly vyloženy na zemi proti dveřím, bambusy, zbavené dřeně, proraženy v kolínkách a zastrčeny do sebe, tvořily rouru dostatečné délky, která ústila do otvoru v kůře sekvoje. To mohlo postačit, dbal-li na to, aby oheň nezachvátil bambus. Godfrey brzy s uspokojením viděl plápolat mohutný oheň, přičemž kouř vnitřek Will Tree neobtěžoval. Dobře, že provedl toto zařízení, a ještě lépe, že si s ním tak pospíšil, neboť od 3. do 10. listopadu neustále pršelo. Nebylo by ani možné udržet oheň pod širým nebem. V těchto truchlivých dnech museli zůstat v příbytku.
Mohli vyjít pouze k obstarání nejnutnějších potřeb zvířat a drůbeže.
Proto se také začaly nedostávat camasy. Ty pro ně byly pravým chlebem a jejich nedostatek byl brzy citelný.
Proto Godfrey jednoho dne, 10. listopadu, ohlásil Tartelettovi, že pokud to dovolí počasí, Carefinotu a on půjdou sbírat camasy.
Tartelett, který nikdy neměl chuť běžet dvě míle po rozmočené louce, se nabídl, že bude za Godfreyovy nepřítomnosti hlídat dům.
Toho dne k večeru se začaly z oblohy ztrácet velké mraky, které západní vítr od začátku měsíce sháněl dohromady. Déšť pomalu ustával a slunce seslalo několik paprsků. Byla naděje, že zítřek bude poněkud lepší, a toho chtěli využít.
„Zítra,“ řekl Godfrey, „vyjdu ráno a Carefinotu půjde se mnou.“
„Souhlasím,“ odpověděl Tartelett.
Po večeři, když nebe zbavené par dovolilo proniknout několika hvězdám, chtěl černoch zase zaujmout venku svoje obvyklé místo, které byl nucen za předchozích deštivých nocí opustit. Godfrey se mu snažil srozumitelně vysvětlit, že by bylo lépe, kdyby zůstal v obydlí, že není důvod k hlídání, protože jiná šelma se neukázala, avšak Carefinotu setrval na svém úmyslu. Museli ho tedy nechat.
Příští den, jak Godfrey předpovídal, přestalo pršet. Když vycházel z Will Tree okolo sedmé hodiny, první paprsky slunce pozlacovaly husté koruny sekvojí.
Carefinotu byl na místě, kde strávil noc. Čekal. Brzy se oba, dobře ozbrojeni a opatřeni velkými pytli, rozloučili s Tartelettem a kráčeli k potoku, po jehož břehu se chtěli ubírat až ke camasovým křovinám.
Za hodinu tam došli, aniž se po cestě setkali s něčím nepříjemným.
Dostatečné množství kořenů bylo rychle vytaháno ze země a byly jimi naplněny oba pytle. Práce si vyžádala tři hodiny, takže bylo asi jedenáct, když se Godfrey a jeho společník vraceli zase k Will Tree.
Šli vedle sebe a rozhlíželi se kolem, protože spolu nemohli hovořit. Dostali se k záhybu říčky, přes kterou, z břehu na

břeh, se prostíraly koruny velkých stromů jako loubí. Tu se Godfrey náhle zastavil.
Tentokrát on ukázal Carefinotovi na úpatí stromu nehybné zvíře, jehož oči se příšerně leskly.
„Tygr!“ zvolal.
Nemýlil se. Byl to skutečně mohutný tygr, stojící na zadních tlapách a opíral se drápy o strom, jako by se chystal ke skoku.
Godfrey ihned odhodil pytel s kořeny. Nabitá puška mu vklouzla do pravé ruky, natáhl kohoutek, přiložil pušku k líci, zamířil a střelil.
„Hurá! Hurá!“ zvolal.
Tentokrát nebylo pochyb: tygr, zasažený kulkou, uskočil dozadu.
Snad přece nebyl smrtelně raněn, snad se vrhne vpřed, ještě více rozzuřen svým poraněním…
Godfrey zamířil puškou a měl druhou ránu stále připravenu.
Než jej Godfrey mohl zadržet, vrhl se Carefinotu tím směrem, kterým tygr zmizel, se svým loveckým nožem v ruce.
Godfrey na něj volal, aby se zastavil, aby se vrátil!… Avšak marně.
Černoch, odhodlaný i s nebezpečím života dorazit zvíře, které snad bylo jenom poraněno, neslyšel, nebo nechtěl slyšet.
Godfrey běžel za ním…
Když přišel ke břehu, viděl Carefinota v boji s tygrem, kterého držel za hrdlo a jenž se zuřivě bránil. Konečně mu probodl srdce pevnou rukou.
Tygr se svalil do potoka, rozvodněného předchozími dešti, a byl odplaven rychlostí bystřiny. Mrtvola zvířete plula jen okamžik po hladině a byla rychle odnesena do moře.
Medvěd! Tygr! Nemohli více pochybovat o tom, že na ostrově žijí dravá zvířata.
Godfrey přistoupil ke Carefinotovi a přesvědčil se, že černoch utrpěl v tomto boji jen několik nepatrných poranění. Pak, naplněn obavami před náhodami, které jim snad přinese budoucnost, se ubíral dále k Will Tree.

XX. KAPITOLA
v níž Tartelett opakuje ve všech tóninách, že chce z ostrova pryč

Když se Tartelett dozvěděl, že ostrov je domovem nejen pro medvědy, ale i tygry, začaly jeho nářky znovu. Nyní se nesměl ani odvážit k vycházce. Tyto šelmy určitě najdou cestu k Will Tree.
Nebudou již před nimi v bezpečí! Profesor ve svém zděšení žádal k ochraně přinejmenším opevnění, ano! Kamenné zdi se zákopy a protizákopy, mezináspy a baštami i hradební sklepy, aby mohli skupinu sekvojí bezpečně chránit.
Nestane-li se tak, chtěl, nebo alespoň si přál, z ostrova odejít.
„Já také!“ odpověděl Godfrey prostě.
Skutečně, poměry, ve kterých hosté ostrova Phina žili až dosud, byly již jiné. Bojovat proti nedostatku, bojovat za životní potřeby, to se jim podařilo, díky šťastným okolnostem. Proti špatnému počasí, proti zimě a její přísnosti se dovedli také hájit, avšak bránit se proti dravým zvířatům, jejichž útok mohli každým okamžikem očekávat, bylo něco jiného a jejich prostředky byly skutečně nedostatečné.
Situace se stala velmi vážnou, ne-li zcela neudržitelnou.
„Avšak,“ opakoval Godfrey neustále, „jak je možné, že jsme po čtyři měsíce nespatřili na ostrově ani jediného dravce, a proč během čtrnácti dnů jsme se museli bránit proti medvědovi a tygrovi? Co to znamená?“ Ta okolnost byla nevysvětlitelná, avšak musíme přiznat, že byla až příliš opravdová.
Godfrey, jehož chladnokrevnost a odvaha rostly tím více, čím větší bylo nebezpečí, neklesal na mysli. Protože nebezpečná zvířata nyní malou osadu ohrožovala, bylo nutné hájit se proti jejich útokům bez nějakého otálení.
Jaká opatření však měli provést?
Nejdříve se usnesli, že vycházky do lesa nebo na pobřeží podle možnosti omezí, že nevyjdou ven jinak než dobře ozbrojení, a to jen tehdy, bude-li to třeba, aby si opatřili životní potřeby.
„Měli jsme dost štěstí při těchto dvou setkáních,“ říkal si Godfrey často, „jindy se nám však nemusí dařit tak dobře. Nesmíme se vydat v nebezpečí bez nejkrajnější nutnosti!“ Rozhodně však nestačilo omezit vycházky, bylo také nezbytně nutné zajistit Will Tree, a to nejen samo obydlí, ale i příslušenství, kurník a zvířecí ohradu, aby jim šelmy nemohly způsobit nenahraditelnou škodu.
Godfrey, který nemohl opevnit Will Tree podle velkolepého Tartelettova plánu, pomýšlel alespoň na to, aby spojil mezi sebou čtyři nebo pět velkých sekvojí, které obklopovaly Will Tree. Podaří-li se mu zhotovit pevnou a vysokou palisádu od kmene ke kmeni, mohou tam žít v poměrné jistotě, chráněni alespoň před neočekávaným přepadením.
To se zdálo být uskutečnitelné. Godfrey se o tom přesvědčil, když si pozorně prohlédl okolí. Byla to však skutečně těžká práce. Při všelijakém omezení se jednalo přece ještě o zřízení této palisády v obvodu nejméně třiceti stop. Uvažme podle toho, jaké množství stromů bylo nutné vyhledat, porazit, přivléci a postavit, aby ohrada byla úplná.
Godfrey se této práce nelekl. Sdělil svoje úmysly Tartelettovi, který je schválil, nabízeje se k osobní spolupráci. Důležitější však bylo, že se mu podařilo své plány dobře vysvětlit Carefinotovi, který byl ochoten přispět mu na pomoc.
Dali se bez odkladu do díla.
Alespoň míli nad Will Tree rostl v ohybu potoka lesík mořských jedlí střední velikosti, jejichž kmeny při nedostatku kůlů nebo tyček, seřazeny vedle sebe, mohly tvořit pevnou palisádovou ohradu, aniž je bylo nutné sekat do čtyřhranu.
Do tohoto lesa se odebral Godfrey a jeho dva společníci ráno příštího dne, 12. listopadu. Dobře ozbrojení kráčeli vpřed s největší opatrností.

„Tyto výpravy se mi příliš nelíbí!“ bručel Tartelett, kterého nové útrapy rozhořčovaly stále víc a více.
„Chtěl bych raději odtud pryč!“ Godfrey se nenamáhal odpovědět. V tomto případě se nemohl ohlížet na jeho choutky. Také jeho inteligenci nepotřeboval, zato však vyžadoval všeobecný zájem práci jeho paží. Musel se odhodlat k tomuto zaměstnání jako tažné zvíře.
N a cestě, která dělila Will Tree od lesíku, se nepotkali s ničím nepříjemným. Marně prohlíželi pečlivě houštiny a louky. Domácí zvířata, která museli pustit na pastvu, nejevila znepokojení. Ptáci poletovali kolem bez větší ostražitosti jako kdykoliv předtím.
Práce začala brzy. Godfrey z důležitých důvodů nechtěl začít s dopravou dříve, dokud veškeré stromy, které potřeboval, nebudou poraženy. Budou je moci zpracovat s větší přesností, budou-li všechny pohromadě.
Carefinotu vykonával při této práci platnou službu. Dovedl velmi zručně zacházet se sekerou a pilou. Jeho síla mu dovolovala pokračovat v práci i tenkrát, když Godfrey byl nucen na několik okamžiků si odpočinout, aby nabral dech, a když Tartelett, který měl paže jako přeražené, se chvěl ve všech končetinách, takže by neměl sílu zvednout ani housle.
A přece Godfrey nešťastného profesora tance a vybraného chování, proměněného nyní v dřevorubce, postavil jen k práci nejméně namáhavé, k osekávání drobných větví. Kdyby Tartelett dostával jen půl dolaru denně, bral by přece jen čtyři pětiny zdarma. Tato práce trvala nepřetržitě po šest dní, od 12. do 17. listopadu. Vyšli vždy ráno za svítání, nesli s sebou něco k snídani, a vrátili se do Will Tree až s nastávajícím soumrakem. Počasí nebylo příliš pěkné. Oblohu často pokrývaly velké mraky. Byl to čas lijáků, střídal se déšť se slunečním svitem. Při lijáku se dřevorubci ukryli podle možnosti pod stromy a pak zase pokračovali v přerušené práci.
18. listopadu ležely stromy zbavené korun a větví na zemi, připraveny k dopravě do Will Tree.
V té době nespatřili v okolí potoka jediné dravé zvíře.
Nastala otázka, zda ještě taková zvířata na ostrově vůbec jsou, jestli ten medvěd a tygr, kteří byli smrtelně poraněni, nebyli zde posledními svého druhu - což však bylo dost nepravděpodobné.
Ať tomu bylo jakkoliv - Godfrey nehodlal upustit od svého úmyslu, aby zřídil pevnou palisádu, kde by byl stejně chráněn před přepadením divochů, jako před útokem medvědů nebo tygrů. Ostatně nejobtížnější měli za sebou, protože nebylo již třeba ničeho než dopravit dřevo až k místu, kde mělo být použito.
Říkáme „nejobtížnější měli za sebou“, ačkoliv doprava mohla způsobit mnoho obtíží. To se však nestalo, a to proto, že Godfrey měl velmi praktický nápad, pomocí jehož využití se dala doprava velmi zjednodušit. Chtěl totiž využít toku potoka, protože potok rozvodněný posledními dešti byl dost rychlý, aby odplavil veškeré dřevo. Zhotovil malé vory, které doplavili snadno až ke skupině sekvojí, jíž potok protékal. Tam trámy, tvořící můstek, je zcela přirozeně zastavily. Odtud až k Will Tree bylo již jen asi dvacet pět kroků.
Byl-li někdo spokojen s tímto výkonem, který sliboval pozvednout jeho tak nešťastně kompromitovanou lidskou důstojnost, byl to profesor Tartelett.
Dne 18. byly spuštěny první vory. Dostaly se bez nehody až k závoře. Za necelé tři dny, do 20. listopadu večer, byly všechny kmeny dopraveny až k místu určení.
Další den začali vztyčovat první kmeny, které zapouštěli na dva střevíce do země, aby takto spojili nejsilnější sekvoje obklopující Will Tree. Pletivo silných a ohebných větví, spojující vrchní část kmenů, zašpičatělých sekerou, zajišťovalo celku pevnost.
Godfrey hleděl s velkým uspokojením na postup práce a naléhal na její dokončení.
„Až bude palisáda hotova,“ řekl Tartelettovi, „budeme zde skutečně jako doma.“
„Nebudeme skutečně doma do té doby,“ odpověděl profesor suše, „dokud nebudeme na Montgomery Street ve svých pokojích v Kolderupově paláci.“ O tomto mínění byl těžký spor.
26. listopadu byla palisáda ze dvou třetin hotová. Obklopovala sekvoje a mezi nimi i tu, kde byl kurník a kde Godfrey zamýšlel zřídit chlév.
Ještě tři čtyři dny a ohrada bude dokončena. Pak bylo nutné již jen zřídit pevné dveře, které zajistí dokonalé uzavření Will Tree.
Avšak den nato, 27. listopadu, byla práce přerušena příhodou, kterou musíme podrobněji vyprávět, protože rozmnožila nevysvětlitelné události, které se přihodily na ostrově Phina.
Asi v osm hodin ráno vylezl Carefinotu dutinou až k větvím sekvoje, aby ucpal pevněji otvor, jímž mohly vnikat déšť a zima - když ze sebe vyrazil zvláštní výkřik. Godfrey, pracující na palisádě, pozvedl hlavu a spatřil černocha, který jej naléhavými posunky vyzýval, aby bez odkladu přišel k němu.
Godfrey, který věřil, že ho Carefinotu nevyrušuje bez podstatného důvodu, uchopil dalekohled, vylezl vnitřním otvorem, prolezl děrou a seděl brzy rozkročmo na mohutné větvi.
Carefinotu napřáhl paži k zaokrouhlenému úhlu, který tvořil ostrov Phina na severovýchodě, a ukázal na kouř, stoupající do vzduchu jako vysoký sloup.
„Zase!“ zvolal Godfrey.
Obrátil dalekohled k naznačenému bodu a musel přiznat, že tentokrát byl omyl vyloučen, že je to skutečně kouř, vycházející z mohutného ohně, protože jej bylo vidět dobře na vzdálenost více než pěti mil.
Godfrey se obrátil k černochovi.
Ten vyjadřoval svůj úžas pohledy, posunky, výkřiky, celým svým chováním. Patrně byl tímto úkazem překvapen právě tak jako Godfrey.
Ostatně, na moři nebyla ani loď, ani člun, nic, co by svědčilo, že by někdo při stal k pobřeží.
„Ach, tentokrát najdu oheň, z kterého vychází tento dým!“ zvolal Godfrey.
Ukázal na severovýchodní výběžek ostrova, pak na spodek sekvoje a posunky Carefinotovi naznačoval, že si přeje bez odkladu jít do těchto míst.

Carefinotu mu porozuměl. Kýval dokonce hlavou, aby projevil svůj souhlas.
„Ano," řekl si Godfrey, ‚je-li tam lidský tvor, musím vědět, kdo to je a jak se tam dostal! Musím vědět, proč se skrývá! Je to v zájmu bezpečnosti nás všech!" Okamžik nato Carefinotu a on byli opět na úpatí Will Tree. Godfrey rychle sdělil Tartelettovi, co viděl, co chce udělat a vyzval jej, aby oba provázel k severnímu pobřeží.
Ujít asi deset mil za den nemohlo lákat člověka, který pokládal nohy za nejcennější část své bytosti, určenou pouze k elegantním pohybům.
Odpověděl proto, že zůstane raději ve Will Tree.
„Dobře, půjdeme sami," odvětil Godfrey, „neočekávejte nás však před večerem!"
Po těchto slovech Carefmotu a on si vzali trochu potravin, aby mohli posnídat na cestě. Před odchodem se rozloučili s profesorem, jehož osobním míněním bylo, že nenajdou nic a že se budou namáhat marně. Godfrey nesl pušku a revolver, černoch sekeru a lovecký nůž, který se stal jeho zamilovanou zbraní. Když překročili trámový most, ocitli se na pravém břehu potoka a šli napříč loukou směrem k tomu bodu pobřeží, kde spatřili mezi skalami kouř.
Bylo to dále na východ od místa, kde minule Godfrey marně kouř hledal při své druhé výpravě.
Oba kráčeli rychle, ne bez pátrání, je-li cesta jistá, zda křoviny a roští neskrývají nějakou zvěř, jejíž útok mohl mít hrozné následky.
Nepotkalo je však nic nepříjemného.
V poledne, když pojedli, přičemž se zastavili jen na okamžik, došli k první řadě skal, vroubících pobřeží. Kouř, stále viditelný, vystupoval ve vzdálenosti ještě asi čtvrt míle… Bylo třeba jen kráčet přímým směrem, aby našli jeho zdroj. Zrychlili svůj pochod, ale opatrně, aby překvapili, a sami nebyli překvapeni.
Dvě minuty nato kouř zmizel, jako by byl oheň náhle uhašen.
Godfrey si však přesně pamatoval bod, nad nímž před chvílí vystupoval kouř. Bylo to na výběžku skaliska podivného tvaru, jakési komolé pyramidy, kterou bylo snadné poznat. Ukázal ji svému společníkovi a kráčel přímo k ní.
Rychle urazili zbývající čtvrt míle a přiběhli ke skále. Godfrey a Caretinotu se ocitli na předzemí ve vzdálenosti méně než padesáti kroků od skalisek.
Běželi k nim… Nikdo zde nebyl!… Tentokrát však byl plamen sotva uhaslý a napůl spálené kusy dřeva zřejmě dokazovaly, že na tomto místě planul oheň.
„Někdo zde byl!" zvolal Godftey, „a to ještě před chvílí. Musím se dozvědět!…" Volal… Žádná odpověď!… Carefinotu vyrazil výkřik, opakovaný ozvěnou!… Nikdo se neobjevil!
Nyní oba prohlíželi okolní skály, hledajíce jeskyni nebo dutinu, která mohla sloužit za obydlí trosečníkovi, domorodci, divochovi…
Marně prohledali nejnepatrnější zálivy pobřeží. Nikde nebylo starší ani novější ležení, dokonce ani stopy člověka, který by se zde zdržoval.
„A přece," opakoval Godfrey, „tentokrát to nebyly páry horkého pramene! Byl to skutečný oheň z dříví nebo travin, a tento oheň se nemohl rozžehnout sám!"
Veškeré pátrání bylo marné. Proto okolo druhé hodiny Godfrey a Carefinotu, stejně znepokojení jako zaražení, protože nic neobjevili, se vraceli k Will Tree.
Není divu, že Godfrey kráčel kupředu hluboce zamyšlen. Zdálo se mu, že ostrov je podroben vládě nějaké tajemné moci. Copak neukazovalo opětné objevení kouře i přítomnost dravých zvířat na nějaké neobyčejné vlivy?
A měl být utvrzen v této domněnce, když hodinu nato se ocitli zase na louce a zaslechli zvláštní hluk, jakési suché chrastění… Carefinotu jej odstrčil v okamžiku, kdy had, stočený v trávě, se chystal zaútočit na Godfreye.
„Hadi! Nyní jsou na ostrově po medvědech a tygrech i hadi!" Ano! Byl to jeden z těch plazů, které je možné dobře poznat podle hluku, který vydávají při pohybu: chřestýš nejjedovatějšího druhu, obr v rodině crotalií.
Carefinotu se vrhl mezi Godfreye a plaza, který ihned zmizel pod blízkým křovím.
Černoch ho však pronásledoval a uťal mu hlavu ranou sekery. Když ho Godfrey dohonil, svíjely se již oba kusy plaza na půdě zbrocené krví.
Pak se objevili ještě jiní hadi neméně nebezpeční ve velkém počtu na celé této části louky, kterou potok dělil od Will Tree.
Byl to snad náhlý vpád plazů? Měl se stát ostrov Phina soupeřem starobylého Tenosu, který strašné Ophidie učinily proslulým ve starověku a jenž dal své jméno zmiji?
„Pojďme, pojďme," zvolal Godfrey a dával Carefinotovi znamení, aby zrychlil krok.
Byl nepokojný. Smutné předtuchy ho jímaly, aniž je mohl potlačit.
Pod jejich vlivem, v předtuše nějakého neštěstí, byl nutkán, aby byl zpět ve Will Tree.
Teď se blížil k trámovému mostu přes potok za jiných okolností.
Výkřik hrůzy zazněl pod skupinou sekvojí. Ozvalo se volání o pomoc s přízvukem zděšení, o němž nemohli mít pochyby!
„To je Tartelett!" zvolal Godfrey.
„Nešťastník je přepaden! Rychle!… Rychle!…" Když přeběhli most, spatřili dvacet kroků dále Tarteletta, běžícího, co mu nohy stačily.
Nesmírný krokodýl, který vylezl z potoka, jej pronásledoval s rozevřenou tlamou. Ubohý člověk, uštván a šílený hrůzou, místo aby se obracel napravo a nalevo, běžel v přímé čáře a vydával se tak nebezpečí, že bude dohoněn!… Náhle klopýtl, upadl! - Byl ztracen!
Godfrey se zastavil. V tomto nesmírném nebezpečí jej chladná krev neopustila ani na okamžik. Uchopil pušku a zamířil krokodýlovi mezi oči.
Dobře mířená kulka zasáhla netvora, který uskočil stranou a klesl bez hnutí k zemi.

Carefinotu běžel k Tartelettovi a zvedl jej. Tartelett to zaplatil tentokrát jen pouhým strachem! Jakým však strachem!
Bylo šest hodin večer.
Za okamžik nato Godfrey a jeho dva společníci vstoupili do Will Tree.
Jak trpkým myšlenkám se oddávali při dnešní večeři! Jak dlouhé bezesné noci nastávaly obyvatelům ostrova Phina, proti nimž, jak se zdálo, se zapřisáhlo neštěstí!
Profesor ve svém zděšení nedovedl nic jiného než opakovat slova, v nichž se soustředily veškeré jeho myšlenky: „Přál bych si jen odtud zmizet!“

XXI. KAPITOLA
která končí velmi překvapující poznámkou černocha Carefinota

Zimní období, tak přesné v těchto zeměpisných šířkách, konečně nastalo. Již první mrazy se staly velice citelnými a bylo nezbytně nutné počítat s náhlými změnami teploty. Godfrey si mohl blahopřát, že zřídil krb uvnitř stromu. Není třeba ani podotýkat, že palisáda byla dokončena a že pevné dveře nyní zajišťovaly uzavření ohrady.
Během šesti týdnů, které následovaly, to znamená až do poloviny prosince, bylo mnoho tak špatných dnů, že nebylo možné odvážit se ven. To způsobily v první řadě děsné vichřice, které otřásaly skupinou sekvojí až od kořenů a pokryly půdu ulámanými větvemi, které si pak osadníci uschovali jako zásobu paliva.
Obyvatelé Will Tree se oblékli tak teple, jak jen mohli. Vlněné látky, které našli v bedně, použili při některých vycházkách, jež byly nutné k opatření životních potřeb. Počasí však bylo tak špatné, že museli vycházky co nejvíce omezit.
Lov byl nadobro přerušen a sníh brzy padal tak hustě, až se Godfrey domníval, že se ocitli v nehostinných krajinách Severního ledového oceánu.
Je skutečně známo, že Severní Amerika, bičována severními větry, proti nimž nemůže postavit překážky, je nejstudenějším krajem na zeměkouli. Zima zde trvá až do dubna. Bylo třeba zvláštních opatření, aby se proti ní uchránili. Z toho se dalo soudit, že ostrov Phina leží v mnohem vyšší zeměpisné šířce, než se Godfrey domníval.
Bylo tedy nutné opatřit vnitřek Will Tree takovým pohodlím, jaké jen bylo možné. Přesto však krutě trpěli zimou.
Zásoby kuchyně byly naneštěstí nedostatečné, naložené maso pomalu docházelo, několikrát bylo nutné obětovat některý kus ze stáda ovcí, aguti nebo koz, jejichž počet se jen málo rozmnožil od jejich příchodu na ostrov.
Jak smutné myšlenky trýznily Godfreyovu duši při těchto nových zkouškách!
Stalo se také, že po čtrnáct dní byl trápen prudkou zimnicí. Bez lékárničky, která mu dodávala potřebné léky k jejímu zdolání, by snad ani nevstal. Tartelett byl málo způsobilý k tomu, aby jej řádně ošetřoval. Pouze Carefinotovi měl co děkovat, že se uzdravil.
Jaké však připomínky, a jaké nářky! Nemohl nikoho obviňovat, nikoho než sebe, že se ocitli v postavení, jehož konce nemohl dohlédnout! Kolikrát volal ve svém deliriu Phinu, kterou nedoufal už nikdy spatřit, svého strýce Williama, od něhož se viděl navždy odloučen!
Ach, zklamalo jej živobytí Robinsonů, z něhož si jeho dětská fantazie vytvořila ideál! Nyní uvízl v moci skutečnosti! Nemohl již ani doufat, že se vrátí k domácímu krbu!
Tak uplynul celý smutný měsíc prosinec, a teprve k jeho sklonku začal Godfrey zase získávat trochu sil.
Tartelettovi, díky zvláštní přízni osudu, se vedlo stále dobře.
Ale těch neustálých nářků, těch nekonečných jeremiád! Jako jeskyně Kalypsy po odchodu Odyssea, Will Tree „neozýval se jeho zpěvem více“ - zpěvem houslí, jejichž struny zimou zamrzly.
Musíme říci, že největší obavou Godfreye bylo objevení se nebezpečných zvířat, strach před vpádem většího počtu divochů na ostrov Phina,jehož poloha jim byla patrně známá. Proti takovému útoku mohla být ohrada z palisád nedostatečná.
Pouze vysoké větve sekvoje poskytovaly dosud větší jistotu, a proto zamýšleli učinit je méně přístupnými. Bylo vždy snadné hájit otvor dutiny, jímž bylo nutné prolézt, dřív než se někdo dostal k horním částem kmene.
Za pomoci Carefinota se Godfreyovi podařilo zřídit viditelné stupně podél stěny, na způsob žebříkových příček, které, spojeny dlouhým lanem z rostlin, umožňovaly rychlý výstup vnitřkem.
„Dobrá,“ řekl Godfrey s úsměvem, když byla tato práce skončena, „teď máme stálý domov dole a letní byt nahoře.“
„Mně by byl milejší sklep v Montgomery Street!“ odpověděl Tartelett.
Nastaly Vánoce, tak velice slavené v celých Spojených státech amerických! Pak začal nový rok, plný vzpomínek na dětství, deštivý, sněživý, studený, tmavý, nový rok, nastupující vládu za nejpovážlivějších vyhlídek.
Již šest měsíců byli trosečníci z Dreamu beze všeho spojení s ostatním světem.
Rok nezačínal příliš šťastně. Zdálo se, že Godfrey a jeho společníci mají být podrobeni ještě krutějším zkouškám.
Sníh padal neustále až do 18. ledna.
Museli nechat stádo na pastvě venku, aby si vyhledalo potravu podle možnosti.
Toho dne zahalila celý ostrov velmi temná a studená noc a stín pod sekvojemi byl úplně černý.
Godfrey a Caretinotu, nataženi na svých lůžkách uvnitř Will Tree, se marně pokoušeli o spánek. Godfrey při mihotavém světle smolné louče obracel několik listů bible.
Asi v deset hodin se ozval ze severní části ostrova vzdálený hluk, a pomalu se blížil.
Omyl nebyl možný. Byla to dravá zvířata, která pobíhala okolím, a co horšího, vytí hyeny, řev tygra, pardála a lva se tehdy spojovaly k děsnému koncertu.
Godfrey, Tartelett a černoch rychle vstali, zachváceni nesmírným zděšením. Sdílel-li Caretinotu již dříve, před tímto

nevysvětlitelným vpádem dravých zvířat, zděšení se svými společníky, musíme také přiznat, že jeho nynější úlek se rovnal jeho tehdejšímu úžasu.
Celé dvě strašné dlouhé hodiny všichni tři napjatě naslouchali. Řev zaznával v některém okamžiku ve větší vzdálenosti, nato náhle ustal, jako by tlupa zvířat, neznající kraj, pobíhala nazdařbůh. Snad Will Tree unikne jejich přímému útoku!
„Všechno je jedno," myslel si Godfrey, „nebudeme-li moci tato zvířata do posledního vyhubit, nebudeme již na ostrově v bezpečí!" Krátce po půlnoci se řev obnovil s novou silou, a to nyní již v menší vzdálenosti. Nebylo pochyby, že řvoucí tlupa se blíží k Will Tree.
Ano, to bylo až příliš jisté. A přece, odkud přicházela tato dravá zvířata? Nemohla se přece dostat na ostrov Phina za jejich přítomnosti? Byla zde již před příchodem Godfreye?
Jak se však celá ta tlupa dovedla ukrýt, že při svých vycházkách a lovech ve středních lesích i v částech, ležících na nejvyšším bodu ostrova, nenašel Godfrey nikdy žádné jejich stopy? Kde byla ta temná jeskyně, která nyní chrlila lvy, hyeny, pardály, tygry? Nebyla to mezi všemi dosud nevysvětlitelnými událostmi ta nejnevysvětlitelnější?
Carefinotu nemohl uvěřit tomu, co slyšel. Řekli jsme již, že jeho úžas dosáhl nejvyššího stupně. Při ohni krbu, který osvětloval nitro Will Tree, bychom mohli pozorovat, že jeho černý obličej je zkroucen do nejpodivnějšího výrazu.
Tartelett ve svém koutě vzdychal, naříkal, bručel. Chtěl se Godfreye na všechno vyptat, ten však nebyl odpovědi ani schopen, ani k ní neměl chuť. Měl tušení, že se ocitli ve velkém nebezpečí, a hledal prostředky, jak by mu unikl. Jednou nebo dvakrát se Carefinotu nebo on odvážili do ohrady. Chtěli se přesvědčit, zda jsou dveře uvnitř dost upevněny.
Náhle se lavina zvířat přihnala s velkým hlukem k Will Tree.
Bylo to dosud jen stádo koz, ovcí, zajíců aguti. Uchvácena děsem, když slyšela řev dravých zvířat a cítila jejich blízkost, zděšená zvířata opustila pastvu a hledala nyní ochranu za palisádami.
„Musíme jim otevřít!" zvolal Godfrey.
Carefinotu kýval hlavou shora dolů, a nemusel mluvit stejnou řečí jako Godfrey, aby mu porozuměl.
Otevřeli vrata a celé stádo se vrhlo prudce do ohrady.
V tom okamžiku se však proti otevřenému vchodu uprostřed temnoty, zvýšené ještě korunami sekvojí, objevily planoucí oči.
Nezbýval již čas, aby vrata byla zavřena.
Carefinotu se vrhl rychlostí blesku na Godfreye, odvlekl jej proti jeho vůli a vstrčil jej do obydlí, jehož dveře prudce přirazil.
Nový řev ohlašoval, že tři nebo čtyři dravá zvířata vnikla palisádami.
Do toho děsného řevu se brzy mísilo bučení a chrochtání. Domácí zvířata, chycena jako do pasti, byla vydána napospas drápům a zubům útočníků.
Godfrey a Carefinotu, kteří se postavili k oběma okénkům umístěným v kůře sekvoje, se snažili rozeznat, co se v temnotě děje.
Patrně se tygři nebo lvi, pardálové nebo hyeny, vrhli na stádo a začali je trhat.
V té chvíli Tartelett ve slepé úzkosti a v nesmyslném zděšení uchopil pušku a chtěl nazdařbůh vystřelit oknem.
Godfrey ho zadržel.
„Ne, teď ne," zvolal, „při této tmě lze předpokládat, že každý výstřel bude marný. Nesmíme zbytečně plýtvat střelivem! Počkejme, až přijde den!"
Měl pravdu. Kulky by zasáhly stejně domácí zvířata jako dravá spíš ona, protože jich bylo více. Zachránit je bylo nyní nemožné. Obětují-li je, snad nasycení dravci opustí ohradu před východem slunce.
Pak bude nutné starat se o to, jak se zajistit proti opětnému přepadení.
Doporučovalo se také v této temné noci pokud možno neprozradit nebezpečným zvířatům přítomnost lidských tvorů, kterým by snad dali přednost před domácími zvířaty. Tím se snad zabrání přímému útoku na Will Tree.
Protože Tartelett nemohl nijak po dobrém porozumět této domluvě, spokojil se Godfrey tím, že mu vytrhl zbraň z rukou.
Profesor se vrhl na lůžko a proklínal cesty, cestovatele a blázny, kteří nedovedou klidně setrvat u svého domácího krbu.
Oba jeho společníci zůstali na stráži u oken. Tam byli bezmocnými svědky strašného krveprolití, které se odehrávalo ve tmě. Nářek ovcí a koz pomalu utichal, snad že zvířata byla roztrhána, nebo že se některým podařilo uniknout ven, kde je očekávala neméně jistá smrt.
Byla to nenahraditelná ztráta pro naši malou osadu. Godfrey však nyní neměl čas, aby se zabýval budoucností. Přítomnost byla dost povážlivá, takže zaměstnala veškeré jeho myšlenky.
Nemohl nic dělat, nemohl se pokusit o nic, čím by zarazil toto dílo zkázy.
Bylo asi jedenáct hodin v noci, když zuřivý řev na okamžik ustal.
Godfrey a Carefmotu ještě naslouchali: zdálo se jim, že stále ještě vidí pobíhat velké stíny v ohradě, zatímco zvenčí dorážely k jejich sluchu ještě jiné ohlasy kroků.
Patrně ještě některá opozdilá dravá zvířata byla přilákána zápachem krve, který naplňoval vzduch a jako zvláštní výpar se šířil kolem Will Tree. Pobíhala sem a tam, kroužila kolem stromu a vyrážela hrozivý řev. Některé z těchto stínů poskakovaly jako ohromné kočky po zemi.
Zadávené stádo nestačilo ukojit jejich vztek.
Ani Godfrey, ani jeho společníci se nepohnuli. Jen úplná nehybnost je snad mohla ochránit před přímým útokem.
Tu prozradila nešťastná rána jejich přítomnost a vystavila je velkému nebezpečí.
Tartelett, trýzněný skutečnými halucinacemi, vstal. Uchopil revolver a tentokrát, než mu v tom Godfrey a Carefmotu mohli zabránit, neboť již nevěděl, co dělá, a domníval se, že vidí tygry, vrhající se proti němu, vystřelil!… Kulka prorazila Will Tree.

„Nešťastníku!“ vykřikl Godfrey a vrhl se na Tarteletta, jemuž černoch vytrhl zbraň.
Bylo pozdě. Jako na povel se zvenčí ozval hlasitý řev. Bylo slyšet, jak mohutné drápy trhají kůru sekvoje. Strašné nárazy otřásaly dveřmi, které byly příliš slabé, aby odolaly podobnému útoku.
„Braňme se!“ zvolal Godfrey.
S puškou v ruce, s municí u pasu se postavil k jednomu oknu.
K jeho největšímu úžasu učinil Carefinotu totéž, co on. Ano! Černoch uchopil druhou pušku, zbraň, kterou dosud nikdy nepoužíval, naplnil své kapsy patronami a přistoupil k druhému oknu.
Nyní začala palba z obou zbraní. Při záblesku střelného prachu mohl Godfrey z jedné, Carefinotu z druhé strany pozorovat, s jakým nepřítelem mají co dělat.
V ohradě, vyjíce vztekem, řvouce při výstřelech, klesajíce pod kulkami, které zasáhly jednotlivce, poskakovali lvi, tygři, hyeny, pardálové - nejméně dvacet zvířat! Na jejich řev, ozývající se do dálky, jistě brzy odpoví i jiné přilákané šelmy.
Již bylo slyšet vzdálený řev, který, jak se zdálo, se blížil k Will Tree. Vypadalo to tak, že celý zvěřinec dravých zvířat byl náhle vypuštěn na ostrově Phina.
Zatím, bez ohledu na Tarteletta, Godfrey a Carefinotu, kteří zachovávali úplnou chladnokrevnost, se snažili nevydat ani jedinou ránu nadarmo. Protože nechtěli zmarnit ani jediný náboj, čekali, až se nějaký stín mihne kolem. Nato vyšla rána a trefila, neboť brzy bolestný řev oznamoval, že zvíře bylo zasaženo.
Po uplynutí čtvrt hodiny nastal jakýsi klid. Upustila dravá zvířata od útoku, který stál několik z nich život, nebo chtěla počkat do rozednění, aby obnovila útok za příznivějších podmínek?
Ať tomu bylo jakkoliv, Godfrey a Carefinotu nehodlali opustit svá stanoviště. Černoch používal svou zbraň stejně zručně jako Godfrey.
Byl-li to pouze instinkt napodobení, musíme přiznat, že byl skutečně úžasný!
Asi ve dvě hodiny ráno nastal nový hluk - horší než dříve. Nebezpečí bylo nesmírné, postavení ve Will Tree začalo být neudržitelné.
Skutečně, na úpatí Will Tree se ozýval nový řev. Ani Godfrey, ani Carefinotu kvůli poloze oken, umístěných po stranách, nemohli vidět útočníky, a proto také nemohli střílet s jistotou, že trefí.
Nyní dravá zvířata útočila na dveře a bylo až příliš jisté, že dveře pod jejich nárazy povolí, anebo že budou rozdrceny jejich drápy.
Godfrey a Carefinotu seskočili zase k zemi. Dveře již povolovaly pod ranami zvenčí… Bylo cítit horký dech štěrbinami v kůře. Godfrey a Carefinotu se snažili zesílit dveře, zapírajíce je kůly, které podpíraly jejich lůžka, to však nemohlo stačit.
Bylo patrné, že za chvíli budou vyvráceny, protože zvířata se na ně zuřivě vrhala - zejména proto, že byla z dostřelu.
Godfrey byl odsouzen k nečinnosti. Budou-li jeho společníci a on ještě ve Will Tree v okamžiku, kdy sem útočníci vniknou, jejich zbraně k obraně stačit nebudou.
Godfrey zkřížil paže. Viděl, jak dveře pomalu povolují!… Nemohl proti tomu nic dělat.
V okamžiku slabosti tiskl ruku k čelu jako v zoufalství.
Vzápětí se však ovládl a zvolal:
„Nahoru!… Nahoru!… Všichni!“ Ukázal na dutinu, která ústila mezi větvemi uvnitř Will Tree.
Carefinotu a on uchopili pušky, revolvery a zásobu potravin.
Bylo nutné přinutit Tarteletta, aby je následoval do výšin, kam se dosud nikdy nechtěl odvážit.
Tartelett zde již nebyl. Uprchl dříve, dokud jeho společníci ještě stříleli.
„Nahoru!“ opakoval Godfrey.
To byl poslední útulek, který poskytl úplnou ochranu proti těmto zvířatům. I kdyby se tygr nebo pardál pokusil vniknout až ke koruně sekvoje, bylo snadné hájit otvor, jímž musel prolézt.
Godfrey a Carefinotu nebyli výš než třicet stop, když řev zazněl uvnitř Will Tree.
Několik okamžiků a byli by skutečně ztraceni. Dveře povolily tlaku zvenčí.
Oba si pospíšili, aby se dostali nahoru a ocitli se konečně u horního otvoru kmene.
Uvítal je výkřik hrůzy. Vyrazil ho Tartelett, který se domníval, že přichází pardál nebo tygr! Ubohý profesor se držel křečovitě větve v děsném strachu, že spadne.
Carefinotu vlezl k němu a přinutil ho, aby se uchýlil na vidlici větví, kde ho pevně přivázal opaskem.
Zatímco se Godfrey usadil tam, odkud mohl řídit obranu, Carefinotu si vyhledal vhodné místo, aby mohl připojit svoji střelbu k jeho.
Pak čekali.
Za těchto okolností byla ovšem naděje, že obležení budou přímého útoku ušetřeni.
Godfrey se snažil rozeznat, co se děje pod ním, noc však byla ještě příliš temná. Proto naslouchal, a řev, který zaznívál bez ustání, svědčilo tom, že obléhající nezamýšlejí opustit svoje místo.
Náhle, asi ve čtyři hodiny ráno, se na úpatí stromu objevil nenadálý jas. Brzy pronikl okny i dveřmi. Ve stejném okamžiku vyrazil otvorem ostrý kouř a ztrácel se ve vysokých větvích.
„Co je tohle ještě?“ zvolal Godfrey.
Vysvětlení bylo zcela jednoduché. Zvířata, řádící uvnitř Will Tree, rozmetala žhavé uhlíky z krbu. Brzy byly všechny předměty v místnosti v plamenech. Oheň zachvátil kůru, suchem velmi vznětlivou.
Ohromná sekvoj hořela ve svém základě.
Postavení bylo nyní děsnější než dříve.
V tomto okamžiku, při záři požáru, který jasně osvětloval dolní část skupiny sekvojí, mohli zřetelně spatřit smečku šelem, pobíhajících na úpatí Will Tree. Skoro současně se náhle ozval silný výbuch. Obrovský strom se strašně otřásl.
Byla to zásoba střelného prachu, která vzplanula uvnitř Will Tree, a silně rozvířený vzduch se tlačil otvorem jako plyny

z vystřelené pušky.
Godfrey a Carefinotu byli skoro svrženi ze svých míst. Kdyby Tartelett nebyl uvázán tak pevně, jistě by padl k zemi.
Zvířata, polekaná výbuchem a více či méně poraněná, zděšeně uprchla.
Zároveň se však požár, podporovaný tímto náhlým vzplanutím střelného prachu, neobyčejně rozšířil. Dutina, působící jako komín, jej oživovala ještě mnohem více. Dlouhé plameny, hlodající na vnitřních stěnách, šlehaly již až k větvím, za praskotu suchého dřeva, podobajícího se výstřelům z revolveru. Nesmírná zář osvětlovala nejen skupinu ohromných stromů, ale i celé pobřeží od Flag Pointu až k jižnímu výběžku Dream Bay.
Brzy uchvátil požár první větve sekvoje a začal ohrožovat místa, kam se uchýlili Godfrey a jeho společníci.
Měli zde být zachváceni tímto ohněm, který nemohli uhasit, nebo neexistovala jiná pomoc, než vrhnout se z výšky stromu, aby unikli plamenům?
V každém případě jim hrozila smrt.
Godfrey ještě hledal prostředek k záchraně. Nenašel ho!
Dolní větve již hořely a hustý kouř zahaloval první úsvit dne, který se začal objevovat na východě.
V tomto okamžiku se ozvala pronikavá rána. Strom, hořící nyní ve svých kořenech, prudce zapraskal, naklonil se, klesal…
Při pádu se kmen setkal s dvěma sousedními kmeny, jejichž mohutné větve se splétaly mezi sebou, a zůstal šikmo v úhlu asi čtyřiceti pěti stupňů.
V okamžiku, kdy klesal, Godfrey a jeho společníci si mysleli, že jsou ztraceni!…
„Devatenáctý leden!“ zvolal náhle hlas, který Godfrey přes svoje zděšení ihned poznal.
Byl to Carefinotu!… Ano, Carefinotu, který pronesl tato slova, a to v anglickém jazyku, kterým, jak se zdálo, dosud nedovedl ani hovořit, aniž mu rozuměl.
„Co říkáš?…“ zvolal Godfrey a sjel po větvi až k němu.
„Říkám,“ odpověděl Carefinotu, „že dnes váš strýc sem musí přijet, a nepřijede-li, jsme ztraceni!“

XXII. KAPITOLA
v níž se vysvětlí všechno, co se až dosud zdálo nevysvětlitelným

V tomto okamžiku, dříve než mohl Godfrey odpovědět, zazněly v blízkosti Will Tree výstřely z pušek.
Zároveň se spustil bouřlivý déšť, pravý vodopád, který své proudy chrlil na hořící větve, když plameny již zachvacovaly stromy, o které se opíral Will Tree. Co si měl Godfrey myslet o této řadě nevysvětlitelných jevů?
Carefinotu mluvil anglicky jako rodilý Angličan, volal a ohlašoval mu příchod strýce Williama, a k tomu ty výstřely z pušek, které právě zaznívaly?
Ptal se, jestli snad šílí, neměl však již čas zodpovědět si tuto nerozluštitelnou otázku.
V tom okamžiku - bylo to sotva pět minut po prvních výstřelech - se objevila skupina námořníků, kteří kráčeli pod stromy.
Godfrey a Carefinotu se rychle svezli po kmenu, jehož vnitřní části dosud hořely.
V okamžiku však, kdy se Godfrey dotkl země, zaslechl své jméno vyslovené dvěma hlasy, které přes svoje rozčilení ihned poznal.
„Synovče Godfreyi, pokládám si za čest pozdravit tě!“
„Godfreyi! Drahý Godfreyi!“
„Strýčku Williame!… Phino!… Vy!…“ zvolal Godfrey zmateně.
Za tři vteřiny poté vězel v obětí jednoho a tiskl k sobě druhou.
V téže chvíli dva námořníci na rozkaz kapitána Turcotta, který velel malé četě, vylezli po kmeni sekvoje, aby osvobodili Tarteletta. „Sčesali“ ho s veškerou úctou, náležející jeho osobě.
A pak, jedna za druhou, následovaly otázky, odpovědi, vysvětlení!
„Strýčku Williame, vy?“
„Ano, my!“
„A jak jste mohli najít ostrov Phina?“
„Ostrov Phina?“ odpověděl William V. Kolderup.
„Chceš snad říci ostrov Spencer! To bylo celkem snadné, protože jsem ho před šesti měsíci koupil!“
„Ostrov Spencer?“
„Kterému jsi dal moje jméno, drahý Godfreyi?“ pravila dívka.
„To nové jméno se mi líbí a ponecháme je,“ odvětil strýc, „avšak dosud je to pro zeměpisce ostrov Spencer, který je vzdálen jen tři dny cesty od San Franciska a na který se mi zdálo vhodné tě poslat, abys zde složil zkoušku na Robinsona!“
„Ó! Strýčku, strýčku Williame! Co to říkáte?“ zvolal Godfrey.
„Běda! Mluvíte-li pravdu, nemohu vám odpovědět nic jiného, než že na tom nemám zásluhu! Potom ale, strýčku Williame, to ztroskotání Dreamu?…“
„Hloupost,“ odpověděl William V. Kolderup, který nikdy nebyl v tak dobrém rozmaru.
„Dream se pomalu potápěl podle mého nařízení, které jsem dal Turcottovi. Ty ses ovšem domníval, že se potápí doopravdy. Když však kapitán viděl, že Tartelett a ty dosáhnete snadno břehu, pustil stroj nazad. Tři dny nato se vrátil do San Franciska a dnes nás dopravil na ostrov Spencer, v předem určený den.“
„Nikdo z posádky tedy nezahynul při katastrofě?“ ptal se Godfrey.

„Nikdo… snad jen nešťastný Číňan, který se vplížil na loď a jenž nebyl nalezen!“
„Avšak ta piroga?…“
„Byla to falešná piroga, kterou jsem sám dal zhotovit!“
„Avšak divoši?..“
„Falešní divoši, které tvé výstřely naštěstí nezasáhly!“
„Ale Carefmotu?..“
„Falešný, Carefinotu, či spíš můj věrný Jup Brass, který podle všeho hrál skvěle svoji úlohu Defoeova Pátka!“
„Ano,“ odpověděl Godfrey, „a zachránil mi dvakrát život při setkání s medvědem a tygrem.“
„Falešný medvěd! Falešný tygr!“ zvolal William V. Kolderup a hlučně se smál.
„Byly to pouhé jejich kůže, které jsme vylodili z korábu, aniž jsi je viděl, zároveň s Jupem Brassem a jeho druhy!“
„Přece však hýbali hlavami a tlapami!“
„Pomocí péra, které lup Brass natahoval v noci, několik hodin před setkáním, k němuž tě připravil!“
„Jakže! To všechno?“ … opakoval Godfrey, poněkud zahanben, že sedl na lep tomuto úskoku.
„Ano! Vedlo by se ti příliš dobře na tvém ostrově, můj synovče, a bylo nutné přivodit trochu změn.“
„Tedy,“ odvětil Godfrey, který se začínal smát, „když jste nás chtěl tak zkoušet, strýčku Williame, proč jste nám poslal bednu obsahující všechny věci, které jsme tak nutně potřebovali?“
„Bednu?“ řekl William V. Kolderup.
„Jakou bednu? Já ti nikdy neposlal bednu! Snad náhodou?…“ S těmito slovy se strýc obrátil k Phině, která sklopila oči a odvrátila hlavu.
„Aj, skutečně!… Bednu? Ale pak má Phina nepochybně spoluviníky…“ A strýc se obrátil ke kapitánovi Turcottovi, který propukl v hlasitý smích.
„Co chcete, pane Kolderupe,“ řekl, „dovedu někdy odporovat i vám, avšak slečně Phině… to je příliš těžké!… A před čtyřmi měsíci, když jste mne vyslal na obhlídku k ostrovu, dopravil jsem sem zmíněnou bednu.“
„Drahá Phino! Drahá Phino!“ zvolal Godfrey a podával ruku mladé dívce.
„Kapitáne Turcotte, vy jste slíbil zachovat své tajemství!“ odpověděla Phina se zarděním.
A strýc William V. Kolderup vrtěl svou velkou hlavou a marně se snažil zakrýt hluboké pohnutí.
Nemohl-li se však Godfrey zdržet veselého úsměvu, když slyšel výklady strýce Williama, Tartelett se nesmál. Byl velmi pokořen tím, co se mu přihodilo. Stal se předmětem takového klamu, on, profesor tance a vybraných mravů! Vystoupil proto s velkou důstojností a řekl:
„Pan William V. Kolderup snad nebude tvrdit, jak se domnívám, že ohromný krokodýl, jemuž bych málem padl nešťastně za oběť, byl z lepenky a z per?“
„Krokodýl?“ podivil se strýc.
„Ano, pane Kolderupe,“ odpověděl Carefinotu, jemuž musíme zase dát jeho pravé jméno Jup Brass, „ano, skutečný krokodýl, který se nebezpečně vrhl na pana Tarteletta a kterého jsem přece ve své sbírce nepřivezl!“ Poté Godfrey vyprávěl, co se událo od jisté doby, o tom, jak se tu objevila dravá zvířata, o skutečných lvech, skutečných tygrech, skutečných pardálech a skutečných hadech, z nichž předtím po čtyři měsíce nespatřili na ostrově ani jediný exemplář!
William V. Kolderup, nyní sám užaslý, tomu nerozuměl. Ostrov Spencer - to bylo dávno známo - nebyl obydlen dravci a nehostil divoké zvíře, tak pravila dražební vyhláška.
Nerozuměl, co mu Godfrey vyprávěl o všech těch příhodách, které se staly, o kouři, který se ukázal na různých místech ostrova. Tvářil se velmi rozmrzele, protože všechno to, co se přihodilo, vzbudilo v něm myšlenku, že se nedělo podle rozkazů, které on sám měl právo udílet.
Tartelett nebyl muž, který si dal něco namluvit. On nechtěl nic připustit, ani falešné ztroskotání, ani falešné divochy, ani falešná zvířata, a hlavně nechtěl upustit od dobytí slávy, že srazil svým prvním výstřelem náčelníka polynéského kmene - jednoho ze sluhů Kolderupova paláce, kterému se však vedlo zrovna tak dobře jako jemu!
Všechno bylo vysloveno, všechno vysvětleno, až na důležitou otázku skutečných dravců a neznámého kouře. Strýc William se zamyslel. Avšak jako praktický člověk odložil, ovládaje se, rozluštění těchto záhad, obrátil se ke svému synovci a řekl:
„Godfreyi, ty jsi vždy miloval ostrovy, a jsem si jistý, že ti způsobím radost a splním tvoje přání, ohlásím-li to, že tento ostrov je tvůj, pouze tvůj! Dám ti jej darem. Můžeš na svém ostrově dělat, co chceš.
Nehodlám tě přinutit násilím, abys ho opustil. Buď Robinsonem po celý život, pokud ti to velí tvoje srdce…“
„Já!“ odpověděl Godfrey, „já, po celý život?“ Nyní předstoupila Phina.
„Godfreyi,“ ptala se, „chceš skutečně zůstat na svém ostrově?“
„Raději zemřít!“ zvolal s posunkem, který svědčilo jeho upřímnosti.
Rozmyslel se však brzy.
„Dobře, ano,“ odpověděl a uchopil ruku mladé dívky, „ano, zůstanu zde, avšak za těchto tří podmínek: předně, že zde zůstaneš se mnou, drahá Phino, za druhé, že strýc William se zaváže bydlet s námi, a za třetí, že duchovní Dreamu nás oddá ještě dnes!“
„Nemáme duchovního na Dreamu, Godfreyi!“ odpověděl strýc William, „víš to dobře; myslím však, že bude ještě některý v San Francisku, kde najdeme jednoho ochotného pastora, který nám prokáže tuto malou službu. Domnívám se, že jsem uhodl tvé myšlenky, řeknu-li, že se zítra vydáme na moře!“ Phina a strýc William si přáli, aby je Godfrey provedl po svém ostrově. Procházeli se tedy pod skupinou sekvojí podél potoka až k malému mostu.
Běda! Z obydlí Will Tree nezbylo nic! Požár zničil zařízení umístěné v dutině ohromného stromu. Bez příchodu Williama V. Kolderupa, uprostřed zimy, kdy jejich zásoby byly zničeny a po ostrově pobíhala skutečná dravá zvířata, by byli naši Robinsonové zajisté v úzkých!

„Strýčku Williame," řekl Godfrey, „dal-li jsem tomuto ostrovu jméno Phina, dovol, abych připojil, že strom, v kterém jsme bydleli, se jmenoval Will Tree!"
„Dobře," odpověděl strýc, „vezmeme s sebou semeno, abychom ho zasadili v mé zahradě ve Frisku!" Při této procházce zpozorovali několik nebezpečných zvířat, která se však neodvážila útočit na početnou a dobře ozbrojenou skupinu námořníků Dreamu. Jejich přítomnost byla nevysvětlitelná.
Potom se vrátili na palubu, kde Tartelett prosilo dovolení, aby mohl svého krokodýla vzít s sebou jako kořist. To mu bylo ochotně dovoleno.
Večer byli všichni shromážděni v salonu Dreamu, kde oslavili veselou hostinou konec utrpení Godfreye Morgana a jeho zasnoubení s Phinou Hollaneyovou.
Příští den, 20. ledna, Dream odplul pod velením kapitána Turcotta.
V osm hodin ráno uviděl Godfrey, ne bez jakéhosi pohnutí, rozplývat se za západním obzorem jako stín tento ostrov, na kterém prodělal po pět měsíců školu, na niž do smrti nezapomene.
Přeplavba se uskutečnila rychle po klidném moři za příznivého větru, který nadouval plachty Dreamu. Ach, nyní plul ke svému přístavu! Nehodlal nikoho klamat! Nedělal mnoho oklik, jako při první cestě. Nyní neztrácel v noci to, co urazil za dne.
Dne 23. ledna v poledne, když proplul Zlatou branou do širého zálivu San Franciska, zakotvil klidně u loděnice Merchant Street.
A co spatřili?
Spatřili vystupovat z nitra člověka, který vstoupil na Dream v noci, kdy kotvil u ostrova Phina, a ukryl se tam podruhé.
A kdo byl ten člověk?
Byl to Číňan Seng Von, který dovedl vykonat zpáteční cestu stejným způsobem, jako vykonal první cestu.
Seng Von se obrátil k Williamovi V. Kolderupovi.
„Ať mi pan Kolderup odpustí," řekl velmi zdvořile.
„Když jsem vstoupil na palubu Dreamu, domníval jsem se, že pluje přímo do Šanghaje, odkud jsem se chtěl vrátit do vlasti, v okamžiku však, kdy se vrací do San Franciska, vystupuji!" Všichni byli užaslí před tímto zjevem a nevěděli, co odpovědět vetřelci, který se na ně díval s úsměvem.
„Avšak," řekl konečně William V. Kolderup, „nebyl jsi přece po šest měsíců v trupu lodi, nemýlím-li se?"
„Ne," odpověděl Seng Von.
„A kde ses tedy ukryl?"
„Na ostrově."
„Ty!" zvolal Godfrey.
„Já!"
„Tedy ten kouř?"
„Musel jsem si přece rozdělávat oheň!"
„A ty ses nesnažil, aby ses s námi spojil, abys sdílel náš společný život?"
„Číňan žije nejraději sám," odpověděl klidně Seng Von. „Stačí sám sobě a nikoho nepotřebuje!" Když řekl tato slova, pozdravil Williama V. Kolderupa, vystoupil a zmizel.
„Podívej, z jakého dřeva jsou zhotoveni skuteční Robinsonové!" zvolal strýc William.
„Pohleď na něho a zkoumej, podobáš-li se mu.
Skutečně, anglosaský národ bude mít práci, aby do sebe vstřebal lidi takového typu."
„Dobrá," řekl na to Godfrey, „kouř je objasněn přítomností Seng Vona, ale dravá zvířata…"
„A můj krokodýl," dodal Tartelett.
„Žádám, abyste mi vysvětlili mého krokodýla!" Strýc William V. Kolderup, v rozpacích, protože se cítil v tomto ohledu sám oklamán, přejel rukou čelo, jako by chtěl z něho zahnat mrak.
„Dozvíme se to později," řekl.
„Kdo dovede pátrat, všechno objeví!" Několik dní nato byl s velkou nádherou slaven sňatek synovce a schovanky Williama V. Kolderupa. Jak oběma mladým snoubencům bylo gratulováno přáteli bohatého obchodníka, si můžete domyslet.
Při tomto obřadu se vyznamenal Tartelett bezvadným držením, vznešeným chováním, svým comme il faut a jeho žák byl rovněž vznešený ke cti slavného profesora tance a vybraných mravů.
Tarteletta však ještě něco napadlo. Protože nemohl svého krokodýla dát napíchnout na jehlici - a litoval toho - chtěl ho nechat jednoduše vycpat.
Tak bude zvíře, dobře preparované, s rozevřenou tlamou, roztaženýma nohama, umístěné u stropu, tvořit nejkrásnější ozdobu jeho pokoje.
Krokodýl byl odevzdán slavnému vycpavači, který ho přinesl za několik dní zase do paláce.
Všichni se sběhli, aby obdivovali „monstrum", kterému by Tartelett málem sloužil jako potrava!
„Vy víte, pane Kolderupe, odkud pochází toto zvíře?" řekl slavný vycpavač, když mu odevzdával svůj účet.
„Ne," odpověděl strýc William.
„A přece mělo na svém pancíři nalepenu etiketu."
„Etiketu!" zvolal Godfrey.
„Zde je," odpověděl slavný vycpavač.
Ukázal kus kůže, na níž byla napsána nesmazatelným inkoustem tato slova:

Zásilka Hagenbecka z Hamburku J. R. Taskinarovi v Stocktonu, California, U.S.A.

Když William V. Kolderup přečetl tato slova, začal se hlasitě smát.
Všechno pochopil.
Byl to jeho protivník J. R. Taskinar, jeho přemožený spoludražitel, který, aby se pomstil, koupil celý náklad dravců, šelem, hadů a jiných nebezpečných zvířat od dodavatele, dobře známého zvěřincům Starého i Nového světa, a dopravil je v noci v několika plavbách na ostrov Spencer. To nepochybně bylo hezky drahé, přece se mu však podařilo poškodit soupeřovo vlastnictví, podobně jako to udělali Angličané na ostrově Martinique (smíme-li věřit pověstem), než ho vrátili Francii.
Nyní již nebylo třeba nic vysvětlovat, neexistovalo tajemství v událostech na ostrově Phina.
„Dobře provedeno!“ zvolal William V. Kolderup. „Neprovedl bych to lépe, než ten starý taškář Taskinar!“
„Avšak s těmito hroznými obyvateli,“ řekla Phina, „nyní ostrov Spencer…“
„Ostrov Phina…“ opravil ji Godfrey.
„Ostrov Phina,“ opakovala s úsměvem mladá žena, „je nyní zcela neobydlitelný.“
„Eh!“ řekl strýc William, „počkáme, než se tam usídlíme, až poslední lev sežere posledního tygra.“
„A potom, drahá Phino,“ zeptal se Godfrey, „se nebudeš vzpírat strávit tam se mnou jedno léto?“
„S tebou, drahý manželi, se nebojím ničeho!“ odpověděla Phina, „a protože jsi vlastně nevykonal cestu kolem světa…“
„Vykonáme ji spolu!“ zvolal Godfrey, „a jestliže zlý osud ze mne někdy učiní Robinsona…“
„Budeš mít vedle sebe alespoň nejoddanější Robinsonku!“